

RAJAVARTIOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2012

Rajavartiolaitos
Gränsbevakningsväsendet
The Finnish Border Guard

12 .3.2013

RAJAVARTIOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2012

Oheisena lähetetään tiedoksenne Rajavartiolaitoksen toimintakertomus vuodelta 2012.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Matti Möttönen

Suunnittelu- ja talousyksikön päällikkö
Everstiluutnantti

Jari Tolppanen

JAKELU A + F + H + RVLpääll + RVLappääll + Kompassi+ Netra
Styks (10)
Sisäasiainministeri
Sisäasiainministeriön valtiosihteeri
Ministerin erityisavustajat
SM, kansliapäällikkö
SM, osastot ja yksiköt (7)
SM, talousyksikkö (6)
Eduskunnan pääsihteeri
Eduskunnan kanslia (2)
Eduskunnan hallintovaliokunta (28)
Eduskunnan valtionvarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto (12)
Eduskunnan tarkastusvaliokunta (2)
Valtiontalouden tarkastusvirasto (2)
VTV (Ylitarkastaja Mika Limola)
Valtiokonttori (2)
VM (Lainsäädäntöneuvos Hannu Taipale)

RAJAVARTIOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2012

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO	1
1. JOHDON KATSAUS	2
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	4
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	7
RAJOJEN VALVONTA	7
<i>Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite</i>	7
RAJATARKASTUKSET	8
<i>Toiminnallisen tuloksellisuudentulostavoite</i>	8
<i>Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite</i>	9
<i>Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite</i>	11
SOTILAALLINEN MAANPUOLUSTUS JA KRIISIVALMIUS	12
<i>Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite</i>	12
SISÄISET TOIMINNOT	13
<i>Teknillisen toimialan yleiskatsaus</i>	13
<i>Materiaalihallinto</i>	13
<i>Tietohallinto</i>	14
<i>Toimitilahallinto</i>	14
<i>Alustoimiala</i>	14
<i>Kaupallinen toimiala</i>	14
<i>Viestintä</i>	14
<i>Säädösvalmistelu</i>	15
<i>Suunnittelu- ja taloushallinto</i>	15
<i>Tutkimus- ja kehittämistoiminta</i>	16
MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS	16
<i>Vuokraustoiminta (palvelussuhdeasunnot / muu vuokraus)</i>	17
<i>Sairaankuljetustoiminta, ilma-alukset</i>	18
<i>Viisumit ja muut luvat ja päätökset</i>	19
YHTEISRAHOITTEINEN TOIMINTA	21
ARVIO TOIMINNAN YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOVAIKUTUKSISTA	22
4. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	22
HENKILÖSTÖJOHTAMINEN	23
TYÖTURVALLISUUS	23
HENKILÖSTÖN TILAA KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT	23
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	24
<i>Henkilötyövuodet</i>	25
<i>Henkilöstömäärä ja sukupuoli-jakauma</i>	25
<i>Ikärakenne</i>	25
<i>Koulutusrakenne</i>	26
<i>Lähtö- ja tulovaihtuvuus</i>	26
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIA JA TYÖAJAN KÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA	27
<i>Työvoimakustannukset</i>	27
<i>Työajan käyttö</i>	28
<i>Perhevapaiden käyttö</i>	28
<i>Koulutukseen osallistuminen</i>	29
TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	29
<i>Työilmapiiri</i>	29
<i>Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus</i>	29
<i>Sairaus- ja tapaturmapoissaolot</i>	29
<i>Työkyky</i>	31

5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI JA MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT	32
RAHOITUKSEN RAKENNE	32
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	32
VALTUUDET	34
TUOTTO JA KULULASKELMA	35
TASE	37
MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ	39
6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA SEKÄ ARVIOINNIN TULOKSET	42
SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	42
OPERATIIVINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	42
SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI JA TULOKSET	43
SISÄISEN VALVONNAN VAHVISTUSLAUSUMA JA KEHITTÄMISTARPEET	43
ARVIOINTIEN TULOKSET	43
7. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	44
ALLEKIRJOITUKSET	44
TILASTOT JA MUUT TÄYDENTÄVÄT LIITETIEDOT	45
TUOTANNONTEKIJÖIDEN KÄYTTÖ	45
<i>Kustannukset</i>	45
<i>Työajankäyttö</i>	45
RAJOJEN VALVONTA	46
<i>Partiointi</i>	46
<i>Ilma-aluspartiointi</i>	47
<i>Vartioaluspartiointi</i>	47
<i>Kiinteä valvonta</i>	48
<i>Rajatapahtumat raja- ja merialueella</i>	49
<i>Muut suoritteet raja- ja merialueella</i>	51
RAJATARKASTUKSET	53
<i>Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä</i>	53
<i>Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain</i>	54
<i>Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajaliikenteessä</i>	55
<i>Havainnot ja jatkotoimenpiteet</i>	56
RIKOSTORJUNTA, HALLINNOLLISET MAKSUSEURAAMUKSET JA VALVONTATOIMENPITEET	57
<i>Esitutkintaan tulleet tapaukset</i>	57
<i>Jatkotoimenpiteet</i>	57
MERITURVALLISUUS JA PELASTUSTOIMI	58
<i>Pelastus- ja avustussuoritteet</i>	58
<i>Meripelastuspalvelun työpanosten jakaantuminen</i>	59
<i>Onnettomuuksien syyt merialueella</i>	59
SOTILAALLINEN MAANPUOLUSTUS	60
<i>Koulutusvuorokaudet</i>	60

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2013

**Rajavartiolaitoksen
päällikkö
Kenri JAAKKO KAUKANEN**

RVLE

**Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amir M MÖTTÖNEN**

HENKOS

Osastopäällikkö
Prkenr
P KOSTAMOVAARA

RMOS

Osastopäällikkö
Prkenr
M KIRJAVAINEN

TEKNOS

Osastopäällikkö
Komdri
J JAAKKOLA

OIKOS

Osastopäällikkö
Hallitusneuvos
A-P KOIVISTO

STYKS

Yksikön päällikkö
Evl
J TOLPPANEN

K-SR

Komentaja
Ev
T KAAKINEN

SLMV

Komentaja
Komdri
M HASSINEN

RMVK

Johtaja
Ev
V HUUSKONEN

P-KR

Komentaja
Ev
O LAMPINEN

LSMV

Komentaja
Komdri
J SAVOLAINEN

VLLV

Komentaja
Ev
A PESARI

KR

Komentaja
Ev
I KURKI

LR

Komentaja
Ev
J VAINIKKA

RVLE = Rajavartiolaitoksen esikunta
K-SR = Kaakkois-Suomen rajavartiosto
P-KR = Pohjois-Karjalan rajavartiosto
KR = Kainuun rajavartiosto
LR = Lapin rajavartiosto
SLMV = Suomenlahden merivartiosto
LSMV = Länsi-Suomen merivartiosto
RMVK = Raja- ja merivartiokoulu
VLLV = Vartiolentolaihue

1. JOHDON KATSAUS

Laiton maahantulo Euroopan unionin alueelle väheni merkittävästi vuoden aikana. Vuonna 2012 Eurooppaan arvioidaan saapuneen rajanylityspaikkojen ulkopuolelta noin 65 000 laitonta maahantulijaa. Lasku johtuu pitkälti ns. arabikevään vaikutusten heikkenemisestä ja Pohjois-Afrikasta Välimeren yli Italiaan ja Maltalle suuntautuneen laittoman maahantulon vähenemisestä. Rajaturvallisuuden haasteena säilyy edelleen Välimeren alue sekä erityisesti Kreikan ja Turkin maaraja, jonka kautta pääosa Eurooppaan suuntautuvasta laittomasta maahantulosta tapahtuu. Syyrian tilanne tulee vaikuttamaan laittoman maahantulon tilanteeseen EU:n alueella voimakkaasti myös tulevina vuosina.

Rajaturvallisuustilanne Suomen rajoilla ja Rajavartiolaitoksen valvomilla rajanylityspaikoilla on säilynyt vakaana. Schengen ulkorajan rajanylityspaikoilla paljastettujen laittoman maahantulon tapausten määrä väheni vuodesta 2011. Sisärajoilla tai sisämaassa havaittujen tapausten määrä kasvoi vuoteen 2011 verrattuna. Maasto- ja merirajoilla tilanne oli rauhallinen. Schengen ulkorajat ylittävässä lentoliikenteessä on laittoman maahantulon riski suurin Turkin ja Kaukoidän lennoilla. Kolmansista maista saapuvien transit-lentojen viisumivapauden hyväksikäyttö on jatkunut.

Rajaliikenteen kasvu jatkui. Rajavartiolaitoksen valvontavastuulla olevilla EU:n ulkorajan rajanylityspaikoilla henkilöiden kokonaisliikennemäärä oli 16,5 miljoonaa, mikä on noin 1,8 miljoonaa rajanylitystä enemmän kuin vuonna 2011. Itärajan osuus tästä oli 12,0 miljoonaa matkustajaa. Rajanylitysliikenne kasvoi itärajan kansainvälisillä rajanylityspaikoilla keskimäärin noin 13 prosenttia. Syinä liikenteen kasvuun olivat muun muassa Venäjän talouskasvu, tullisäädösten muuttuminen, ostosmatkailun suosion kasvu sekä Suomen joustava viisumipolitiikka. Helsingin ja Pietarin väliä liikennöivä Allegro-juna toi selvää kasvua myös junaliikenteeseen. Lentoasemien ulkorajaliikenne kasvoi noin 7 prosenttia. Helsinki - Pietari laivareitillä rajanylitysliikenne kasvoi merkittävästi. Vuonna 2013 kasvun odotetaan jatkuvan erityisesti itärajalla ja satamien liikenteessä.

Rajavartiolaitos, Tullihallitus, Liikennevirasto ja Ulkoasiainministeriö valmistelivat yhdessä suunnitelman itärajan kansainvälisten rajanylityspaikkojen kehittämiseksi. Suunnitelmassa määritetään rakentamisen prioriteetit ja aikataulut. Suunnitelma toimi myös Suomen ehdotuksena Suomen ja Venäjän yhteiseksi rajanylityspaikkojen kehittämissuunnitelmaksi.

Meripelastustehtävien määrä on laskenut edellisvuosiin verrattuna. Tämä selittyy pitkälti kesän 2012 huonolla säällä sekä sillä, että tehtäviä on luokiteltu useammin avustustehtäviksi meripelastustehtävän sijaan. Rajavartiolaitoksen osuus meripelastustehtävien suorittajana on kasvussa. Tähän ovat vaikuttaneet uusi partiovenekalusto sekä merellisten toimintamallien kehittäminen ja tehostunut riskiarviointi.

Sotilaallisen maanpuolustuksen ja kriisin ajan valmiuksia on aktiivisesti kehitetty osana puolustusjärjestelmää. Myös rajajoukkojen valmius ja materiaalitaso kehittyivät.

Lainsäädäntöhanke rajavartiolainsäädännön tarkistamiseksi käynnistettiin myös vuonna 2012. Hankkeen tavoitteena on valmistella hallituksen esitys tarvittaviksi rajavartiolainsäädännön muutoksiksi sekä tarvittavat asetusmuutokset niin, että säädösmuutokset tulisivat voimaan 1.1.2014.

Rajavartiolaitoksella on käynnissä laaja vartio- ja ilma-aluskaluston investointiohjelma. Vuonna 2008 käynnistynyt partiovenehanke on edennyt aikataulun mukaisesti, partioveneidien toimitus jatkuu vuoteen 2013 asti. Rajavartiolaitos on tehnyt sopimuksen kaksimooottorisen AB 412-helikopterikaluston korvaamiseksi kahdella uudella Super Puma helikopterilla. Vanhemman AS 322 Super Puma meripelastushelikopterikaluston modifikaatiosta ja G-huollosta on valmisteltu sopimusta, joka solmittaneen vuoden 2013 alkupuolella. Dornier-lentokoneiden valvontatekniikan uudistuksen toinen vaihe on myös käynnissä. Molemmista koneista korvataan vanhentunut tutka- ja kamerajärjestelmä vuoden 2013 aikana. Monitoimisen ulkovartiolaivan rakentaminen on edennyt aikataulussa ja alus otetaan käyttöön vuonna 2014.

Kansainvälisen toiminnan keskeisimmät toimintamuodot ovat olleet viranomaisyhteistyö Venäjän rajavartiopalvelun kanssa sekä aktiivinen osallistuminen EU:n rakenteissa yhdenmukaisen ulkorajavalvonnan sekä meripolitiikan toimeenpanoon ja kehittämiseen. Rajavartiolaitos on ylläpitänyt nelitasoisen maahanpääsyn valvontamallin mukaisesti yhteyksiä myös EU:n ulkopuolelle, osallistunut valikoituihin rajaturvallisuushankkeisiin ja kriisinhallintaoperaatioihin sekä ylläpitänyt ja kehittänyt ulkomailla toimivaa yhdyshenkilöverkostoa.

Rajavartiolaitos valittiin EU:n komission Cooperation–projektin puheenjohtajaksi. Hankkeen tavoitteena on määrittellä merellisen tiedonvaihdon sisältöä, kustannuksia, hyötynäkökulmia ja edes auttaa yhteistyötä, joka tukee yhteisen eurooppalaisen tietojenvaihtoympäristön kehittämistä. Hankkeen avulla voidaan lisäksi edistää Suomen viranomaisyhteistyön viemistä eurooppalaiseen kontekstiin. Projekti käynnistyi 1.1.2013 ja siihen osallistuu 43 osapuolta, 11 EU:n jäsenmaasta sekä Norjasta.

Euroopan unionin rajaturvallisuuden operatiivinen yhteistyö jatkui tiiviinä rajaturvallisuusvirasto Frontexin käynnistäessä joulukuussa 2011 voimaan astuneen asetusmuutoksen edellyttämiä toimia. Merkittävimpinä niistä olivat henkilöstö- ja kalustopoolien uudistaminen sekä viraston roolin vahvistaminen operaatioiden täytäntöönpanossa. Osana eurooppalaisen ulkorajojenvallontajärjestelmän (EUROSUR) perustamista Rajavartiolaitos osallistui Frontexin johtamaan pilotihankkeeseen, jolla testataan jäsenmaiden kansallisissa koordinaatiokeskuksissa ja Frontexissa ylläpidettäviä tilannekuvia sekä tietojen vaihtoa. Järjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2013.

Rajavartiolaitos suunnitteli vuonna 2012 vaikutuksiltaan 28 miljoonan euron talouden sopeuttamisohjelman. Ohjelma toteutetaan vuosina 2013 - 2017. Sopeuttamisohjelmassa Rajavartiolaitoksen henkilöstömenoja vähennetään noin 19 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 300 henkilötyövuoden vähennystä luonnollista poistumaa hyödyntäen. Sopeuttamisohjelma on välttämätön johtuen pienennetyistä budjettikehyksistä ja kustannusten nopeasta noususta. Muiden toimintamenojen noin 9 miljoonan euron pysyvä vähennys saadaan aikaiseksi, kun ilma- ja varvialuskaluston käyttöperiaatteita uudistetaan, hallinnon tehtäviä ja voimavaroja keskitetään ja hankitaan nykyistä edullisempia toimitiloja. Sopeuttamisohjelman jälkeen Rajavartiolaitoksen toiminta keskittyy aikaisempaakin selvemmin Suomen rajaturvallisuuden ydinalueille kaakkoiselle ulkorajalle ja Suomenlahdelle. Sopeuttamisohjelman ansiosta Rajavartiolaitoksen ydin-toiminnot kyetään turvaamaan. Tämä tarkoittaa, että

- nykytasoisien ulkorajaliikenteen turvallisuus ja sujuvuus varmistetaan
- kaakkoinen maastoraja valvotaan kattavasti ja varmasti
- meripelastuksen johtamisjärjestelmä on kattava ja luotettava
- rajat ylittävään rikollisuuteen puututaan tehokkaasti
- sotilaallisen maanpuolustuksen velvoitteet hoidetaan hyvin

Muilla alueilla kustannussäästöjen aikaansaaminen on välttämätöntä.

Samanaikaisesti sopeuttamisohjelman kanssa itärajaliikenne kasvaa voimakkaasti ja Helsingin sataman rajatarkastustoiminnot joudutaan perustamaan uudestaan. Rajavartiolaitos ei enää pysty vastaamaan kasvavan rajaliikenteen haasteisiin sisäisin voimavarasiirtein. Itärajan henkilöliikenteen arvioidaan kasvavan 20 miljoonaan rajanylittäjään 2017 loppuun mennessä. Liikenteen pitäminen sujuvana ja turvallisena edellyttää liikenneväylien ja rajainfrastruktuurin uudistamista sekä rajaviranomaisten voimavarojen vahvistamista. Tästä syntyy Rajavartiolaitokselle noin 16 miljoonan euron pysyvä lisätarve.

2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallisina vaikuttavuustavoitteina on ylläpitää rajaturvallisuutta, varmistaa sujuva rajaliikenne, tuoda viranomaisapua rajaseudun ja rannikon harvaan asutuille alueille, lisätä merellistä turvallisuutta ja osallistua sotilaalliseen maanpuolustukseen. Nämä vaikuttavuustavoitteet tuotetaan kustannustehokkaasti maalla, merellä ja ilmassa vaikeissakin luonnonoloissa myös yhteiskunnan kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind)	103	104	107	106
Vaikuttavuus (ind)	98	95	98	96
Kustannusvaikuttavuus (ind)	108	113	116	116

Rajavartiolaitos paransi yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan vuonna 2012. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kokonaistunnusluku nousi parantuneen kustannusvaikuttavuuden vuoksi. Rajavartiolaitos tuotti suhteellisesti enemmän suoritteita kuin mitä kustannukset nousivat. Myös vaikuttavuuden tunnusluku nousi hiukan.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vaikuttavuusindeksi lasketaan viidestä osa-alueesta:

- Rajaturvallisuuden ylläpitäminen
- Sujuvan rajaliikenteen varmistaminen
- Viranomaisavun tuominen rajaseudun ja rannikon harvaan asutuille alueille
- Merellisen turvallisuuden lisääminen
- Sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistuminen

Kullakin vaikuttavuuden osatekijällä on useita mittareita. Nämä muodostavat painotettuina kyseisen vaikuttavuuden osatekijän tunnusluvun. Vaikuttavuuksien osatekijöiden painotetuista tunnusluvuista puolestaan muodostuu kokonaisvaikuttavuuden tunnusluku.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Rajaturvallisuuden ylläpitäminen (1-5)	4,1	3,9	4,2	3,9
Yhdysmiesten toiminnan perusteella estetyt luvattomat maahantulot (1-5)	5,0	5,0	4,1	5,0
Arvio yhdysmiesten toiminnan onnistumisesta (1-5)	4,0	3,9	4,1	3,9
Rajanaapuriyhteistyön seurauksena estämät/havaitsemat/paljastamat oikeudettomat rajanylitykset Schengen-ulkorajalla (kpl)	188	455	200	542
Rajatarkastusten kattavuus (%)	100,00 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Rajatilannekuvan laatu (1-5)	3,9	4,0	4,0	4,0
Rajatarkastusten laatu (%)	97,6	95,9 %	97,1 %	94,0 %
Rajatapahtumien estäminen (%)	89 %	83 %	98 %	94 %
Rajatapahtumien paljastaminen (%)	89 %	75 %	93 %	77 %
Rajanylityksiin liittyvä rikollisuus (%)	0,01 %	0,01 %	0,02 %	0,01 %
Koettu rajaturvallisuus (1-5)	3,9	4,1	4,0	4,1

Rajaturvallisuus pysyi vuoden 2011 tasolla. Muutoksia tapahtui rajatarkastusten laadussa, joka heikkeni. Rajatarkastuksien laadun heikkeneminen oli kuitenkin vähäisempää, kuin voimakkaasti kasvaneen rajanylitysliikenteen perusteella olisi voinut odottaa. Vastaavasti rajatapah-

tumien estämis- ja paljastamisprosentit nousivat. Kaikissa edellä mainituissa mittareissa yksittäisillä epäonnistuneilla tapauksilla on iso vaikutus mittarin arvoon.

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilötoiminnalla on viisuminhakuprosessin yhteydessä pystytty estämään vuoden 2012 aikana yhteensä yli 5 700 henkilön pääsy Suomeen tai Suomen myöntämien matkustusasiakirjojen avulla muihin Schengen-maihin. Määrä on reilut 300 suurempi kuin vuonna 2011.

Operatiivinen yhteistoiminta naapurimaiden viranomaisten kanssa on ollut tuloksellista. Yhteistyön seurauksena on estetty, havaittu tai paljastettu lähes 90 oikeudetonta rajanylitystä enemmän, kuin vuonna 2011. Venäjän rajavartiopalvelu on ilmoittanut ottaneensa vuoden 2012 aikana kiinni Suomen vastaisella rajalla noin 150 laittoman maahantulon yrittäjää, mikä on hiukan vähemmän kuin vuoden 2011 aikana. Laittoman maahantulon paine on edelleen ollut suurempaa Suomea etelämpänä, erityisesti Baltian maiden ja Puolan vastaisilla rajoilla.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Sujuvan rajaliikenteen varmistaminen (1-5)	4,5	4,3	4,6	4,6
Rajatarkastusten sujuvuus (min)	6	13	9	9
Koettu rajatarkastusten sujuvuus (1-5)	3,9	4,1	4,1	4,1

Rajanylitysliikenteen sujuvuutta on pystytty parantamaan Helsinki-Vantaan lentoasemalla käytöön otettujen rajatarkastusautomaattien ansioista. Ruuhkahuippuja tasaamaan tarkoitettuja automaattit lyhensivät Helsinki-Vantaan keskimääräistä jonotusaikaa puoleen vuodesta 2011. Tämä paransi Rajavartiolaitoksen sujuvan rajaliikenteen kokonaistunnuslukua. Sitä vastoin itärajan suurilla rajanylityspaikoilla rajanylitysliikenne on edelleen ruuhkaantunut. Näin tapahtui lähes säännönmukaisesti viikonloppuisin ja venäläisten vapaapäivinä.

Kaakkoisrajalla sekä Pohjois-Karjalan Niiralassa rajanylityspaikkojen infrastruktuuri ja henkilöstöresurssit eivät vastaa enää kasvavan liikenteen tarpeita. Tämä heikentää liikenteen sujuvuutta ja synnyttää jonoja.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Viranomaisavun tuominen rajaseudun ja rannikon harvaan asutuille alueille (1-5)	4,1	4,1	4,0	3,9
RVL:n miehitettyjen toimipisteiden kattavuus (1-5)	3,9	3,9	3,9	3,7
Partiointin kattavuus maarajalla (%)	1,04	1,03 %	0,97 %	0,90 %
Partiointin kattavuus merirajalla (%)	7,97	8,09 %	8,68 %	7,07 %
RVL:n antama viranomaisapu / kokonaistarve (%)	100 %	100 %	75 %	100 %
RVL:n merkitys koetulle turvallisuudelle harvaan asutulla alueella (1-5)	3,5	3,4	3,6	3,4
Viranomaisten näkemys RVL:n merkityksestä harvaan asutun alueen turvallisuudelle (1-5)	3,8	3,6	3,9	3,6

Rajavartiolaitoksen osallistuminen rajaseudun ja rannikon harvaan asuttujen alueiden viranomaispalvelujen tuottamisessa on laskenut odotetusti vuoden 2011 tasosta. Partiointin kattavuus maa- ja merirajalla on laskenut. Partiotuntimäärä on vähentynyt itärajalta suunniteltua nopeammin, koska voimavaroja on jouduttu kohdentamaan ennakoitua enemmän rajatarkastustehtäviin. Merialueella erityisesti ilma-aluspartiointin ja ulkovartiolaivapartiointin vähentyminen laski partiointin kattavuutta. Kiireellisissä ja poliisin pyynnöstä tehdyissä yleisen järjestyk-

sen ja turvallisuuden tehtävissä oli kasvua vuodesta 2011 noin 40 % (kokonaismäärä noin 170 tapausta).

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Merellisen turvallisuuden lisääminen (1-5)	4,3	4,3	4,1	4,3
Meripelastusyksiköiden merialueen peittoaste (%)	-	-	93 %	-
Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle tavoiteajassa (1-5)	4,7	4,9	4,4	4,8
Aluspäästötapausten määrä suhteessa liikennemäärään (%)	0,2 %	0,2 %	0,3 %	0,2 %
Meri- ja ympäristötilannekuvan laatu (1-5)	3,6	3,5	3,7	3,5

Merellisen turvallisuuden tilanne on pysynyt vuoden 2011 tasolla. Aluspäästötapausten määrä suhteessa liikennemäärään laski jatkaen näin pidempiaikaista kehityssuuntaa. Rajavartiolaitoksen osuus meripelastustehtävien suorittajana on puolestaan kasvussa. Tähän ovat vaikuttaneet uusi partiovenekalusto sekä merellisten toimintamallien kehittäminen ja tehostunut riskiarviointi. Häätätapauksista 89 prosentissa apu voitiin osoittaa avun tarvisijalle alle 30 minuutissa.

Meripelastusyksiköiden merialueen peittoastetta ei voida arvioida, koska meripelastuksen palvelutason arviointijärjestelmän käyttöönotto on yksiköiden katselmoimisen osalta vielä kesken.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistuminen (1-5)	3,6	3,8	3,8	3,9
Suunnitelmavalmius (1-5)	3,1	3,6	3,7	3,6
Sijoitustilanne (1-5)	4,3	4,6	4,6	4,6
Koulutus (1-5)	3,7	3,9	3,9	3,7
Sotavarustus (1-5)	3,4	3,4	3,3	3,7

Rajavartiolaitoksen kyky osallistua sotilaallisen maanpuolustuksen tehtäviin on parantunut. Tärkein syy tähän oli sodanajan joukkojen materiaalivalmiuden paraneminen. Joukkojen koulustasossa tapahtui kuitenkin vähäistä laskua. Syynä tähän oli rajajoukkojen kokoonpanojen uudistamisprosessi.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Kustannusvaikuttavuus (ind)	108	113	118	116
Painotetut suoritteet (1000 kpl)	110 042	111 958	111 577	115 700
Kustannukset (milj. euroa)	240,8	239,7	235,0	245,7

Rajavartiolaitos on pystynyt parantamaan kustannusvaikuttavuuttaan. Syy tähän oli kustannustason nousua nopeampi painotettujen suoritteiden määrän kasvu. Painotettujen suoritteiden määrä kasvoi kaikilla muilla osa-alueilla paitsi meri- ja muussa pelastustoimessa sekä sotilaallisessa maanpuolustuksessa.

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Rajojen valvonta

Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite

Rajojen valvonnan päämääränä on laittoman maahantulon ennaltaehkäisy ja paljastaminen. Riskianalyysiin perustuvilla painopistealueilla luvattomat rajanylitykset on kyettävä havaitsemaan välittömästi ja luvattomat rajanylittäjät ottamaan kiinni raja-alueella. Toistuva laitonta toiminta tulee kyetä paljastamaan myös muualla raja-alueella. Luvattomat rajanylitykset on selvitettävä luotettavasti siten, että kaikista tarvittavista jatkotoimenpiteistä voidaan päättää viivytystä.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Tulosmittarit				
Tuotokset				
Partiointi (h)	285 000	284 447	268 500	249 663
josta itärajalla	210 000	205 719	194 540	182 081
Tekninen valvonta	888 000	896 735	903 500	870 689
Tarkastukset	23 200	25 658	26 450	28 141
Rajavyöhykeluvat	9 600	9 145	9 150	7 775
Turvallisuuspalvelut harva-alueella (poliisi- ja virka-aputehtävät)	510	471	580	495
Panokset				
Kustannukset (mil. euroa)	120,9	117,5	111,3	114,9
Henkilötyövuodet	1 414	1 376	1 329	1 302
Tehokkuus				
Tuottavuus ind	117	117	120	127
Taloudellisuus ind	111	114	121	122
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,1	3,5	4,5	3,9
Rajatapahtumien estäminen (%)	88,9 %	83,3 %	98,0 %	93,5 %
Rajatapahtumien paljastaminen (%)	89,5 %	75,0 %	93,0 %	76,9 %
Tilannekuvan laatu	3,6	3,6	3,8	3,6

Rajavartiolaitos on pystynyt rajojen valvonnalla tehokkaasti ennaltaehkäisemään laitonta maahantuloa. Rajojen valvonnan tehtävät on hoidettu pienemmin voimavaroin kuin vuonna 2011. Voimavaroja on vähentänyt henkilöstön luonnollinen poistuma sekä voimavarojen kohdennus rajatarkastustehtäviin. Partiotuntimäärä on laskenut suunniteltua nopeammin maa- ja merirajalla. Samasta syystä partiointin kattavuus itärajalla on laskenut. Merialueella partiointin kattavuutta on laskenut vähentynyt ilma-alus- ja ulkovartiolaivapartiointi. Ilma-aluspartiointin kattavuuden lasku selittyy osin Dornier-valvontalentokoneiden huolloista, joiden yhteydessä on uusittu koneiden valvontatekniikkaa. Tehostuneet partiokäytännöt ovat nostaneet tarkastusten määrää vuodesta 2011. Teknisen valvonnan kattavuus on parantunut, vaikka valvonnan tuntimäärä on laskenut. Merialueella vanhentunutta kalustoa on korvattu lukumääräisesti vähemmällä laitteilla, joiden kattavuus on kuitenkin aikaisempaa parempi. Tämä selittää tuntimäärän laskun ja samanaikaisen valvonnan kattavuuden parantumisen.

Rajavartiolaitos on järjestänyt rajojen valvonnan kustannustehokkaasti. Rajojen valvontaan kohdentunut työpanos väheni 74 henkilötyövuodella. Tuottavuus ja taloudellisuus paranivat selvästi vuodesta 2011. Vaikka valvonnan kattavuus laski jonkin verran, oli lasku vähäisempää, kuin käytetyn työpanoksen ja kustannuksien lasku. Tästä syystä yhdellä henkilötyövuodella saatiin aikaan enemmän valvontaa, kuin vuonna 2011. Samalla tavalla yhdellä eurolla tuotettiin enemmän valvontaa, kuin vuonna 2011.

Rajatapahtumien estämis- ja paljastamisprosentit paranivat vuodesta 2011, mikä paransi toiminnan laatua. Kaikkia luvattomia rajanylityksiä itäisellä maarajalla ei kuitenkaan kyetty estämään tai paljastamaan. Tästä syystä erityisesti rajatapahtumien paljastamisprosentti jäi tavoitteesta. Osittain tähän vaikutti vähentynyt työpanos rajojen valvonnassa itärajalla. Tärkein tekijä on kuitenkin tapausten vähäinen määrä, jolloin yksittäiset tapaukset vaikuttavat merkittävästi tunnuslukuihin. Kaikki rajatapahtumat itärajalla on käsitelty loppuun rajavaltuutettujen kesken.

Rajatarkastukset

Toiminnallisen tuloksellisuudentulostavoite

Kaikki Schengen-alueen ulkorajan ylittävät henkilöt tarkastetaan. EU/ETA-kansalaisille tehdään vähimmäistarkastus ja muille perusteellinen tarkastus. Schengen-alueen sisärajoilla ylläpidetään valmius rajatarkastusten palauttamiseen. Maahantulo ja maastalähtö vastoin säädettyä järjestystä paljastetaan turvaten sujuva rajanylitysliikenne. Rajatarkastuksissa ja rajatarkastuksiin liittyvässä tutkinnassa sekä hallintopäätöksissä huolehditaan henkilöiden oikeusturvasta.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Tulosmittarit				
Tuotokset				
Rajatarkastukset (milj.hlöä)	12,1	14,7	15,5	16,5
Tullitarkastukset (hlöä)	8 700	6 370	8 225	2 792
Käännyttämisspäätös	1 170	1 305	1 305	1 576
Myönnetty viisumit	2 080	1 938	1 946	1 267
Päätökset rajanylityslupa-anomuksiin	3	4	6	2
Vastaanotetut turvapaikkahakemukset	160	188	211	280
Vastaanotetut kiintiöpakolaiset	350	491	670	504
Muun viranomaisen päätöksen täytäntöönpano	580	539	570	619
Panokset				
Kustannukset (milj. euroa)	85,6	87,7	90,0	96,2
Henkilötyövuodet	1 001	1 028	1 075	1 090
Tehokkuus				
Tuottavuus ind	111	135	134	143
Taloudellisuus ind	106	131	136	136
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,4	4,3	4,5	4,3
Rajatarkastusten kattavuus (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Rajatarkastusten laatu (%)	97,6 %	95,9 %	97,1 %	94,0 %
Rajatarkastusten sujuvuus (min)	6	13	9	9
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	3,9	4,1	4,1	4,1
Oikeusturva (%)	99,7 %	100,0 %	100,0 %	99,9 %

Rajavartiolaitos on järjestänyt henkilöiden rajatarkastukset valvomillaan rajanylityspaikoilla Schengen säädösten mukaisesti. Rajavartiolaitoksen valvontavastuulla olevilla EU:n ulkorajan rajanylityspaikoilla henkilöiden rajanylitysmäärä oli 16,5 miljoonaa, mikä on noin 1,8 miljoonaa rajanylitystä enemmän kuin vuonna 2011. Suomen ja Venäjän rajan ylitti 12 miljoonaa henkeä, kasvua edelliseen vuoteen oli 13 %. Kolmansien maiden kansalaisten osuus matkustajista oli 78 %, joista noin 98 % oli venäläisiä.

Lukumääräisesti suurin osa kasvusta keskittyy Kaakkois-Suomen suurille rajanylityspaikoille, mutta kasvuprosentit ovat olleet suuria myös pohjoisemmilla rajanylityspaikoilla.

Junamatkustus Helsingin ja Pietarin välillä on kasvanut merkittävästi Allegro-junien käyttöönoton myötä. Liikenne kasvoi Vainikkalan rajanylityspaikalla 10 % noin 50 000 matkustajaa. Suurin osa matkustajista, yli 60 %, oli venäläisiä. Suomalaisia matkustajista oli hieman alle 30 % ja loput muiden maiden kansalaisia.

Lentoliikenteen kasvu oli noin 7 %. Rajavartiolaitoksen tarkastusvastuulla olevassa ulkorajat ylittävässä lentoliikenteessä oli 4,1 miljoonaa matkustajaa.

Rajatarkastusten määrä Helsingin satamassa kasvoi jopa 60 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden aikana rajatarkastus suoritettiin noin 440 000 matkustajalle. Kasvun taustalla on Helsingin ja Pietarin välisen laivaliikenteen vakiintuminen ja laivavuorojen lisääntyminen.

Vuonna 2012 ulkorajoilla käännytettiin yhteensä 1 577 henkilöä. Käännytysten määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna noin 21 %. Rajanylitysliikenteen kokonaismäärään suhteutettuna käännytysten määrä on kuitenkin varsin vähäinen. Rajalla turvapaikkaa hakeneiden määrä nousi edellisvuoden tasosta. Yleisimmät kansalaisuudet olivat Irak, Syyria ja Kiina.

Rajatarkastukset on järjestetty tehokkaasti ja tuottavuus parani vuodesta 2011. Painotettujen suoritteiden määrä kasvoi selvästi enemmän kuin tarkastustoimintaan kohdennettujen henkilötyövuosien määrä. Myös taloudellisuus parani edellisvuodesta, joskin hitaammin kuin tuottavuus. Kustannukset nousivat reilusti vuodesta 2011, mutta kuitenkin hitaammin kuin painotettujen suoritteiden määrä.

Kaakkoisrajalla sekä Pohjois-Karjalan Niiralassa rajanylityspaikkojen infrastruktuuri ja henkilöstöresurssit eivät vastaa enää kasvavan liikenteen tarpeita. Rajatarkastuksien laadun heikkeneminen oli vähäisempää, kuin voimakkaasti kasvaneen rajanylitysliikenteen perusteella olisi voinut odottaa. Rajatarkastusten sujuvuuden tunnusluku parani. Helsinki-Vantaan lentoaseman ruuhkahuippuja tasaamaan tarkoitettut automaattit lyhensivät keskimääräistä jonotusaikaa alle puoleen vuodesta 2011. Koska Helsinki-Vantaan osuus rajanylitysliikenteestä on suuri, tämä vaikutti selvästi koko Rajavartiolaitoksen yhteenlaskettuun tunnuslukuun.

Rikostorjunta, hallinnolliset maksuseuraamukset ja valvontatoimenpiteet

Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite

Rajavartiolaitos toimii ammattitaitoisena, yhteistyökykyisenä ja tehokkaana rikostorjuntaviranomaisena rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi ja erityisesti Schengenin ulkorajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Tulosmittarit				
Tuotokset				
Rikosilmoitus (R-ilmoitus)	850	956	1 040	924
Valtionrajarikos (kpl)	178	190	206	155
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmis- kauppa (kpl)	75	76	90	74
Muu rikos tai rikkomus (kpl)	5 600	6 598	6 480	7 029
Rikesakko	710	731	795	727
Rangaistusvaatimusilmoitus	2 740	3 788	3 625	4 288
Pakkokeino	2 600	3 374	2 960	3 683
Huomautus	780	675	820	737
Päätös alusöljypäästöasiassa	7	7	7	5
Päätös liikenteenharjoittajan seuraamusmaksussa	47	235	85	127
Turvaamistoimenpide	2 700	3 492	3 240	2 961
Sekalainen ilmoitus (S-ilmoitus)	960	1 221	1 082	1 559
Valvontailmoitus	370	445	356	375
Panokset				
kustannukset (milj. euroa)	15,5	15,1	15,6	16,7
Henkilötyövuodet	181	177,0	185,8	189,0

Tehokkuus				
Tuottavuus ind	98	125	113	118
Taloudellisuus ind	93	121	115	113
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,4	4,2	4,5	4,2
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset) (%)	100 %	77 %	91 %	82 %
Laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystaso (%)	86 %	52 %	94 %	46 %
Aluspäästötapausten selvitystaso (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Tavoiteajassa (60 vrk) selvitettyjen rikoslakirikosten osuus (%)	59 %	75 %	82 %	79 %
Tavoiteajassa (180 vrk) selvitettyjen laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskauppatapausten osuus (%)	48 %	63 %	63 %	70 %
Oikeusturva (%)	100 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %

Rajavartiolaitoksen rikostorjunnalla on ennalta estetty rajat ylittävän rikollisuuden vaikutuksia Suomeen ja Eurooppaan. Rajat ylittävän rikollisuuden ilmiöissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Rikosilmoitusten määrä on pysynyt miltei vuoden 2011 tasolla. Muiden havaittujen rikosten tai rikkomusten määrä on kasvanut ja tämä on näkynyt rangaistusvaatimusilmoitusten ja rikesakkojen määrän kasvuna. Itärajan rajanylitysliikenteen kasvusta johtuen erityisesti paljastinlaiterikkomusten määrä kasvoi edelleen voimakkaasti siitä huolimatta, että asiassa on tehty valistustoimintaa yhdessä muiden PTR-viranomaisten kanssa.

Laittoman maahantulon järjestämistä ja ihmiskauppaa koskevien rikosten määrä on pysynyt miltei vuoden 2011 tasolla. Sen sijaan valtionrajarikosten määrä on kääntynyt laskuun. Onnistuneilla ennaltaehkäisevillä rikostorjuntatoimenpiteillä, kuten esimerkiksi lähtömaassa tapahtuvalla yhdysmiestoiminnalla, on osaltaan kyetty pitämään näiden rikosten määrä vuoden 2011 tasolla.

Rajanylitysliikenteen kasvu lisää käytettyjen pakkokeinojen määrää. Paljastinlaiterikkomusten ja niihin liittyvien takavarikkojen määrä kasvaa pääasiassa Kaakkois-Suomen rajavartioston toiminta-alueella. Henkilöön kohdistuvien pakkokeinojen määrä on pysynyt vuoden 2011 tasolla ja pidätysten osalta määrä on laskussa. Suoritettujen kotietsintöjen määrä on pysynyt vuoden 2011 tasolla.

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksujen määrä viisinkertaistui vuonna 2011 vuoteen 2010 nähden. Voimakas kasvu johtui vuoden 2010 tapauksista, joiden osalta seuraamusmaksu määrättiin vasta vuoden 2011 puolella. Lisäksi seuraamusmaksujen kasvun taustalla ovat olleet osaltaan kasvaneet liikennemäärät. Vuoden 2012 osalta tilanne tasaantui ja seuraamusmaksujen määrä kääntyi voimakkaaseen laskuun.

Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus ovat kääntyneet laskuun vuoteen 2011 verrattuna. Toiminnan kustannukset ja käytetyt henkilötyövuodet ovat kasvaneet nopeammin, kuin painotettujen suoritteiden määrä. Osaltaan tähän vaikuttaa laajojen ja pitkäkestoisten rikostutkintojen lisääntyminen.

Toiminnan laadun ja palvelukyvyn kokonaistunnusluku pysyi vuoden 2011 tasolla. Rikoslakirikosten selvitysprosentti nousi ja tavoiteajassa selvitettyjen rikosten määrä kasvoi. Myös rikoslakirikosten selvitystaso oli nousussa. Laittoman maahantulon järjestämistä ja ihmiskauppaa koskevien rikosten selvitystaso laski hieman vuoteen 2011 verrattuna. Riittävän näytön hankkiminen rikosprosessissa näiden Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan ydinalueelle kuuluvissa rikoksissa on edelleen erittäin haastavaa. Esitutkintaresursseja sitoutuu jatkossakin laajoihin ja pitkäkestoisiin laittomaan maahantuloon liittyvien rikosten tutkintaan.

Meriturvallisuus ja pelastustoimi

Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite

Kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin osoitetaan apua viivytyksettä. Meripelastustapahtumien havaitsemiseksi, ennalta ehkäisemiseksi ja läheltä piti tilanteiden taltioimiseksi, huolehditaan merialueiden riittävästä valvonnasta rajavalvonnan yhteydessä. Pelastustoimea ja lento-pelastuspalvelua tuetaan tarpeen mukaan Rajavartiolaitoksen kalustolla ja henkilöstöllä.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Tulosmittarit				
Tuotokset				
Etsinnät (kpl)	215	254	225	224
Etsinnät merialue(kpl)	97	94	90	68
Etsinnät maa-alue (kpl)	118	160	135	156
Pelastustehtävät (kpl)	1 312	1 227	1 315	1 132
Meripelastustehtävät (kpl)	1 138	1 095	1 135	1 027
Muut pelastustehtävät (kpl)	174	132	180	105
Sairaankuljetus (kpl)	431	433	439	409
Meripelastuksen sairaankuljetus (kpl)	56	64	65	48
Maa-alueen sairaankuljetus (kpl)	375	369	374	361
Avustustehtävä (kpl)	353	479	435	469
Merialueen avustustehtävä (kpl)	310	432	385	431
Maa-alueen avustustehtävä (kpl)	43	47	50	38
Muu pelastussuorite (kpl)	460	429	417	485
Muu meripelastustoimen pelastussuorite (kpl)	302	300	257	289
Muu maa-alueen pelastussuorite (kpl)	158	129	160	196
Päivystyspalvelu ja meripelastuksen työaika (tuntia)	391 000	406 758	393 000	398 802
Meripelastuksen johtokeskusten työaika	40 500	35 598		33 891
Muiden meripelastusyksiköiden työaika	18 500	19 771		15 503
Muu meripelastuksen varallaolo	332 000	351 389		349 408
Merialueella pelastettu henkilö (kpl)	4 840	3 291	4 200	2 666
Merialueella estetty onnettomuus (kpl)	7	3	13	11
Panokset				
Kustannukset (mil. euroa)	7,2	7,5	6,5	7,5
Henkilötyövuodet	84	88	78	85
Tehokkuus				
Tuottavuus ind	102	98	117	96
Taloudellisuus ind	96	95	119	92
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,6	3,5	4,1	3,5
Johtamisen laatu (1-5)	-	-	4,0	0,0
Yksiköiden valmius (1-5)	-	-	4,5	0,0
Meritilannekuva (1-5)	3,6	3,5	3,7	3,5

Suomen meripelastusjärjestelmä on luotettava ja Rajavartiolaitoksella on käytössään suorituskykyinen kalusto. Merellisen turvallisuuden haasteissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia ja alusliikenne Suomenlahdella on säilynyt erittäin vilkkaana. Merivartiostot ylläpitivät jatkuvaa meripelastustoimen johtamisvalmiutta sekä päivystivät katkeamatta meripelastuksen hätäradionliikennettä. Meripelastustehtävien määrä on ollut lievässä laskussa ja kaikkiin merihätätapauksiin kyettiin osoittamaan apua. Tehtävämäärän lasku selittyy pitkälti kesän 2012 huonolla säällä sekä sillä, että tehtäviä on luokiteltu useammin avustustehtäviksi, jotka eivät tilastoidu meripelastustehtäviksi. Hätätapauksista 89 % apu voitiin osoittaa alle 30 minuutissa. Avun saatavuus on yleisellä tasolla kiitettävää, vasteajoissa on kuitenkin paikallista vaihtelua.

Rajavartiolaitoksen osuus meripelastustehtävien suorittajana on kasvussa. Selittävinä tekijöinä ovat uusi partiovenekalusto, merellisten toimintamallien kehittäminen sekä tehostunut riskiarviointi. Rajavartiolaitoksen osuuden kasvaessa vapaaehtoisten meripelastajien osuus on sitä vastoin pienentynyt merkittävästi. Meripelastustapahtumista pääosa kohdistui huviveneisiin ja merellä ulkoileviin kansalaisiin. Noin 20 % tehtävistä kohdistui matkustaja-aluksiin, rahtialuksiin tai muihin kauppamerenkulun alalla merellä liikkuneisiin aluksiin. Näistä tehtävistä valtaosa oli lääkärikonsultaatioiden välittämistä alukselle.

Meripelastustoiminnan kehittämisen painopiste oli suuronnettomuuksissa. Keskeisiä kehittämiskohteita olivat poikkihallinnollisen monialaisiin merionnettomuuksiin varautumisen suunnittelu, pelastustoimen ja Rajavartiolaitoksen yhteistyön kehittäminen sekä onnettomuustilanteissa käytettävien ilma-alusten toimintamenetelmien tehostaminen.

Tuottavuus ja taloudellisuus heikkenivät hieman vuoteen 2011 verrattaessa, koska suorite-määrät vähenivät, kustannukset pysyivät ennallaan ja henkilötyövuodet vähenivät vain hiukan.

Johtamisen laatua ja yksiköiden valmiutta ei voitu arvioida, koska meripelastuksen palveluta-son arviointijärjestelmän käyttöönotto on viivästynyt.

Sotilaallinen maanpuolustus ja kriisivalmius

Toiminnallisen tuloksellisuuden tulostavoite

Puolustussuunnitelmat, tilanteen edellyttämä johtamis- ja toimintavalmius sekä valmius joukko-
jen perustamiseen ylläpidetään. Vastataan osaltaan rajajoukkojen tuottamisesta kouluttamalla
varusmiehiä ja järjestämällä kertausharjoituksia.

	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Tulosmittarit				
Tuotokset				
Koulutusvuorokaudet	82 700	87 990	88 700	74 908
Panokset				
Kustannukset (mil. euroa)	11,5	11,9	11,6	10,5
Henkilötyövuodet	135	139	139	119
Tehokkuus				
Tuottavuus ind	111	114	116	114
Taloudellisuus ind	105	111	117	109
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)				
Suunnitelmavalmius (1-5)	3,1	3,6	3,7	3,6
Sijoitettavuus (%)	70 %	70 %	86 %	78 %
Koulutettavuus (%)	85 %	85 %	93 %	93 %
Sijoitustilanne (1-5)	4,3	4,6	4,6	4,6
Koulutus (1-5)	3,7	3,9	3,9	3,7
Materiaalivalmius (1-5)	3,4	3,4	3,3	3,7

Rajavartiolaitoksen sotilaalliselle maanpuolustukselle ja kriisivalmiudelle asetetut tavoitteet on
pääosin saavutettu. Sotilaallisen maanpuolustuksen ja kriisin ajan valmiuksien kehittäminen on
edennyt hyvin vuonna 2012.

Sotilaallisen maanpuolustuksen koulutusvuorokaudet laskivat verrattuna vuoteen 2011, koska
kaikkia suunniteltuja kertausharjoituksia ei voitu järjestää. Harjoitukset peruuntuivat Puolustus-
voimien säästötarpeista johtuen. Harjoitusten vähenemisen vuoksi myös käytettyjen henkilö-

työvuosien määrä laski. Tuottavuus ja taloudellisuus ovat säilyneet hyvällä tasolla, joskin edelliseen vuoteen verrattuna taloudellisuus laski.

Toiminnan laadun ja palvelukyvyn tunnusluvut pääosin nousivat tai pysyivät ennallaan. Varusmiesten sijoitettavuus parani selkeästi. Palveluksen keskeytti edellistä vuotta vähemmän varusmiehiä suhteessa saapumiserien kokoon. Koulutus annettiin siitä huolimatta tinkimättä suorituskyvyvaatimuksista. Rajajoukkojen materiaalivalmius kehittyi suotuisasti vuoden aikana. Toiminnan laadun kokonaistunnusluku nousi vuodesta 2011.

Sisäiset toiminnot

Teknillisen toimialan yleiskatsaus

Tulostavoitteiden mukaiset hankkeet kyettiin pääosin toteuttamaan. Rajavartiolaitoksen materiaali-, tieto- ja kiinteistöhallinto vastasivat toiminnan asettamia vaatimuksia. Alus- ja ilma-aluskaluston osalta jatkettiin vanhentuneen kaluston uusimista. Rajavartiolaitoksen henkilöstöhallinnon, teknisten palvelujen ja taloushallinnon vaihtoehdoisen nykyistä keskitetyemmän toimintamallin suunnittelua jatkettiin.

Rajavartiolaitoksen perustietotekniset palvelut hankittiin HALTIK:ita ja niitä kehitettiin yhdessä HALTIK:n kanssa laaditun palvelusopimuksen mukaisesti. Kehittämisen myötä otettiin käyttöön Voice over Internet Protocol (VoIP) -tekniikkaa ja valmisteltiin perinteisestä teletekniikasta luopumista.

Rajavartiolaitos osallistui aktiivisesti Hallinnon verkkoturvallisuutta edistävän hankkeen (Turvallisuusverkko TUVE) toimeenpanoon ja käynnisti omien järjestelmiensä yhteensovittamisen turvallisuusverkon teknologisiin vaatimuksiin. Verkon käyttöönoton myötä kyettiin rationalisoidaan tietoliikennejärjestelyjä sekä otettiin TUVE-palveluna käyttöön käyttöoikeuksien hallinta ja yhtenäinen TUVE-työasemamalli.

Suorituskykyä parantavaa sekä ylläpitävää raja- ja merirajavalvonnan sensorikalustoa ja rajatarkastusten valvontavälineistöä hankittiin. Rajavalvonnan järjestelmien kehittämisessä huomioidtiin myös yhteistoimintaviranomaisten tietojärjestelmähankkeet sekä kansainväliset tilannekuvahankkeet joiden kehittämiseen osallistuttiin suunnitelmien mukaisesti.

Uuden monitorin ulkovartiolaivan (UVL10) rakentamista jatkettiin siten, että STX Finland Rauman telakalla käynnistettiin tuotanto 21.10.2012.

Rajavartiolaitos jatkoi käytössään olevien toimitilojen, asuntojen ja maa-alueiden määrän sopeuttamista toiminnan edellyttämiin vaatimuksiin:

- luopumalla Kaakkois-Suomen rajavartiostossa Immolan henkilökuntakerhosta irtisanomalla vuokrasopimus päättymään 31.12.2012
- luopumalla Kainuun rajavartiostossa Kajaanin esikunta-alueen kerrostalosta nro 8 irtisanomalla vuokrasopimus päättymään 31.12.2012

Materiaalihallinto

Toiminnalliseen tarpeeseen perustuvat hankinnat toimeenpantiin hallintoyksiköissä hankintakäskyn ja -ohjeiden mukaisesti. Toiminnan kannalta kriittisen materiaalin määrittelyä jatkettiin osana koko Rajavartiolaitoksen oman materiaalin materiaalikartoitusta. Toiminnan jatkuvuuteen varauduttiin selvittämällä materiaalien tekninen kunto ja huoltamalla materiaalia oikea-aikaisesti. Uusi kenttävaatetus otettiin käyttöön kansainvälisillä rajanylityspaikoilla 1.6.2012. Muun vaatetuksen osalta toteutettiin virkavaatekilpailutus ja vaatetuksen uudistamista jatketaan vuoden 2013 aikana.

Tietohallinto

Tietohallintoa kehitettiin huomioiden Rajavartiolaitoksen strategia sekä johdon linjaukset. Tavoitteet toteutuivat kilpailutuksia ja yhteistyöratkaisuja hyödyntäen. Uudet hankkeet on toteutettu projekti- ja hankehallintamallilla. Toimeenpantaviin hankkeisiin ja projekteihin sidottiin tarvittavat voimavarat toiminnan ja talouden suunnitteluprosessissa.

Kokonaisarkkitehtuuryö aloitettiin päivittämällä ydinprosessien nykytilan kuvaukset sekä tekemällä kokonaan uusina tukitoimintojen nykytilan kuvaukset. Kuvausten myötä lähtökohtana olevat toiminnan vaatimukset on mahdollista kuvata paremmin jatkossa. Työ jatkuu osana Sisäasiainministeriön kokonaisarkkitehtuuryötä. Kaikki tietohallinnon hankkeet perustuvat kokonaisarkkitehtuurilähtöisesti toiminnan vaatimukseen ottaen huomioon tieto-, tietojärjestelmä- sekä teknologia-arkkitehtuurit.

Automaattisissa rajatarkastuksissa otettiin käyttöön viisumivapaiden kolmansien maiden kansalaisten tarkastusprosessi. Automaattien määrää lisättiin Helsinki-Vantaalla ja automaattinen tarkastus otettiin käyttöön Helsingin satamassa. Itärajan automatiikan kehittäminen jäädettiin toistaiseksi, koska automaattien käyttö itärajalla ei ole toistaiseksi kustannustehokasta.

Toimitilahallinto

Kiinteistöjen ja rakenteiden kehittämisessä ja tarpeen määrittelyssä on käytetty tilatarvemitointia jonka pohjalta muun muassa Rajavartiolaitoksen talouden sopeuttamisohjelmaan liittyvät kiinteistöjä koskevat kehittämistoimenpiteet on suunniteltu.

Toimitilahankkeet on toteutettu toiminnallisten tarpeiden mukaisena hyväksytyssä aikataulussa ja laajuudessa pois lukien rajanylityspaikkojen kehittämishankkeet. Näiden hankkeiden aikataulut ovat viivästyneet rahoituksen puutteesta johtuen.

Alustoimiala

Kalustohankinnat etenivät suunnitellulla tavalla pl. SRIB-hanke (Special Rigid Inflatable Boat) joka on viivästyminen markkinaoikeuskäsittelyn takia. Ulkovartiolaiva 10 -hanke (UVL 10) eteni perussuunnittelun ja tuotannon aloituksen osalta suunnitellulla tavalla. Tuotanto käynnistettiin 21.10.2012. Partiovenehanke (PV 08) jatkui suunnitellulla tavalla. Veneet numero 15 - 20 otettiin vuoden aikana vastaan. Vuoden aikana hankittiin kaksi uutta ROV-järjestelmää (Remote Operated Vehicle). Alushuollolla varmistettiin alusten korkea käyttöaste.

Kaupallinen toimiala

Toiminta perustuu Rajavartiolaitoksen strategiaan, toiminnan ja talouden suunnitteluasiakirjoihin sekä hankintasuunnitelmiin. Hankkeiden suunnittelussa ja valmistelussa otettiin kantaa hankintamenettelyyn. Putu-lain (laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista) mukaisia kilpailutuksia ei vuonna 2012 ollut. Merkittävimmät hankkeet on hankkeistettu ja niistä on tehty hankintapäätökset tavoitteen ja vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Viestintä

Rajavartiolaitoksen toiminta näkyi monipuolisesti julkisuudessa. Rajaliikenteen lisääntyminen, rikostorjuntaan liittyvät tapaukset ja meripelastustapahtumat saivat julkisuutta paikallisissa ja valtakunnallisissa tiedotusvälineissä. Rajavartiolaitos oli esillä helmikuussa Venemessuilla Helsingissä ja heinäkuussa Suomi Areenalla Porissa, nämä molemmat tapahtumat keräsivät runsaasti yleisöä. Ulkovartiolaivan tuotannonaloituksesta tiedotettiin.

Rekrytointiviestinnässä keskityttiin naisten lukumäärän nostamiseen peruskurssilla. Tässä onnistuttiin mainiosti, sillä kurssilla aloittaneista 60 oppilaasta 22 oli naisia. Raja- ja merivartiokoulu avasi vuoden alkupuolella facebook- sivuston, joka on saanut enimmäkseen positiivista huomiota.

Sisäisen intranet Kompassin käyttö on vakiintunut ja sisältöä kehitetään edelleen. Rajavartiolaitoksen uudet internetsivut julkaistiin 16.10. Rajavartiolaitos hyväksyy teknisen alustan käyttöön lopullisesti vasta, kun kaikki tilatut ominaisuudet saadaan käyttöön vuoden 2013 alkupuolella.

Säädösvalmistelu

Rajavartiolaitoksen säädösvalmistelussa on huomioitu sekä Sisäasiainministeriön yhteiset, että omat säädösvalmistelun laadun parantamista koskevat tulostavoitteet. Rajavartiolaitoksella on kattava tiedonkeräysjärjestelmä sitä koskevien säädösten toimivuudesta ja muutostarpeista.

Rajavartiolaitos on jatkanut aktiivista ja ennakoivaa Suomen kannalta keskeisten rajaturvallisuusasioiden ajamista EU-rakenteissa. Kansallisia asiantuntijoita on ollut sijoitettuna vaikuttamisen kannalta keskeisissä toimielimissä. Erityisesti on korostettu ennakoivaa varautumista EU:n ja Venäjän mahdolliseen viisumivapauteen, jolla on toteutuessaan myös merkittäviä kansallisia vaikutuksia kasvavan rajaliikenteen myötä.

Esiselvityshanke rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden selvittämiseksi päättyi arviomuistioista saaduista lausunnoista tehtyyn yhteenvetoon elokuussa 2012. Lainsäädäntöhanke rajavartiolainsäädännön tarkistamiseksi käynnistettiin syyskuussa 2012. Lainsäädäntöhankeessa hyödynnettiin esiselvityksessä tehtyä arviota tarpeellisiksi katsotuista säädösmuutoksista. Lainsäädäntöhanke jatkuu vuonna 2013 ja hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2013.

Suunnitteluala ja taloushallinto

Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden seurantarjestelmällä on tuotettu tarpeelliset ja ajantasaiset säädösten ja ministeriön määräysten sekä Rajavartiolaitoksen tarpeiden mukaiset tiedot toiminnan suunnittelua ja johtamista varten. Järjestelmän kehittäminen vastaamaan entistä paremmin tarpeita jatkuu vuosittaisena prosessina. Taloushallinnon uudistus suunniteltiin ja taloushallinnon toiminnot keskitetään valtakunnalliseen johtoon vuoden 2014 alusta alkaen.

Rajavartiolaitoksen strategia päivitettiin ja sen pohjalta valmisteltiin suunnitelma kehittämistoimenpiteistä sekä talouden sopeuttamisesta tiukkeneviin rahoituskehyksiin ja nouseviin kustannuksiin.

Rajavartiolaitoksen voimavaratarpeet ja -mahdollisuudet kartoitettiin osana talouden sopeuttamisohjelmaa. Voimavaroja keskitetään painopistealueille. Rajatarkastusten lisävoimavarat tarpeet kartoitettiin osana vuosittaista suunnitteluprosessia sekä erillistä Sisäasiainministeriön selvitystä (Kasvavan rajaliikenteen hallinta, SM:n julkaisu 42/2012). Valtiojohtoa ja eri ministeriöiden virkamiehiä on informoitu voimavaratilanteesta ja –tarpeista kehysesitysten ja talousarvioesitysten lisäksi useissa muissa yhteyksissä.

Osana strategian ja talouden sopeuttamisohjelman laatimista on kartoitettu uhkatekijät ja huomioitu niiden vaikutus suunnittelussa. Rajanylitysliikenteen voimakkaan kasvun vaikutukset on tunnistettu hyvin. Kasvun seurannaisvaikutuksia ei kyetä hallitsemaan ilman rajanylityspaikkojen kehittämistä ja tarvittavia lisävoimavaroja. Rajavartiolaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä sisäinen tarkastus uudistettiin ja sen toimeenpano alkaa 2013. Rajavartiolaitoksen henkilöstöhallinnon, teknisten palvelujen ja taloushallinnon vaihtoehtoisen nykyistä keskitetyemmän toimintamallin suunnittelua jatkettiin.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Tutkimusstrategian (2009) ja tutkimusohjelman (2010) päivitys aloitettiin. Tutkimushankkeet toteutettiin toimintajärjestelmän mukaisesti, hyvän tieteellisen käytännön periaatteita noudattaen.

Rajavartiolaitoksen toimintaympäristötutkimushanke aloitettiin elokuussa 2012. Tarkoituksena on tuottaa vuoden 2013 loppuun mennessä ennakkointitietoa ja skenaarioita ulkoisen toimintaympäristön muutoksista.

Rajavartiolaitoksen tutkimustoiminnan verkottuminen toteutettiin osallistumalla tieteellisiin seminaareihin, Euroopan Unionin tutkimuksen hankehakuihin sekä EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) tutkimusyhteistyöhön.

Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)								
Rajavartiolaitos	Julkisoikeudelliset suoritteet (ilma-alus sairaankuljetus, viisumit, muut luvat ja				RVLL 578/2005 perusteella annetut suoritteet (palvasunnot)			
	2012 toteutuma	2012 tavoite	2011	2010	2012 toteutuma	2012 tavoite	2011	2010
TUOTOT								
maksullisen toiminnan tuotot								
- maksullisen toiminnan myyntituotot	2 325		1 006	608	965	1 700	1 040	1481
- maksullisen toiminnan muut tuotot	0		0		0	0	0	284
Tuotot yhteensä	2 325		1 006	608	965	1 700	1 040	1 765
KUSTANNUKSET								
maksullisen toiminnan erilliskustannukset								
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0		0	437	13	3 300	15	3827
- henkilöstökustannukset	1 155		755	534	72	0	65	91
- vuokrat	0		0		1 337	0	989	
- palvelujen ostot	0		0		42	0	31	
- muut erilliskustannukset	708		508		1	0	3	
Erilliskustannukset yhteensä	1 862		1 263	971	1 464	3 300	1 102	3 918
KÄYTTÖJÄÄMÄ								
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista								
- tukitoimintojen kustannukset	259		190	77	1 523	0	1 168	
- poistot	454		361	286	6	0	6	
- korot	0		0		1	0	1	
- muut yhteiskustannukset	0		0		0	0	0	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	713		551	363	1 531	0	1 175	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 575		1 814	1 334	2 995	3 300	2 277	3 918
YLJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-250		-808	-726	-2 030	-1 600	-1 237	-2 153
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki								
YLJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-) HINTATUEN JÄLKEEN	-250		-808	-726	-2 030	-1 600	-1 237	-2 153
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki								

Julk.oik. vuoden 2012 ja 2011 laskelmissa on mukana ilma-alusten sairaankuljetus ja viisumit. Vuoden 2010 laskelmissa on vain sairaankuljetus.

Julk.oik. laskelmassa on oikaistu vuoden 2011 luvut. Laskelmat 2012 ja 2011 on tehty sairaankuljetusten osalta vanhalla, 1990-luvun lopussa päätetyllä tavalla.

Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksullisuudesta annetussa SM:n asetuksen (1221/2011) 6 §:ssä säädetään, että Rajavartiolaitoksen palvelussuhdeasuntojen vuokrauksen ei tarvitse olla liiketaloudellisesti kannattavaa. Rajavartiolaitos on luovuttanut hallinnassaan olevat asunto-osakkeet Senaatti kiinteistöille 1.1.2008 alkaen ja vuokrannut ne takaisin. Asuntoja käytetään Rajavartiolaitoksen henkilöstön palvelussuhdeasuntoina.

Kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu erikseen liiketaloudellisista suoritteista ja julkisoikeudellisista suoritteista. Julkisoikeudellisina suoritteina on käsitelty ilma-alusten sairaankuljetus ja viisumit, luvat ja muut päätökset. Liiketaloudellisina suoritteina on käsitelty Rajavartiolaitoksen huoneistojen vuokraustoiminta.

Kustannusvastaavuuslaskelmien tekemisessä on käytetty kirjanpidon tietoja ja toiminnoille kohdennettua työaika. Kustannusvastaavuuslaskelmien laatimisperiaatteet ovat vertailukelpoisia vuosien 2011 ja 2012 osalta.

Vuokraustoiminta (palvelussuhdeasunnot / muu vuokraus)

Laskelmissa on käytetty hyväksi toiminto-tililuokan seurantatietoja: toiminnolle on kirjattu tulot, kulut sekä työaika. Henkilöstökulut on lisätty laskelmaan suhteellisenä osuutena Rajavartiolaitoksen kokonaispalkkamenoista sen mukaan, mitä palvelussuhdeasuntoihin ja vuokraustoimintaan on kohdistettu työtä kokonaistyöajasta (0,04 %). Muut erilliskulut on otettu laskelmaan suoraan kirjanpidosta vuokraustoiminnolle kirjattuina kuluina aiheuttamisperiaatteen mukaan. Poistoina ja korkoina on otettu suhteellinen osuus (0,04 %) Rajavartiolaitoksen kokonaispoistoista ja koroista. Korkoprosentti 2,1 % on Valtiokonttorin määräämä nimellinen korkokustannus.

Tukitoimintojen kustannukset on otettu mukaan käyttäen Rajavartiolaitoksen laskettua yleiskustannuslisäprosenttia (104 %). Rajavartiolaitoksen kirjauskäytännön mukaan merkittävä osa (97,7 %) muista toimintamenoista kirjataan pelkästään tukitoimintoihin. Myös kirjatusta työajasta ohjaus- ja tukitoimintoihin kohdentuu suuri osa (33,2 %).

MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA				
VUOKRAUSTOIMINTA (Palvelussuhdeasunnot/muu vuokraus)				
		31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Tuotot:				
Maksullisen palvelutoiminnan tuotot:				
Vuokraustoiminta				
	Maksullisen palvelutoiminnan tuotot	4 970	3 693	
	Vuokrat ja käyttökorvaukset	939 490	1 016 679	1 764 451
	<i>Vuokrat asunnoista</i>	689 102		
	<i>Vuokrat muista rak./muut vuokrat</i>	149 682		
	<i>Käyttökorvaukset</i>	104 457		
	<i>Vuokrien tileistäpoistot</i>	-3 751		
	Muut toiminnan tuotot	20 422	20 103	
Tuotot yhteensä:		964 882	1 040 475	1 764 451
Kokonaiskustannukset:				
Erilliskustannukset:				
	Aineet ja tarvikkeet	12 815	14 505	
	Henkilöstökustannukset	71 668	65 046	90 774
	Vuokrat	1 336 804	989 262	
	Palveluiden ostot	42 234	30 966	
	Muut erilliskustannukset	1 042	2 517	3 827 153
Erilliskustannukset yhteensä:		1 464 563	1 102 296	3 917 926
Osuus yhteiskustannuksista:				
	Tukitoimintojen kustannukset	1 523 146	1 168 434	0
	Poistot	6 428	5 751	0
	Korot	1 474	1 044	0
	Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä:		1 531 048	1 175 229	0
Kokonaiskustannukset yhteensä:		2 995 611	2 277 525	3 917 926
Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)		-2 030 729	-1 237 050	-2 153 475
Kustannusvastaavuus %		32 %	46 %	45 %

Vuoden 2012 ja vuoden 2011 laskelmia verratessa vuokraustoiminnan tulot ovat vähentyneet noin 7%. Tulojen vähentyminen selittyy aikaisempaa vähäisemmällä vuokra-asuntojen määrällä. Tuotot kattavat vain 32 % vuokraustoiminnan menoista. Laskelmassa ovat mukana myös yhteismajoitustilat, joista kertyy tuloja erittäin vähän. Koska vuokra-asuntojen määrä on jatkanut laskuaan, on yhteismajoitustilojen suhteellinen osuus kaikesta vuokraustoiminnasta kasvanut. Rajavartiolaitoksen ulkomailla (Venäjä, Tallinna, Riika, Peking) olevien yhdyshenkilöiden vuokratulojen osuus on 155 123 euroa. Näistä asunnoista ei synny lainkaan vuokratuloja. Asunnoista syntyvät kulut voidaan rinnastaa henkilöstön komennuskustannuksiin. Yhteismajoitustilojen ja yhdyshenkilöiden asuntojen kulujen suhteellisen osuuden kasvu on aiheuttanut koko vuokraustoiminnan kustannusvastaavuuden laskun.

Sairaankuljetustoiminta, ilma-alukset

Sairaankuljetusten (ilma-alus) kustannusvastaavuuslaskelmat laskettiin tilinpäätökseen vuosilta 2011 ja 2012 vanhan laskentatavan mukaan. Vuoden 2011 tilinpäätökseen laskentatapaa muutettiin kirjanpidon tietoihin perustuvaksi (uudet seurantakohteet) mutta nyt havaittiin, että tuottojen, kulujen ja työajan kohdentaminen valitulle toiminnolle ei ole aiheuttamisperiaatteen mukainen muiden kuin tulojen osalta. Vanhassa laskelmassa oleellinen kohdennusperuste ovat konekohtaiset henkilötyövuosimäärät ja sairaankuljetustunnit. Tämän vuoksi laskelmat on laadittu vanhoilla, 1990-luvun loppupuolella päätetyillä säännöillä. Vuodet ovat verrattavissa keskenään. Sairaankuljetusten lukumäärä kasvoi vuodesta 2011 vuoteen 2012 yhteensä 98 kuljetuksen verran (+ 61 %). Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteista muuttui vuoden 2012 alusta ja ilma-alusten suoritehinnat nousivat 40–54 %. Vuoden 2012 kustannusvastaavuus parani merkittävästi uusien suoritehintojen johdosta.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA				
Sairaankuljetustoiminta (ilma-alus)				
Julkisoikeudellisesti hinnoiteltavat suoritteet				
		31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Tuotot:				
Maksullisen palvelutoiminnan tuotot:				
Sairaankuljetukset				
	Maksullisen palvelutoiminnan tuotot	0	0	0
	<i>kotitalouksilta (sis. omavastuut)</i>			
	<i>sairaankuljetustuotot ilma-aluksilla</i>	2 251 688	888 269	607 833
	<i>sairaankuljetustuotot aluksilla</i>			
	Muut toiminnan tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä:		2 251 688	888 269	607 833
Kokonaiskustannukset:				
Erilliskustannukset:				
	Aineet ja tarvikkeet	0	0	0
	Henkilöstökustannukset	1 081 809	676 339	534 398
	Vuokrat	0	0	0
	Palveluiden ostot	0	0	0
	Muut erilliskustannukset	707 325	507 382	436 525
Erilliskustannukset yhteensä:		1 789 134	1 183 721	970 923
Osuus yhteiskustannuksista:				
	Tukitoimintojen kustannukset	183 178	106 448	77 049
	Poistot	436 157	335 997	286 089
	Korot	0	0	0
	Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä:		619 335	442 445	363 138
Kokonaiskustannukset yhteensä:		2 408 470	1 626 166	1 334 061
Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)		-156 782	-737 897	-726 228
Kustannusvastaavuus %		93 %	55 %	46 %
(monta % tuotot kattavat kustannuksista)				

Viisumit ja muut luvat ja päätökset

Viisumitulot ja muut luvat ja päätökset ovat julkisoikeudellisia suoritteita, joiden tulot ovat kirjanpidossa, mutta vastaavia kuluja ei erikseen seurata. Viisumin hinnan määrää Euroopan Unioni.

Viisumien erilliskuluihin on laskettu kohdennettu työaika arvioiden, että yhden viisumin myöntämiseen ja muuhun hallinnointiin kuluu 45 minuuttia. Viisumien myöntäminen on osa rajatarkastustoimintaa ja niitä myönnettiin yhteensä 1 267 kappaletta (1 938/2011). Rajavartiolaituksen kokonaistyöajasta rajatarkastustoiminnolle kirjattiin työaika yhteensä 24,5 % (22,9 %/2011). Tästä viisumien myöntämiseen kulunut työaika oli 950 tuntia eli 0,09 %. Henkilöstökustannukset on kohdennettu laskelmaan tämän suhdeluvun mukaan. Yleiskululisä on otettu mukaan yleiskuluprosentin avulla. Poistot ja korot on huomioitu samassa suhteessa kuin palkkakulut (0,15 % poistoista ja koroista). Vuoden 2011 korkojen ja poistojen vertailulukuja on korjattu vuoden 2011 laskelmaan virheellisen laskentakaavan (kaksinkertainen laskenta - en-

sin 0,15 % ja siitä edelleen 0,15 %) vuoksi. Kustannusvastaavuuslaskelma viisumeista ja muista luvista tehtiin ensi kerran vuodelta 2011.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA		
Viisumit ja muut luvat		
Julkisoikeudellisesti hinnoiteltavat suoritteet		
	31.12.2012	31.12.2011
Tuotot:		
Maksullisen palvelutoiminnan tuotot:		
Viisumit, muut luvat ja päätökset		
Maksullisen palvelutoiminnan tuotot	73 440	117 785
Viisumit		
Muut luvat ja päätökset		
Muut toiminnan tuotot	0	0
Tuotot yhteensä:	73 440	117 785
Kokonaiskustannukset:		
Erilliskustannukset:		
Aineet ja tarvikkeet	14	12
Henkilöstökustannukset	72 899	78 718
Vuokrat	0	1
Palveluiden ostot	36	60
Muut erilliskustannukset	269	149
Erilliskustannukset yhteensä:	73 218	78 941
Osuus yhteiskustannuksista:		
Tukitoimintojen kustannukset	76 147	83 678
Poistot	14 463	21 566
Korot	3 317	3 914
Muut yhteiskustannukset	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä:	93 927	109 158
Kokonaiskustannukset yhteensä:	167 145	188 099
Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)	-93 705	-70 314
Kustannusvastaavuus %	44 %	63 %

Yhteisrahoitteinen toiminta

Toimiala: Rajavartiolaitos				
	2012 toteutuma	2012 tavoite	2011	2010
TUOTOT				
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	5 156	3 420	4 259	115
- EU:lta saatu rahoitus	123	0	0	1311
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	23	0	62	0
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0,4	0	0,0	238
Tuotot yhteensä	5 302	3 420	4 321	1 664
KUSTANNUKSET				
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 520	0	3 770	6128
- henkilöstökustannukset	104	0	0	121
- vuokrat	0	0	0	0
- palvelujen ostot	98	0	787	191
- muut erilliskustannukset	293	0	1 261	24
Erilliskustannukset yhteensä	6 015	0	5 818	6 464
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	301	0	291	323
- poistot	161	0	144	0
- muut yhteiskustannukset	37	0	26	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	499	0	461	323
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 514	0	6 279	6 787
KUSTANNUSVASTAAVUUS				646
tuotot - kustannukset	-1 212	3 420	-1 958	-5 123
kustannusvastaavuus -%	81 %		69 %	25 %

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman tuotoissa on Rajavartiolaitoksen EU:n ulkorajarahastosta saadut rahoitusosuudet sekä kulupuolella näitä hankkeita vastaavat menot. Tuloina on käsitelty sekä toimintamenomomentille tuloutetut varat, että momentille 26.01.22.2 saatu kirjausoikeus.

Yhteisrahoitteisten ulkorajarahastohankkeiden tuottoja ovat olleet vuoden 2010 vuosiohjelmasta: merirajan valvontasensorit (189 384 euroa), vartiolaivojen kamerajärjestelmät (132 379 euroa), koulutusympäristön kehittäminen (207 750 euroa), rajatarkastusasiakirjojen lukija- ja tarkastuslaitteet (127 382 euroa) ja VIS sormenjälkilukijat (121 125 euroa) sekä vuoden 2011 vuosiohjelmasta: kannettavat rajatarkastuslaitteet (52 875 euroa), ABC automaattiset rajatarkastuslinjastot (476 010 euroa), partioiden liikkuvuuden parantaminen maastorajoilla (300 000 euroa), tarkastus ja tutkintarakennus (25 000 euroa) ja partioveneiden kamerajärjestelmät (666 506 euroa).

Tuotoissa on lisäksi mukana Marsuno (23 629 euroa) ja VISE (93 254 euroa) projektit. Marsunossa pilotoitiin merialueiden yhteisen tiedonvaihtoympäristön kehittämistä 24 jäsenvaltion kanssa ja VISE- projektissa pilotoitiin ja valmisteltiin kansallisesti EU:n viisumitietojärjestelmän ja rajanylitysjärjestelmän toimeenpanoa ja käyttöönottoa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuloista vain pieni osa on voitu kohdentaa menoja vastaavalle tilikaudelle, koska ulkorajarahastus tulee merkittävästi jälkikäteen ja on riippuvainen rahoitusohjelmien ja raportoinnin hyväksymisaikataulusta.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa on huomioitu tukitoimintojen kustannuksina 5 % yleiskustannuslisänä (arvio) sekä poistoina ja korkoina 1 % Rajavartiolaituksen vuosittaisista poistoista ja koroista (arvio). Muina erilliskuluina on ilmoitettu arvonlisäveromenot ja tiliryhmän 12-kulut.

Arvio toiminnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutuksista

Rajavartiolaituksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2012–2014 vahvistettiin 26.1.2012. Suunnitelma sisältää muun muassa henkilöstöpolitiikan ja toiminnan tarkastelun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmista sekä vuonna 2009 asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden arvioinnin. Suunnitelmassa on myös toimenpideluettelo käynnistettävistä toimenpiteistä tasa-arvon ja syrjimättömän toiminnan edistämiseksi.

Rajavartiolaituksen sisäinen järjestys on sotilaallinen ja valtaosa viroista on sotilasvirkoja. Sotilasvirkoihin nimitettävältä miehiltä vaaditaan asevelvollisuuden ja naisilta vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaminen. Naisten vähäinen hakeutuminen asepalvelukseen ja sotilasuralle on selkeä syy siihen, että naisten osuus Rajavartiolaituksen henkilöstöstä on pieni.

Viranomaisena ja työnantajana Rajavartiolaituksella on velvollisuus edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Rajavartiolaitos pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan rekrytoinnillaan siihen, että naisten osuus erityisesti sotilasviroissa kasvaisi. Tietoa Rajavartiolaituksesta annetaan vapaaehtoista asepalvelusta suorittaville naisille sekä Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskeleville kadeteille.

Erityisenä motiivina naisten osuuden lisäämiselle ovat rajatarkastustehtävät. Useissa tapauksissa henkilöön kohdistuvat etsinnät voidaan suorittaa vain samaa sukupuolta olevien rajavartiomiesten toimesta. Alussa mainitussa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa vuosille 2012 - 2014 asetettiin rajavartijarekrytoinnin osalta tavoitteeksi, että vuoden 2013 alussa aloitettavan rajavartijan peruskurssin vahvuudesta 10 % olisi naisia. Tavoite saavutettiin ja ylitettiinkin reilusti, kun 60 henkilön kurssille saatiin rekrytoitua 22 naista (37 %).

Rajavartiolaitos aloitti säädöshankkeen laitosta koskevan lainsäädännön tarkastamiseksi, johon kuuluu myös sen sukupuolivaikutusten arviointi.

Rajavartiolaituksen uudistetut internet-sivut otettiin käyttöön 16.10.2012. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti sivujen keskeinen sisältö toteutettiin samassa yhteydessä saamen kielellä. Keskeisten viranomaislomakkeiden käännettäminen saameksi ei toteutunut suunnitellusti, mutta asian selvittäminen muun muassa puolustusvoimien kanssa on kesken. Rajavartiolaituksen internet-sivuilta löytyvät saamenkieliset lomakepohjat rajavartijaksi ja erikoisrajajääkärikomppaniaan varusmieheksi hakua varten.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteista useimmat edellyttävät näkökulman jatkuvaa huomioimista. Rajavartiolaituksen esikunta ohjaa ja valvoo toimenpiteiden toteutumista.

4. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Rajavartiolaituksen henkilökunta on ammattitaitoista ja työkykyistä. Henkilökunta pysyy ja jakaa työskennellä Rajavartiolaituksen palveluksessa ja on tyytyväinen työhönsä. Henkilöstön työympäristö on työturvallista.

Rajavartiolaituksen henkilöstöhallinnon, teknisten palvelujen ja taloushallinnon vaihtoehtoisen nykyistä keskitetympään toimintamallin suunnittelua jatkettiin.

Henkilöstöjohtaminen

Rajavartiolaitoksen henkilöstösuunnitelma 2012 - 2022 on laadittu 8.6.2012. Henkilöstön osaamista on ylläpidetty kouluttamalla. Rajatarkastustehtävien osalta henkilöstömäärä ei vastaa tehtäviä. Tarvittaviin lisäresursseihin ei ole saatu talousarviorahoitusta esityksistä huolimatta.

Asianhallintajärjestelmä ASDO:n laajennettu käyttöönotto toteutettiin 13.6.2012 kaikkien Rajavartiolaitoksen hallintoyksikköjen osalta. Käyttöönoton myötä asiakirjojen valmistelu, allekirjoittaminen ja jakelu ovat siirtyneet muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ASDOon.

Suurin rekryointitarve oli vuoden 2013 rajavartijan peruskurssille, joka onnistui erinomaisesti: hakijoita oli yhteensä 547 henkilöä (76 naista), joista kurssille valittiin 60 (22 naista). Henkilöstön lähtövaihtuvuus oli alhainen (0,4 %).

Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategiaa 2022 työstettiin työryhmässä, jossa henkilöstöjärjestöillä oli edustajansa. Henkilöstöstrategia 2022 julkaistaan vuoden 2013 alkupuoliskolla.

Joulukuussa 2012 tehtyjen päästä päähän -testien perusteella valmistaudutaan KIEKU:n käyttöönottoon vuonna 2013. Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä järjestelmän käyttöönotto on viivästynyt.

Työturvallisuus

Työkykyä mittaavan työkykyindeksin perusteella erinomaisen ja hyvän työkyvyn omaavan henkilöstön osuus on noussut 3 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Lähtövaihtuvuus oli alhainen (0,4 %). Kahden vuoden välein järjestettävä työhyvinvointikysely toimeenpannaan Rajavartiolaitoksessa vuonna 2013.

Turvallisuusjohtamisen järjestelmän modifiointi on aloitettu vuonna 2012 ja saatetaan loppuun vuonna 2013.

Henkilöstön tilaa käsittelevät tunnusluvut

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	2010	Toteuma 2011	Tavoite 2012	Toteuma 2012
Ammattitaidon ylläpito (koulupv/htv)	9,0	11,9	12,5	12,8
Lähtövaihtuvuus (%)	0,7 %	0,3 %	0,6 %	0,4 %
Kenttäkelpoisuus (1-5)	4,3	4,3	4,4	-
Fyysinen kunto (1-5)	4,2	4,3	4,3	-
Sairastavuus (sa pv/htv)	8,9	8,7	9,0	8,7
Tapaturmat (sa pv/htv)	0,7	0,9	1,0	0,9
Työilmapiiri (1-5)	3,5	3,5	3,6	3,5
Henkilöstön keski-ikä (vuotta)	38,7	39,4	39,4	39,6
Koulutustasoindeksi	4,2	4,2	4,1	4,2
Sukupuolijakauma (% naisia)	12,5 %	12,6 %	12,4 %	12,4 %

HUOM: Kenttäkelpoisuuden ja fyysisen kunnon arvoja vuodelta 2012 ei saatu teknisistä ongelmista johtuen.

Sairastavuudessa ei ole ollut arvioitua nousua. Edelleen tulee kiinnittää huomiota 1 – 3 vuorokautta kestäviin sairauslomiiin sekä huolehtia pitkällä sairauslomalla olevien henkilöiden kun-

toutus- ja tukitoimenpiteistä tavoitteena työhön palaaminen. Henkilöstöjohtamisen yhtenä tavoitteena on lisätä aktiivisia ja ennalta ehkäiseviä työterveyshuollon toimenpiteitä, joiden yhteydessä korostetaan myös virkamiesten henkilökohtaista panosta oman fyysisen ja henkisen työkyvyn ylläpitämisessä. Työnantajan ja työterveyshuollon yhdessä laatima varhaisen välittämisen malli tukee tätä toimintaa.

Henkilöstön määrää kuvaavat tunnusluvut

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA							
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT							
Toimiala: Rajavartiolaitos							
	2010	% osuus	2011	% osuus	2012	% osuus	vert. ed. vuoteen (%)
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet (sis. harj ja työllisyysrahoihin palkatut)							
	2824,2		2 814		2 790		-0,9
henkilöstömäärä	2875,0		2 816		2 784		-1,1
naiset	359,0	12,5	356	12,6	344	12,4	-3,4
miehet	2516,0	87,5	2 460	87,4	2 440	87,6	-0,8
vakinaiset	2822,0	98,2	2 768	98,3	2 747	98,7	-0,8
naiset	334,0	11,6	329	11,7	323	11,6	-1,8
miehet	2 488	86,5	2 439	86,6	2 424	87,1	-0,6
määräaikaiset	53	1,8	48	1,7	37	1,3	-22,9
naiset	25	0,9	27	1,0	21	0,8	-22,2
miehet	28	1,0	21	0,7	16	0,6	-23,8
kokoaikaiset	2 822	98,2	2 763	98,1	2 741	98,5	-0,8
naiset	335	11,7	332	11,8	323	11,6	-2,7
miehet	2 487	86,5	2 431	86,3	2 418	86,9	-0,5
osa-aikaiset	53	1,8	53	1,9	43	1,5	-18,9
naiset	24	0,8	24	0,9	21	0,8	-12,5
miehet	29	1,0	29	1,0	22	0,8	-24,1
keski-ikä	38,7		39,4		39,6		0,5
naiset	44,5		45,1		45,6		1,1
miehet	37,9		38,6		38,7		0,3
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%		77,8		76,2		75,8	-0,5
kokonaistyoimakustannukset €/vuosi	163 182 296		163 163 931		168 855 021		3,5
tehdyn työajan palkat, % osuus palkkasummasta	95 278 552	78,1	97 306 461	78,3	97 616 027	76,3	0,3
välilliset työvoimakustannukset ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista	67 903 743		65 857 471		71 238 994		8,2
		71,3		67,7		73,0	7,8
2. TYÖHYVINVOINTI							
työtyytyväisyysindeksi	-		3,5		-		0,0
lähtövaihtuvuus %		0,7		0,3		0,4	33,3
tulovaihtuvuus %		4,7		4,9		4,1	-16,3
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä		0,0		0,0		0,1	
sairauspoissaolot työpäivää/htv	8,9		8,7		8,7		0,0
työterveyshuolto €/htv	268		109		354		225,9
työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen €/htv	109		167		196		17,4
3. OSAAMINEN							
koulutustasoindeksi	4,2		4,2		4,2		0,0
naiset	4,17		4,20		4,30		2,4
miehet	4,20		4,20		4,20		0,0
koulutus ja kehittäminen €/htv	3 141		3 896		3 531		-9,4
koulutuspanostus työpäivää/htv	9,0		11,9		12,8		7,6
henkilöstön arvo €	1 363 373		1 311 118		1 399 586		6,7
	820		379		250		

Henkilötyövuodet

Rajavartiolaitoksen henkilöstö (pl. työllisyysvaroin palkatut) tuotti 2 787 (2 809/2011) henkilötyövuotta. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 22 henkilötyövuotta.

Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma

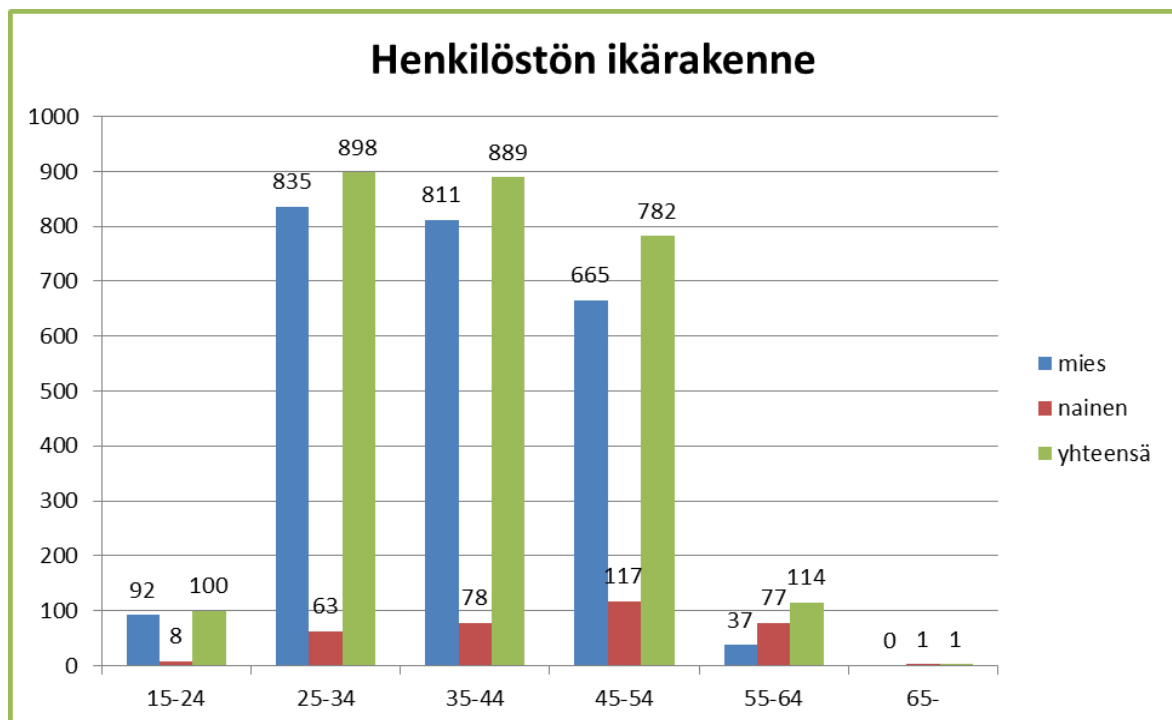
Vuoden 2012 lopussa Rajavartiolaitoksen palveluksessa oli 2 784 virkamiestä. Rajavartiolaitoksen henkilöstöstä vakituudessa virkasuhteessa oli miehiä 87,6 % ja naisia 12,4 %. Naiset työskentelevät pääsääntöisesti siviilitehtävissä, joissa heidän osuutensa on noin 75 %. Määräaikaisessa virkasuhteessa oli vuoden 2012 lopussa 37 henkilöä, miehiä 16 ja naisia 21 henkilöä.

Vakituudesta henkilöstöstä upseereita on noin 10 %, opistoupseereita noin 12 %, raja- ja merivartijoita yhteensä noin 62 %, erikoisupseereita noin 1 % ja siviilivirkamiehiä noin 13 %. Naisten osuus sotilasviranhaltijoista on noin 3 %.

Ikärakenne

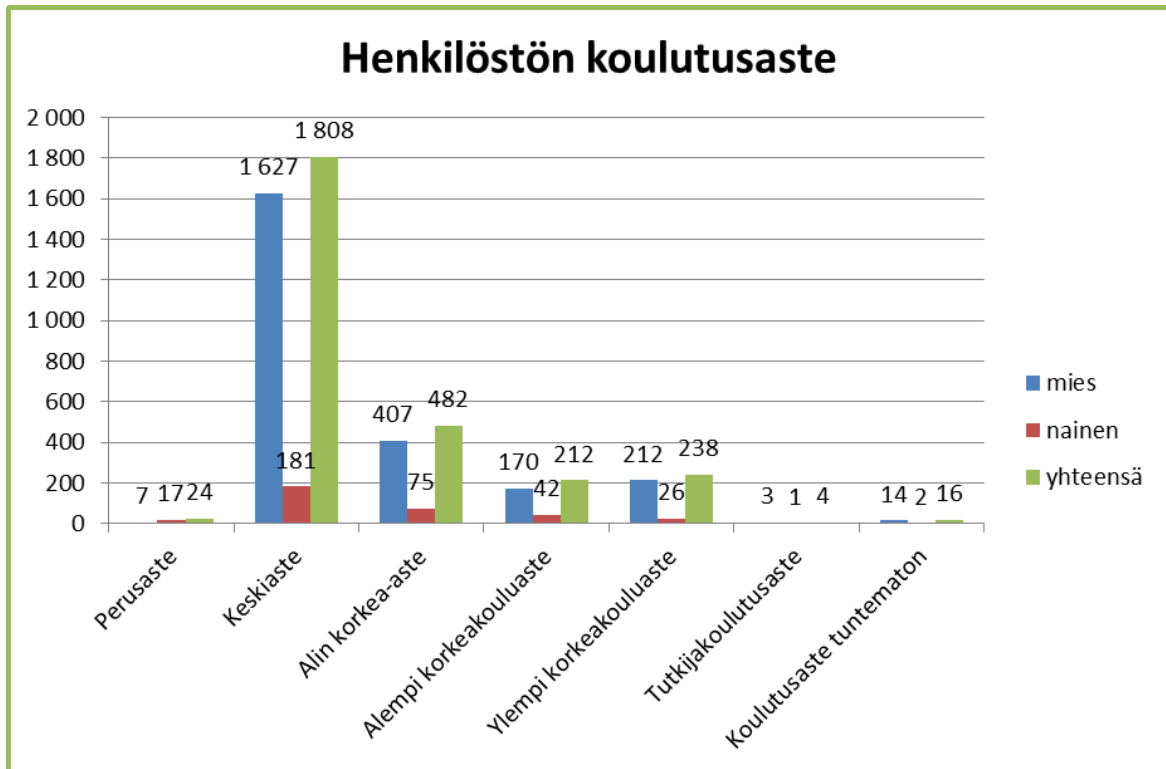
Rajavartiolaitoksen henkilöstön keski-ikä (39,6 vuotta) on noussut hienoisesti vuoteen 2011 verrattuna. Keski-ikä on varsin matala johtuen rajavartiolaitoksen henkilöstörakenteen painotumisesta sotilashenkilöstöön. Henkilöstön ikärakenteessa on selviä eroja tarkasteltaessa asiaa henkilöstöryhmittäin ja sukupuolen mukaan. Sotilaiden eläkejärjestelmästä johtuen naisten keski-ikä (45,6 vuotta) on selvästi miesten keski-ikää (38,7 vuotta) korkeampi. Naisista 56,4 % on yli 45-vuotiaita, kun miehillä vastaava luku on 28,8 %.

Suurin osa henkilöstöstä (32,2 %) oli vuonna 2012 ikäluokassa 25 - 34 vuotta. Aiemmin vakiintuneesti vuodesta 2000 lähtien ikäluokka 40 - 44 vuotta on ollut suurin, kun taas ennen vuotta 2000 suurin ikäluokka oli 35 - 39 vuotta. Naisten ikärakenne painottuu vanhempiin ikäluokkiin ja nuorempien ikäluokkien osuudet ovat pienet. Naisten ikärakenne ei tule lähivuosina merkittävästi muuttumaan, koska vanhemmissa ikäluokissa ulkoinen vaihtuvuus on vähäistä. Miesten ikärakenne on tasapainoisempi sotilasvirassa palvelevien tasaisemmasta rekrytoinnista johtuen.

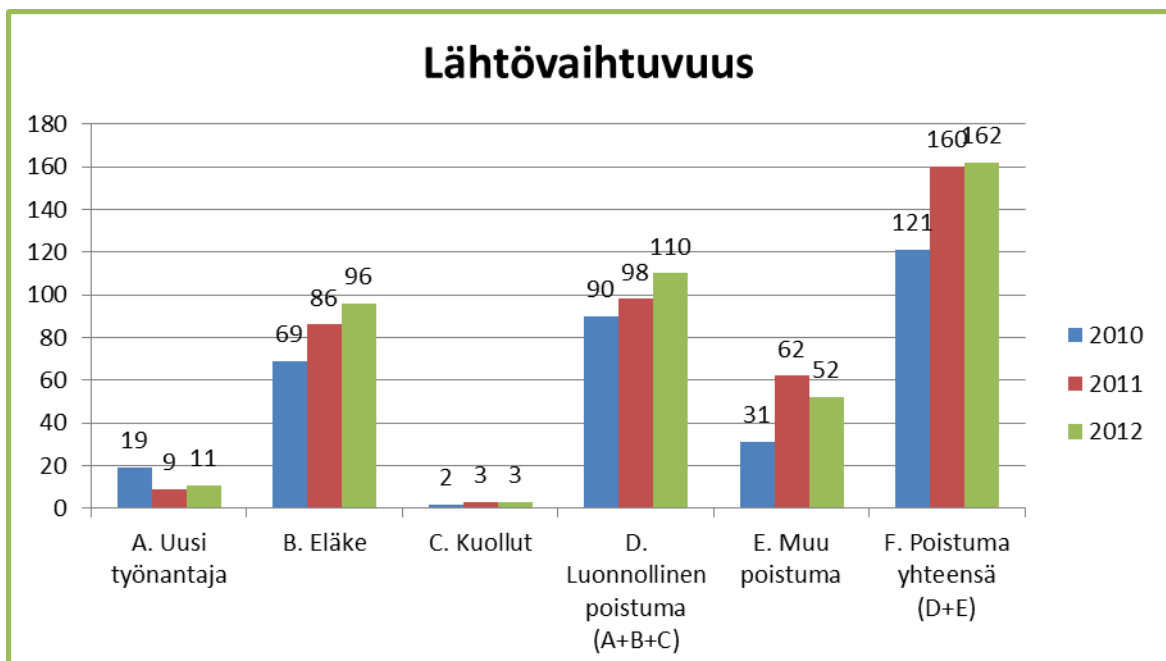
Koulutus rakenne

Koulutustasoindeksin tiedot on kerätty Tilastokeskuksen luokituksen mukaan, joka perustuu Unescon laatimaan kansainväliseen koulutusluokitukseen (Unesco International Standard Classification of Education, ISCED). ISCED-luokitus on laadittu tilastollisia tarkoituksia varten ja se vaikuttaa ainoastaan koulutuksen tilastointiin liittyviin asioihin. Rajavartiolaitoksen keskimääräinen koulutustasoindeksi vuonna 2012 oli edellisten vuosien tapaan 4,2.

Lähtö- ja tulovaihtuvuus

Henkilöstön kokonaispoistuma oli 5,8 % (162 henkilöä) alla olevan taulukon erittelyn mukaisesti. Lähtövaihtuvuus toisen työntäjän palvelukseen oli 0,4 %. Edelliseen vuoteen nähden kokonaispoistuma ja lähtövaihtuvuus kasvoivat prosentin kymmenyksen.

Vuoden aikana ulkoisessa rekrytinnissa valittiin rajavartiolaitoksen virkoihin yhteensä 116 henkilöä. Vuoden 2011 lopun henkilöstömäärään suhteutettuna ulkoisen rekrytinnin määrä eli tulovaihtuvuus laski edelliseen vuoteen verrattuna ollen 4,1 %. Haettavana olleisiin virkoihin haki 1 104 miestä ja 757 naista. Yhteensä hakijoita oli 1 861 henkilöä. Tehtäviin valittiin 77 miestä ja 39 naista. Hakijoita tehtävää kohden oli keskimäärin 16 henkilöä. Naisten määrää rajavartijan peruskurssilla nostettiin voimakkaasti aikaisemmista vuosista. Rajavartijan virkaan määrääjäksi peruskurssin suorittamista varten palkattiin 38 miestä ja 22 naista. Edellisellä kurssilla naisia oli vain yksi.

Henkilöstökustannuksia ja työajan käyttöä kuvaavia tunnuslukuja

Työvoimakustannukset

Rajavartiolaitoksen työvoimakustannukset olivat 168,8 milj. euroa, mikä tekee henkilötyövuotta kohti laskettuna noin 60 600 euroa. Työvoimakustannukset henkilötyövuotta kohti nousivat edellisvuodesta 4,4 %.

TYÖVOIMAKUSTANNUSERÄ	2010	2011	2012	2012 jakauma	Vert. edell. vuoteen
I. Palkkasumma	122 045 849,80 €	124 247 776,00 €	127 869 327,90 €	75,7 %	2,9 %
II. Tehdyn työajan palkat	95 278 552,30 €	97 306 460,50 €	97 616 026,80 €	57,8 %	0,3 %
A. Välilliset palkat	26 767 297,50 €	26 941 315,50 €	30 253 301,00 €	17,9 %	12,3 %
B. Sosiaaliturva	36 972 060,01 €	36 001 660,50 €	37 135 304,30 €	22,0 %	3,1 %
C. Muut välilliset kustannukset	4 164 385,80 €	2 914 495,00 €	3 850 388,80 €	2,3 %	32,1 %
III. Välilliset työvoimakustannukset	67 903 743,20 €	65 857 470,90 €	71 238 994,10 €	42,2 %	8,2 %
IV. Työvoimakustannukset yhteensä	163 182 295,50 €	163 163 931,40 €	168 855 020,90 €	100,0 %	3,5 %
Työvoimakustannukset/HTV	57 780 €	58 007 €	60 587 €		4,4 %

Työvoimakustannuserien selitykset:

I. Palkkasumma: Henkilöstön palkkaukseen käytetty työajan palkat ja välilliset palkat.

II. Tehdyn työajan palkat: Tulosalueille ja sisäisiin toimintoihin käytetty työaika.

A. Välilliset palkat: Lomaraha, vuosiloma-ajan palkat, lapsen syntymä ja hoito, sairausajan palkat, eri virkavapaudet, koulutusajan palkat, ammattiyhdistystoiminta, yhteistoiminta, työsuojelun yhteistoiminta ja virkistystoiminta.

B. Sosiaaliturvamenot: Sotu-, eläke-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.

C. Muut välilliset kustannukset: Virka- ja suoja-puvut, työsuojelu, terveyden- ja sairaudenhoito, työpaikkaruokailu, virkistys- ja sosiaali-toiminta sekä koulutukseen liittyvät kustannukset kuten esimerkiksi opetusmateriaali, päivärahat, matkakustannukset ja muu koulutuksessa käytettävä materiaali.

III. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä: Välilliset palkat, sosiaaliturvamenot ja muut välilliset kustannukset.

Työajan käyttö

Tehdyn vuosityöajan (Rajavartiolaitoksen eri tulosalueille ja sisäisiin toimintoihin kohdistunut työaika) osuus säännöllisestä vuosityöajasta (= työpäivien lm x työpäivän pituus) vuonna 2012 oli 75,8 % mikä oli 0,4 prosenttiyksikköä edellisvuotta vähemmän.

Ei tehdyn vuosityöajan (tarkoitetaan vuosilomiin, sairauksiin, tapaturmiin tai muihin palkallisiin vapaapäiviin kertynyttä aikaa) osuus säännöllisestä vuosityöajasta laski 0,1 % edellisen vuoden tasosta ollen 19,0 %.

TYÖAJAN KÄYTTÖ (% säännöllisestä vuosityöajasta)	2010	2011	2012	vuosimuutos
				%-yksikköä
Tehty vuosityöaika	77,8	76,2	75,8	-0,4
Koulutus	2,5	4,7	5,1	0,4
Ei tehty vuosityöaika	19,7	19,1	19	-0,1

Perhevapaiden käyttö

Rajavartiolaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti henkilöstökertomuksessa seurataan perhevapaiden käyttöä sukupuolen mukaisesti. Rajavartiolaitoksen henkilöstö on käyttänyt lakisääteisiä tai muita perhevapaita seuraavan taulukon mukaisesti:

Perhevapaiden käyttö 2012 (työpäivää)	Vuosi- muutos		Vuosi- muutos		Yhteensä	Vuosi- muutos %
	mies	%	nainen	%		
Erityisäitiysloma	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Äitiys/vanhempainloma	2 273	40,0	2 302	9,4	4 575	22,7
Isyysloma	4 882	3,2	12	0,0	4 894	3,5
Hoitovapaa	1 493	-23,0	1 499	2,7	2 992	-11,9
Osittainen hoitovapaa	12 001	-35,2	3 330	-5,3	15 331	-30,4
Lapsen vaikea sairaus	15	66,7	0	0,0	15	66,7
Pakottavat perhesyyt	70	218,2	5	100,0	75	82,9
Tilapäinen hoitovapaa	1 874	-6,2	243	-12,6	2 117	-6,9
Kaikki yhteensä	22 608	-21,6	7 391	0,2	29 999	-17,1

Miesten käyttämistä perhepoliittisista vapaista osittainen hoitovapaa aiheuttaa eniten poissaoloja. Toiseksi eniten miehet olivat isyyslomalla. Naisilla vastaavasti osittainen hoitovapaa ja äitiysloma tuottivat eniten perhevapaita. Edelliseen vuoteen verrattuna perhevapaiden käyttö laski yhteensä 17,1 %. Erityisesti miesten perhevapaisiin käyttämä aika laski, kun vastaavasti naisten perhevapaisiin käyttämä aika lisääntyi hieman, erityisesti äitiys/vanhempainvapaan osalta.

Koulutukseen osallistuminen

Rajavartiolaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti toimintakertomuksessa seurataan Rajavartiolaitoksen henkilöstön koulutukseen pääsyä. Henkilöstö osallistui tietyille kursseille oheisen taulukon mukaisesti:

2012 Kurssit	Kurssille osallistuneet	
	miehiä	naisia
Yleisesikuntaupseerikurssi 56	7	0
Esiupseerikurssi 64	17	0
Pataljoonan komentajakurssi	4	0
Sotatieteiden maisterikurssi 2	11	1
Rajavartijan peruskurssi 19	79	1
Siviilien peruskurssi	6	18
Yhteensä	124	20

Työhyvinvointia kuvaavat tunnusluvut

Työilmapiiri

Rajavartiolaitos on siirtynyt käytäntöön, jossa työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi, minkä vuoksi vuonna 2012 ei järjestetty työhyvinvointikyselyä. Seuraava kysely suoritetaan syksyllä 2013.

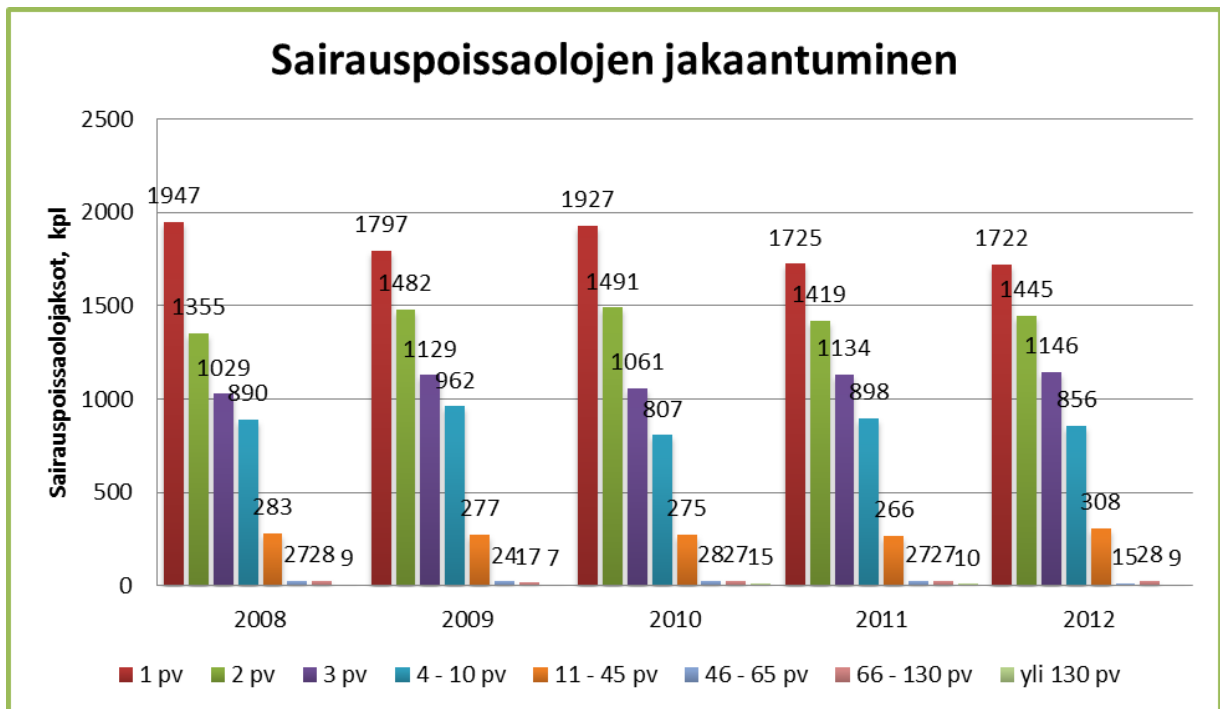
Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus

Teknisistä syistä johtuen vuonna 2012 toteutettujen testien tuloksia ei saatu koostettua yhdistelmäksi toimintakertomuksen allekirjoittamiseen mennessä. Tulokset valmistuvat myöhemmin vuoden 2013 kevätkaudella.

Sairaus- ja tapaturmapoissaolot

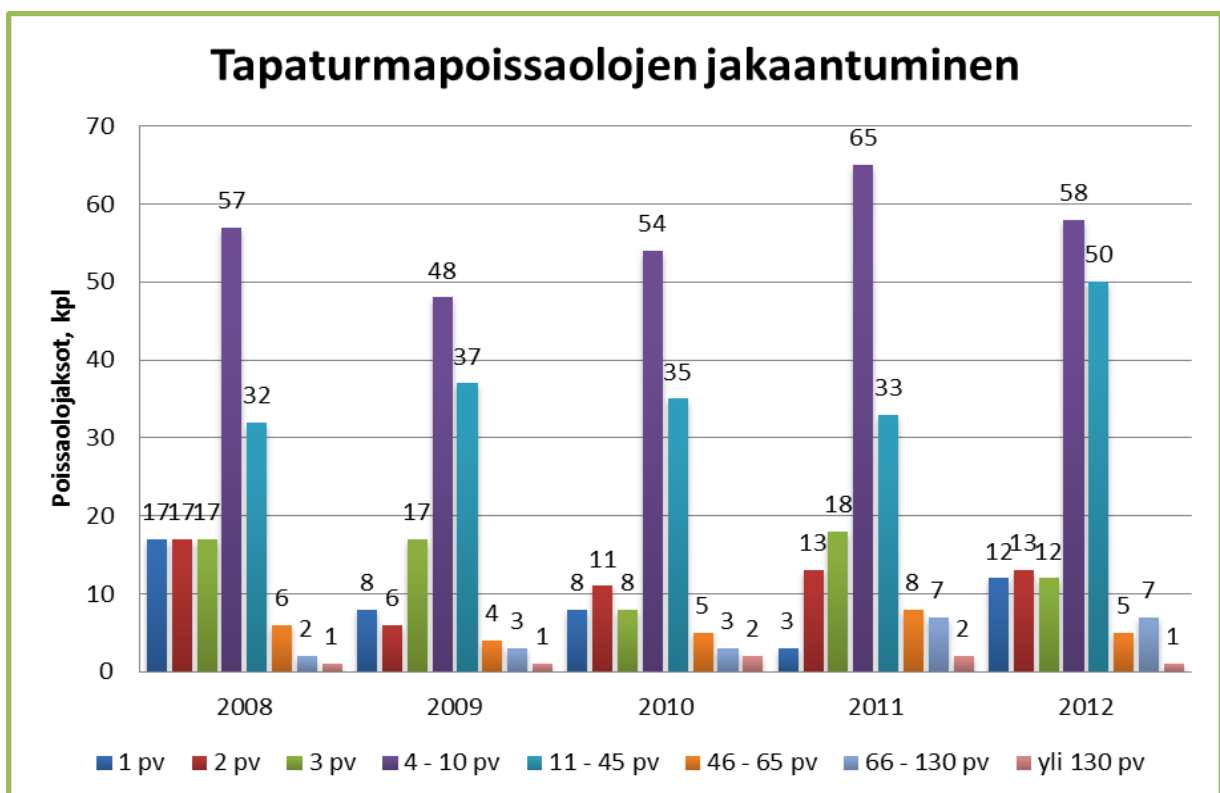
Sairaudesta aiheutuvia poissaoloja kertyi 24 233 työpäivää (ma - pe). Poissaolopäivien ja sairaustapausten määrä laski edellisestä vuodesta 1,2 %. Henkilötyövuosia kohden poissaolopäiviä kertyi 8,7 työpäivää. Sairauspoissaolajaksojen määrä väheni muissa jaksoluokissa 3 – 10 päivän jaksoja lukuun ottamatta. Sairausajan palkat vuonna 2012 olivat 4 146 163,80 euroa, joka oli 3,2 % palkkasummasta. Edelliseen vuoteen verrattuna sairausajan palkat pysyivät edellisen vuoden tasolla nousten hienoiset 0,2 % ja osuus palkkasummasta laski 0,1 %.

Sairauspoissaolojen kehitys	2008	2009	2010	2011	2012	muutos
Sairauspäiviä	23820	23820	25101	24525	24233	-1,2 %
Sairautapauksia	5695	5695	5630	5506	5529	0,4 %
Sairauspäiviä/htv	8,3	8,3	8,9	8,7	8,7	0,0 %

Tapaturmasta aiheutuvia poissaoloja kertyi 2 624 työpäivää (ma - pe). Tapaturmasta aiheutuneiden poissaolojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta 1,4 %.

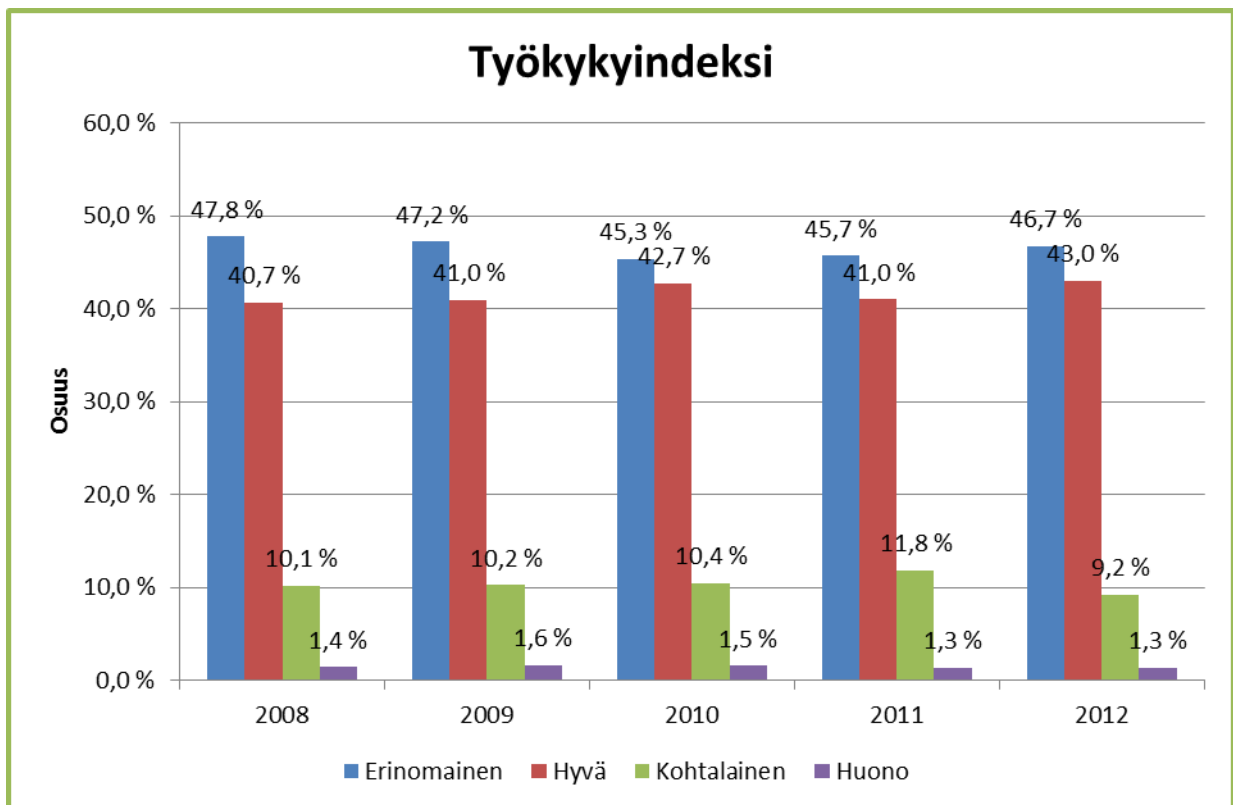
Tapaturmapoissaolojen kehitys	2008	2009	2010	2011	2012	muutos
Sairauspäiviä	1815	1828	2011	2589	2624	1,4 %
Sairautapauksia	149	124	126	149	158	6,0 %
Sairauspäiviä/htv	0,6	0,6	0,7	0,9	0,9	0,0 %

Työkyky

Henkilöstön terveystarkastuksiin sisältyy Työterveyslaitoksen kehittämä työkyky- ja oirekysely, jonka perusteella voidaan laskea työkykyä kuvaava indeksi. Vuoden 2012 aikana Rajavartiolaitoksen palveluksessa olleista henkilöistä 822 henkilöä on vastannut kyselyyn viimeisimmän terveystarkastuksensa yhteydessä. Tulosten perusteella 89,7 % vastanneista kokee työkykynsä erinomaiseksi tai hyväksi, joiden yhteen laskettu osuus on noussut 3 % edellisen vuoden tasosta.

Vuonna 2011 käyttöön otettu Varhaisen välittämisen mallin tavoitteena on löytää työkyvyn tukea tarvitsevat työntekijät mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tärkeimmät kohtalaista ja huonoa työkykyä selittävät tekijät ovat toimintakykyä haittaavat sairaudet. Kohtalaista ja huonoa työkykyä kokevat henkilöt ovat työterveyshuollon seurannassa ja kuntouttavien toimenpiteiden piirissä. Kuntoutukseen osallistui vuoden 2012 aikana 93 henkilöä, joka oli 35 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi vuoden 2012 aikana neljä henkilöä.

5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI JA MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT

Rajavartiolaitoksen tilinpäätös on laadittu pääosin samoin periaattein kuin vuonna 2011. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia tuottoja ovat Ulkorajarahaston vuosiohjelmasta 2010 ja 2011 saadut palautukset yhteensä noin 4,87 milj. euroa (toimintamenomomentille tuloutetut ja momentin 2601222 kirjausoikeus). Tuloa vastaavat menot on maksettu vuosien 2010 ja 2011 aikana.

Rahoituksen rakenne

Rajavartiolaitoksen rahoitus tulee lähes täysimääräisesti talousarviosta. Toimintamenomomentti on nettobudjetoitu ja tulot kattavat vain noin 3,8 % Rajavartiolaitoksen menoista. Rajavartiolaitos on saanut vuoden 2012 aikana 2,5 milj. euroa käyttöoikeutena investointihankkeisiin Sisäasiainministeriön momenteilta 4.11.26.01.2.22 ja 26.01.2.22 Ulkorajarahasto. Lisäksi sisäasiainministeriö maksoi toimintamenomomentilla rahoitettavien hankkeiden ulkorajarahastohankkeiden maksuosuuksia 2,3 milj. euroa, näiden arvonnäköveron osuudet on tuloutettu momentille 26.01.29.

Talousarvion toteutuminen

Yhteenveto momentin 26.20. talous- ja lisätalousarvioista 2012.

Momentit	TAE/LTAE	€	Selite
26.20.01	TAE	221 305 000	
	2. LTAE	4 289 000	+4023000 palkat, +400000 rajanylityслиik. kasvu -134000 julk. hall. atk-menosäästö
Yhteensä		225 594 000	
26.20.70.			
26.20.70.1	TAE	22 000 000	Ilma-alusten hankinta
26.20.70.2	TAE	4 000 000	Partioveneiden hankinta
26.20.70.4	TAE	16 000 000	Ulkovartiolaivan hankinta
26.20.70.5	3.LTAE	2 421 000	Dornier valvontatekniikan uudistaminen
Yhteensä		44 421 000	

Vuoden 2012 talousarviossa Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin momentille 26.20.01 myönnettiin nettomäärärahaa 221,3 milj. euroa ja Rajavartiolaitoksen ilma- ja vartioalushankintoihin momentille 26.20.70 yhteensä 42 milj. euroa, josta 22 milj. euroa ilma-alusten hankintaan, 4 milj. euroa partiovenekaluston uusimiseen ja 16 milj. euroa ulkovartiolaivan hankintaan.

Vuoden 2012 toisessa lisätalousarvioissa momentille 26.20.01 Rajavartiolaitoksen toimintamenot myönnettiin lisäystä 4,3 milj. euroa, josta 4 milj. euroa oli tarkoitettu palkankorotuksiin ja 0,4 milj. euroa rajaliikenteen kasvun aiheuttamiin komennuskuluihin. Vähennyksenä huomioitiin 0,134 milj. euroa julkisen hallinnon atk-menojen säästönä. Toisessa lisätalousarviossa momentin 26.20.70 perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa sai käyttää enintään 400 000 euroa AW119 Ke Koala helikoptereiden varaosien hankintaan. Tämä täydennys liittyi vuoden 2010 talousarviossa myönnettyyn helikoptereiden hankintamäärärahaan, josta oli jäänyt käyttämättä noin 860 000 euroa. Määrärahaa käytettiin varaosiin 347 334 euroa ja loppu määräraha 512 035 euroa peruutettiin.

Vuoden 2012 kolmannessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 26.20.70 lisäystä 2,421 milj. euroa aiemmin budjetoidun määrärahan osittaisesta uudelleenbudjetoinnista. Vuonna 2010 Rajavartiolaitokselle myönnettiin Dornier lentokoneiden valvontatekniikan uudistamisen toisen vaiheen toteuttamiseen 3 milj. euroa. Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä tilausta ei ole kyetty toimittamaan sovituksessa ajassa ja hanke viivästyi osittain vuodelle 2013, jolloin

määräraha ei enää vuodelta 2010 ole käytettävissä. Määräraha 2,421 milj. euroa budjetoitiin uudestaan vuodelle 2012 ja vuoden 2010 määräraha peruutettiin momentille 12.39.04.

Sisäasiainministeriön käyttöön kohdennetusta puolustusministeriön pääluokkaan kuuluvasta määrärahasta 4.10.27.01.23 julkisen hallinnon verkkoturvallisuuden edistäminen myönnettiin Rajavartiolaitokselle v. 2010 yhteensä 1,3 milj. euron kirjausoikeus merenkulun hätäradioverkon kehittämiseen (GMDSS). Vuodelle 2012 määrärahaa siirtyi 62 646 euroa ja sitä käytettiin 12 185 euroa. Vuoden alussa tehdyllä sopimuksella GMDSS järjestelmän ylläpitokulut siirrettiin sisäasiainministeriön hoidettavaksi. Määrärahasta peruutettiin 50 462 euroa.

Valtiovarainministeriön momenteilta 4.11.28.60.01 ja 28.60.01 on maksettu kansallisen asiantuntijan palkkoja sivukuluineen 53 679 euroa. Asiantuntija on toiminut Euroopan Unionin komission meri- ja kalastusasiain pääosastolla.

Työ- ja elinkeinoministeriön momenteilta 32.30.51.21. maksettiin 8 työllisyysvaroin palkatun henkilön kuluja yhteensä 106 956 euroa. Henkilöt oli palkattu Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköihin kiinteistöhoito-, siivous-, toimisto- ja ravitsemispalvelutehtäviin.

Ulkorajarahaston momenteilta 4.11.26.01.22.2 ja 26.01.22.2 maksettiin partioveneiden tukikelepoisia menoja 2 574 301 euroa.

Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille momentilta 26.01.66 maksettiin Cospas-Sarsat ohjelman jäsenmaksuja 32 510 euroa.

Talousarvion toteuma 2012 (momentit 26.20) ja siirtyvät määrärahat

Tunnus	Talousarvion nimi	Määräraha tai tuloarvio vuodelta 2012	Siirtyvä määräraha ed. vuosilta	Käytettävissä	Käytetty, kertynyt tai peruutettu	Siirretty vuodelle 2013
26.20.01	Toimintamenot (s2v)					
	Bruttomenot	231 294 000,00			236 142 946,91	
	- bruttotulot	-5 700 000,00			-8 901 097,25	
	= Nettomenot	225 594 000,00	29 726 260,49	255 320 260,49	227 241 849,66	28 078 410,83
26.20.70	Ilma- ja vartioalusten hankinta (s3v)	44 421 000,00	12 780 012,36	57 201 012,36	40 263 101,00	16 937 911,36
26.20.70.1	Ilma-alusten rahoitus (s3v)	22 000 000,00	859 369,36	22 859 369,36	16 665 640,36	6 193 729,00
26.20.70.2	Partioveneiden hankinta (s3v)	4 000 000,00	558 220,25	4 558 220,25	815 398,17	3 742 822,08
26.20.70.4	Ulkovartiolaivan hankinta (s3v)	16 000 000,00	8 941 422,75	24 941 422,75	19 173 562,47	5 767 860,28
26.20.70.5	Dornier valv.järj.uusim. (s3v)	2 421 000,00	2 421 000,00	4 842 000,00	3 608 500,00	1 233 500,00
			42 506 272,85			45 016 322,19

Toimintamenoja siirtyi vuodelle 2013 yhteensä 28,1 milj. euroa (2012/29,7 milj. euroa). Siirtävistä toimintamenojen määrärahoista on sidottu eri hankkeisiin yhteensä noin 16 milj. euroa (16 milj. euroa/2011). Suurimpia kokonaisuuksia tästä ovat mm. Rajavartiolaitoksen esikunnan teknillisen toimialan valtakunnalliset kehittämishankkeet, Raja- ja merivartiokoulun koulu-

tusympäristön kehittäminen sekä Vartiolentolaivueen hankinnat. Siirtyvän erän suuruus on 11,9 % (13 %/2011, 13,6 %/2010, 13,2 %/2009) bruttotoimintamenoista.

Rajavartiolaitoksen toimintamenomomentti on nettobudjetoitu ja tuloja arvioitiin tilikauden aikana kertyvän noin 5,7 milj. euroa. Nettoutettavia tuloja kertyi toimintamenomomentille vuoden 2012 aikana noin 8,9 milj. euroa (6,7 milj. euroa/2011).

Ero suunnitellun ja toteutuneen tulokertymän välillä johtuu ulkorajarahaston palaamista joiden maksatusaikataulu vaihtelee suuresti Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä. Tuloutuksista yhteistoiminnan tuottoja on 1,6 milj. euroa. Nämä ovat pääosin yhteistyöviranomaisilta (poliisi, tullit, ulkoasiainministeriö) laskutettuja valvontalaitteiden ylläpitomaksuja ja kehittämismenoja (0,3 milj. euroa) sekä varusmiesten laskutettuja kuluja (0,3 milj. euroa). Lisäksi tuottoissa on EU:lta saatuja Frontex- operaatioiden ja matkakustannusten korvauksien yhteistoiminnan tuottoja (1,0 milj. euroa). Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista merkittävimmät erät ovat ulkorajarahaston rahoitusosuudet 2,2 milj. euroa. Rajavartiolaitoksen tavanomaisista tuloista suurimmat erät olivat vuokrat ja käyttökorvaukset (0,96 milj. euroa), ilma-alusten sairankuljetustulot (2,25 milj. euroa) ja muut tuotot, joka sisältää huutokauppatulot (0,3), muonitustulot (0,17) ja viisumitulot (0,07) ja omaisuuden myyntituotot (0,3). Lisäksi toimintamenomomentille on satunnaisina tuottoina tuloutettu 0,4 milj. euroa AB206 helikoptereiden varaosien myyntituloja.

Ilma-alukset määrärahaa käytettiin helikoptereiden hankintamenojen maksamiseen. Tilikauden aikana maksettiin ensimmäinen maksuerä vuoden 2012 talousarviossa saadusta neljän helikopterin tilausvaltuudesta.

Partioveneiden hankinta jatkuu vielä vuodelle 2013. Päättyneellä tilikaudella vastaanotettiin kuusi partiovenettä.

Rajavartiolaitos allekirjoitti ulkovartiolaivan hankintasopimuksen 21.12.2011. Tilikaudelle kirjattiin ulkovartiolaivan kuluja 19 173 562 euroa.

Dornier siirtomääräraha (4.10.26.20.70.5.) on tarkoitettu Rajavartiolaitoksen kahden valvontalentokoneen valvontajärjestelmien (II-vaihe) uusimiseen. Dornier- valvontalaitteiden rahoitus on saatu bruttomääräisenä Rajavartiolaitoksen talousarvioon ja Öljysuojarahaston myöntämä 3 milj. euron rahoitus tuloutetaan momentille 12.26.99.3 hankkeen päätyttyä. Hanke on viivästynyt Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä ja sen vuoksi vuoden 2010 määräraha peruutettiin ja vuoden 2012 talousarvioon saatiin vastaava 2 421 000 euron määräraha.

Valtuudet

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

Valtuus nro	Valtuus nimi	Valtuus määrä €	Ta-menot aik. vuodet	Tot	ARVIO	ARVIO	ARVIO	Kaikki yht	EBF-rahoitus	Kaikki yht
				Ta-menot 2012	Ta-menot 2013	Ta-menot 2015				
1000002	Partioveneiden hankinta, 10 kpl (2010)	9 200	6 186	1 709	794	0	0	8 689	1 600	10 289
1100003	Ulkovartiolaivan hankinta (2011)	97 000	19 160	19 160	57 480	0	0	95 800	0	95 800
1200005	Helikoptereiden hankinta 2015	62 000	0	15 806	1 386	22 923	17 193	57 308	0	57 308
1200006	Ulkovartiolaivan hankinta, uusittu osu	300	0	0	0	0	0	0	0	0
1200007	SuperPuma AS322 modifikaatio ja G-I	33 710	0	0	0	0	0	0	0	0

Vuoden 2010 ensimmäisessä lisätalousarviossa saatiin 9,2 milj. euron tilausvaltuus kymmenen partioveneiden hankintaan. Kyseessä oli vuoden 2008 partiovenevaltuuden lisähankinta-oikeudesta. Hankintamenettely ja hankintapäätös tehtiin 31.5.2010 ja lisähankinta-oikeuspäätös 22.6.2010. Partioveneiden hankinta jatkuu vuonna 2013.

Vuoden 2011 kolmannessa lisätalousarviossa myönnettiin 97 milj. euron tilausvaltuus ulkovartiolaivan hankintaan. Valtuus myönnettiin korotettuna, sillä ulkovartiolaivan hankintaan tarkoitettu 57 milj. euron tilausvaltuus myönnettiin ensimmäisen kerran vuoden 2009 toisessa lisäta-

lousarviossa ja se uusittiin kokonaisuudessaan vuosien 2010 ja 2011 talousarvioissa. Ulkovartiolaivan hankintasuunnittelu aloitettiin vuonna 2009 ja suunnitteluun on kulunut 0,9 milj. euroa. Ulkovartiolaivan 95,8 milj. euron hankintasopimus allekirjoitettiin 21.12.2011 ja hanke jatkuu vuoteen 2013 saakka. Ulkovartiolaivan valtuudesta käyttämättä jäänyt osa (0,3 milj. euroa) uusittiin talousarviossa 2012 ja 2013. Ulkovartiolaivan valtuutena on käsitelty vain varsinaisen laivan hankintasopimus ja siitä aiheutuneet menot. Vuoden 2010 talousarviossa myönnetty määrärahan laajennus investointimomentille ”määrärahaa saa käyttää myös hankinnan suunnittelu-, matka- ja hallintokuluihin”, näitä kuluja ei ole käsitelty valtuutena.

Vuoden 2011 talousarviossa myönnettiin 62 milj. euron tilausvaltuus AB/B412 helikoptereiden uusimiseen. Valtuus uusittiin vuoden 2012 talousarviossa ja hankintasopimus, 57,3 milj. euroa tehtiin 19.12.2012. Helikopterit toimitetaan vuoden 2015 loppuun mennessä. Hankkeeseen tullaan hakemaan myös EU-ulkorajarahaston rahoitusta.

Vuoden 2012 toisessa lisätalousarviossa myönnettiin tilausvaltuus kolmen AS332 Super Puma meripelastushelikopterin modifikaatioon ja G-huoltoon liittyen. Hanke ajoittuu vuosille 2012–2017 ja sen kokonaiskustannusarvio on 33,7 milj. euroa. Valtuutta ei käytetty ja se on uusittu vuoden 2013 talousarviossa.

Tuotto ja kululaskelma

	1.1.2012-31.12.2012		1.1.2011-31.12.2011	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 581 913,79		1 130 724,93	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	946 454,54		1 020 111,40	
Muut toiminnan tuotot	<u>8 552 827,51</u>	12 081 195,84	<u>5 500 718,77</u>	7 651 555,10
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-14 608 318,46		-14 604 573,15	
Varast.lis (-) tai väh (+)	-129 245,51		-7 545,62	
Henkilöstökulut	-166 564 271,97		-161 818 167,58	
Vuokrat	-20 266 422,68		-19 477 310,83	
Palvelujen ostot	-21 068 580,96		-22 521 642,22	
Muut kulut	-7 049 971,97		-7 129 176,14	
Valmistus omaan käyttöön	160 914,93		306 976,98	
Poistot	-16 069 954,24		-14 377 332,68	
Sisäiset kulut	<u>-136 236,36</u>	-245 732 087,22	<u>-89 960,97</u>	-239 718 732,21
JÄÄMÄ I		-233 650 891,38		-232 067 177,11
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 850,96		366,69	
Rahoituskulut	<u>-3 022,97</u>	827,99	<u>-6 788,31</u>	-6 421,62
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	412 566,87		242 435,30	
Satunnaiset kulut	<u>-30 510,15</u>	382 056,72	<u>-41 269,48</u>	201 165,82
JÄÄMÄ II		-233 268 006,67		-231 872 432,91
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot	0,00		0,00	
Kulut	<u>-32 510,26</u>	-32 510,26	<u>-30 730,96</u>	-30 730,96
JÄÄMÄ III		-233 300 516,93		-231 903 163,87
TUOTOT JA KULUT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 051 636,12		915 516,18	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-12 521 966,51</u>	-11 470 330,39	<u>-13 120 634,46</u>	-12 205 118,28
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-244 770 847,32</u>		<u>-244 108 282,15</u>

Tuotto- ja kululaskelmassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuokrat ja käyttökorvaukset ovat laskeneet, koska palvelussuhdeasuntojen vuokraus on vähentynyt. Muun toiminnan tuottojen ryhmässä kasvu (+55,5 %) johtuu yhteistoiminnan ja -rahoitteisen toiminnan tuottojen kasvusta (ulkorajarahasto-osuudet). Toiminnan kulut kasvoivat vain 2,5 %. Valmistus omaan käyttöön tilin kautta on aktivoitu taseeseen Nuorttijen partioma- ja Onttolan valvontajärjestelmä.

Satunnaisiin tuottoihin (412 566 euroa) on kirjattu merkittävimpana eränä Latviaan myytyjen AB206 helikoptereiden varaosien myyntitulot 390 000 euroa (varsinaisten helikoptereiden myyntitulot tuloutettiin momentille 12.26.99.3 Sisäasiainministeriö muut tulot). Muut satunnaiset tuotot ovat vakuutusyhtiöiden maksamia vahingonkorvauksia, viivästyssakkoja, korvaus palvelussitoumuksen irtisanomisajan täyttämättä jäämisestä sekä korvauksia perättömästä vaarailmoituksesta (helikopterihälytys).

Satunnaisiin kuluihin (30 510 euroa) on kirjattu maksetut vahingonkorvaukset, muut maksetut korvaukset sekä satunnaiset kulut. Nämä ovat korvauksia mm. valvontatehtävissä vaurioituneista siviiliveneistä, koirista, materiaalista ja muusta omaisuudesta sekä ajallaan perimättä jääneitä palkkasaatavia ja Valtiokonttorin maksuvapauslain mukaisia päätöksiä palkan takaisinmaksusta. Lisäksi satunnaisiin kuluihin on kirjattu vaje huutokauppakassassa (100 euroa).

Tase

RAJAVARTIOLAITOKSEN TASE 31.12.				
VASTAAVAA	31.12.2012		31.12.2011	
	euroa		euroa	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	106 836,48		176 035,68	
Muut pitkävaikutteiset menot	1 737 977,96		841 985,44	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	549 363,25	2 394 177,69	94 860,00	1 112 881,12
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	98 216,00		98 216,00	
Rakennusmaa- ja vesialueet	470 623,46		470 623,46	
Rakennukset	8 804 369,39		6 123 075,55	
Rakennelmat	3 537 640,88		4 392 642,31	
Koneet ja laitteet	107 338 433,87		109 258 530,89	
Kalusteet	108 349,02		47 440,46	
Muut aineelliset hyödykkeet	45 114,62		45 114,62	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	61 729 908,09	182 132 655,33	28 714 310,20	149 149 953,49
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	38 150,40	38 150,40	37 910,40	37 910,40
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ:		184 564 983,42		150 300 745,01
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	8 003 026,63	8 003 026,63	8 132 272,14	8 132 272,14
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset		9 848,12		9 848,12
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	157 596,83		81 422,73	
Siirtosaamiset	534 682,33		357 463,46	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 495 042,84		422 008,15	
Ennakkomaksut	1 698,55	2 189 020,55	3 864,00	864 758,34
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	1 374,20		1 266,20	
Kirjanpitoyksikön tulotilit	0,00	1 374,20	0,00	1 266,20
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		10 203 269,50		9 008 144,80
VASTAAVAA YHTEENSÄ		194 768 252,92		159 308 889,81

VASTATTAVAA	31.12.2012		31.12.2011	
	euroa		euroa	
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	308 130 527,40		308 130 527,40	
Edellisten tilikausien pääoman muutokset	-205 898 319,25		-213 168 087,50	
Pääoman siirrot	284 237 041,81		251 378 050,40	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-244 770 847,32	141 698 402,64	-244 108 282,15	102 232 208,15
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	11 928,36		4 579,00	
Saadut ennakot	630 000,00		0,00	
Ostovelat	20 936 822,43		7 734 149,61	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	2 910 793,63		3 191 962,46	
Edelleen tilittävät erät	5 028 480,53		5 349 778,97	
Siirtovelat	23 534 843,72		40 778 560,45	
Muut lyhytaikaiset velat	16 981,61	53 069 850,28	17 651,17	57 076 681,66
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		53 069 850,28		57 076 681,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		194 768 252,92		159 308 889,81

Rajavartiolaitoksen käyttöomaisuuden tasearvo (184,6 milj. euroa) nousi edellisestä vuodesta 22,8 %. Aineellisista hyödykkeistä laivat ja vesikuljetusvälineet sekä ilma-alukset muodostavat merkittävimmän osuuden (107,3 milj. euroa) Rajavartiolaitoksen käyttöomaisuudesta ja tähän erään aktivoitiin tilikauden aikana, mm. kuusi partiovenettä ja 17 autoa sekä maa- ja merirajan valvontalaitteistoa. Taseen arvon nousu johtuu myös taseessa olevista merkittävistä kesken-eräisistä investoinneista, jotka kasvoivat tilikauden aikana 115 % (33 milj. euroa). Kiinteistötaaseen (maa-alueet, rakennukset, rakennelmat) arvo vuoden lopussa oli 12,9 milj. euroa. Kiinteistötaaseeseen aktivoitiin valmiina tilikauden aikana yhteensä noin 3 milj. euroa toimintamenomomentilta rahoitettuja uudis- ja perusparannushankkeita. Näitä valmistuneita hankkeita olivat: Raja- ja merivartiokoulun ampumakoulutusrakennus (838 888 euroa) ja kulissitalo (554 000 euroa), Pohjois-Karjalassa Hiienvaaran silta (56 125 euroa) ja Satulavaaran (65 013 euroa) partiomaja, Lapissa Nuorttijoien partiomaja (59 639 euroa), Länsi-Suomen merivartioston TUVE-tilat (446 648 euroa) sekä polttoainekontteja ja generaattori- ja viestiasemantiloja (949 542 euroa). Kiinteistötaaseesta poistettiin tarpeettomina Pohjois-Karjalan Mätäsjoen partiomaja, Satulavaaran lakkautettu rajavartioasema sekä Ruukinpohjan ja Valkeavaaran vartiotornit. Aineettomien hyödykkeiden ryhmässä olevat keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat (549 363 euroa) ovat eri tietojärjestelmien kehittämiskuluja.

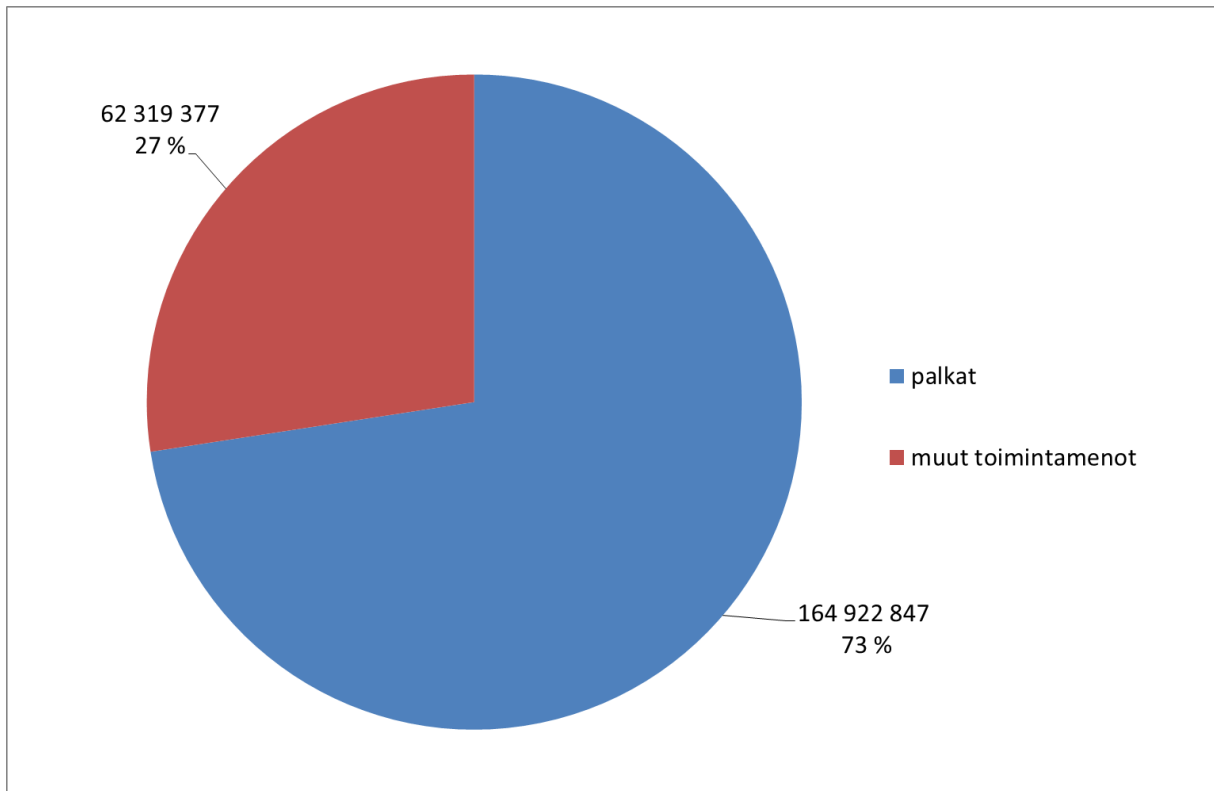
Siirtosaamisissa on merkittävimpanä eränä Frontex- operaatioiden saamiset ja ulkorajarahastohankkeen loppuerän saaminen (yhteensä 0,3 milj. euroa). Muissa lyhytaikaisissa saamisissa on myyntireskontran kautta laskutettavat muut kuin maksullisen palvelutoiminnan vuodelle 2012 kuuluvat erät.

Ennakkomaksuissa ja keskeneräisissä hankinnoissa (61,7 milj. euroa) on keskeneräinen Dornier- valvontakonehankinta (4,7 milj. euroa), kolme keskeneräistä partiovenettä (2,3 milj. euroa), keskeneräinen ulkovartiolaiva (38,3 milj. euroa) ja kaksi keskeneräistä helikopteria (15,8 milj. euroa). Lisäksi erässä on keskeneräisiä rakennushankkeita Hiienvaaran wc ja vanha kämpä (40 371 euroa) sekä Raja- ja merivartiokoulun tarkastus- ja tutkimusrakennus (105 592 euroa), ampumakoulutusrakennus (34 499 euroa) ja ajokoulutusrata (171 256 euroa).

Ennakkomaksuissa on 630 000 euroa Euroopan Komission rahoittaman Eurooppalaisen yhdennetyn meriturvallisuuden alalla toteutettavan tiedonvaihdon testihanke–projektin (CoopP) ennakkorahoitusta.

Siirtovelkojen kautta on kirjattu tilikaudelle suoriteperusteisesti kuuluvia eriä sen jälkeen kun ostoreskontra sulkeutui. Siirtovelkojen muutos johtuu siitä, että vuoden 2011 erässä on mukana ulkovartiolaivan ensimmäinen maksuerä 19,1 milj. euroa.

Määrärahojen käyttö

Rajavartiolaitoksen kassamenot 2012 (netto)

MENOT		Muutos%	Muutos 12-11 €	2012	2011
TOIMINTAMENOT, mom. 26.20.01		1,2	2 778 402	227 241 850	224 463 448
Palkat		2,9	4 658 239	164 922 847	160 264 608
Palkat ja palkkiot		2,9	3 580 933	126 116 969	122 536 036
41000	Kiinteät palkat	3,3	3 216 806	100 512 903	97 296 098
41001	Työaikakorvaukset	0,0	2 224	12 848 622	12 846 399
41002	Ylitytyökorvaukset	-17,0	-188 677	923 670	1 112 347
41003	Lomarahat	2,2	123 187	5 790 521	5 667 333
41004	Lomakorvaukset		-42 140	174 730	216 870
41005	Sairausaikalisä	-5,1	-30 227	561 427	591 654
41006	Vuosilomalisä	2,1	45 454	2 190 572	2 145 117
41007	Lomarahavapaa	-19,3	56 891	-237 159	-294 050
41008	Varallaolokorvaukset	8,8	384 769	4 735 455	4 350 686
41009	Muut korvaukset ja lisät	80,7	18 284	40 940	22 656
41020	Sairaus- ja tapaturmavakuutusl	-0,6	9 018	-1 596 235	-1 605 254
41035	Työsuojeluvaltuutettujen palkkiot	-2,1	-672	31 463	32 135
41038	Luottamusmiespalkkiot	-8,5	-10 629	114 821	125 450
41039	Muut palkat ja palkkiot	-11,7	-3 355	25 240	28 595
Henkilöstösivukulut		2,9	1 099 086	38 675 802	37 576 716
41100	Työnantajan sosiaaliturvamaksu	2,9	76 085	2 706 104	2 630 019
41120	Eläkemaksut	3,0	1 008 260	35 009 069	34 000 809
41131	Sosiaaliturvamaksujen palautus	-0,7	226	-33 806	-34 031
41140	Tapaturmavakuutusmaksut	1,5	14 515	994 434	979 919
Tuotot ja muut kustannusten korvaukset			-21 779	130 077	151 856
45109	Muut kustannusten korv.		72 439	218 163	145 724
49070	Yht.toiminnan kust. korv. valtiolle		-18 962	0	18 962
39*	Yhteistoim.tuotot			-88 086	-12 830

Määrärahojen käyttö (netto)

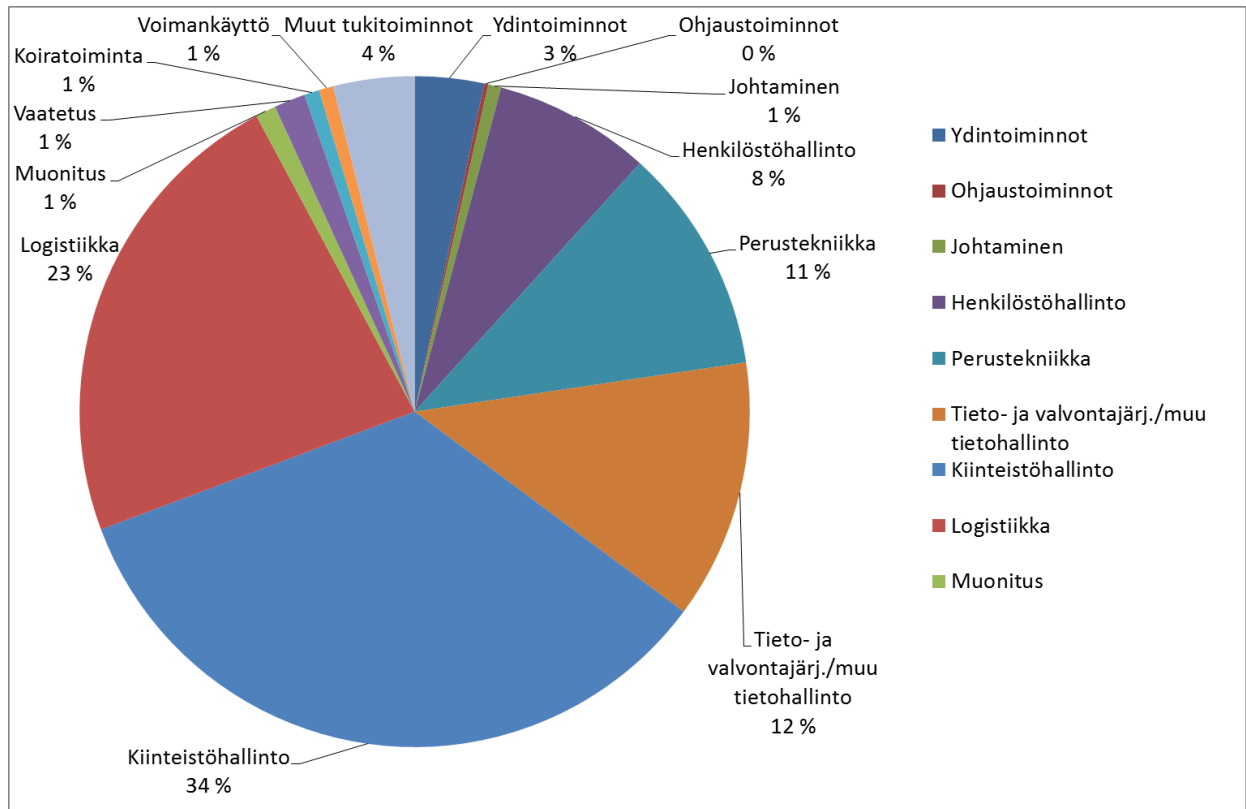
Palkkamenot ovat 73 % Rajavartiolaitoksen toimintamenoista. Palkkamenot kasvoivat 2,9 % edellisestä vuodesta, samanaikaisesti kuitenkin Rajavartiolaitoksen toteutuneet henkilötyövuodet laskivat vuodesta 2011 yhteensä 22,4 henkilötyövuotta. Palkkakuluissa maksettiin vuosiin 2010–2012 kuuluvia korotuseriä yhteensä 3,21 % sekä kertakorvauksena 192 euroa/henkilö. Merkittävin korotus palkkamenoissa oli varallaolokorvauksissa, jotka nousivat 0,4 milj. euroa. Muut kustannusten korvaukset ovat Rajavartiolaitoksen ulkomailla olevien yhdyshenkilöiden olosuhdekorvauksia. Palkkoihin kohdistuneet tuotot ovat harjoittelijoista saatuja palkkakorvauksia sekä vartiolentolaivueen lähtövalmiuden nostoa Pohjois-Suomessa kesällä 2012.

MENOT		Muutos%	Muutos 12-11 €	2012	2011
Muut toimintamenot		-2,9	-1 879 838	62 319 002	64 198 840
10	Ydintoiminnot	-39,9	-857 387	1 292 249	2 149 636
50	Ohjaustoiminnot	26,7	33 867	160 474	126 608
60	Tukitoiminnot yhteensä	-1,0	-644 294	63 091 463	63 735 757
600000	Yleishallinto	-30,2	-66 035	152 869	218 904
600100	Hallinnolliset päätökset		-392	660	1 052
600200	Sidosryhmäyhteistyö/edustaminen		-39 711	248 521	288 233
6110	Henkilöstön kehittäminen		1 825	7 899	6 075
6120	Palkan- ja palkkion laskenta	-4,3	-13 587	304 519	318 106
6130	Palvelussuhteen hallinta	-19,3	-82 777	346 984	429 761
6140	Henkinen ja fyysinen työkyky	5,2	59 535	1 207 095	1 147 559
6150	Koulutus	13,9	321 242	2 640 193	2 318 951
6160	Muut henkilöstöhallinnon tehtävät	47,0	121 299	379 358	258 059
6200	Taloushallinto	1,2	3 734	307 334	303 600
6300	Tarkastustoiminta	23,4	12 532	66 083	53 551
6410	IT-hallinto, arkkitehtuurit ja hankehallinta		95 906	131 249	35 343
6420	Verkkopalvelut	-21,0	-203 755	766 243	969 998
6430	Perustekniikka ja käyttäjätuki	3,5	210 559	6 143 286	5 932 727
6440	Ydintoimintojen tietojärjestelmät	-19,8	-1 725 094	6 993 894	8 718 988
6450	Tukitoimintojen tietojärjestelmät	-16,9	-169 369	830 572	999 941
6460	Muu tietohallinto	-19,1	-56 897	241 056	297 953
6500	Tietopalvelu	-0,5	-1 150	226 359	227 509
6600	Viestintä	1,7	5 118	298 715	293 598
6800	Oikeudelliset palvelut		163	912	749
6910	Kiinteistöhallinto	5,8	1 198 403	21 885 667	20 687 264
6920	Toimistopalvelut	-16,2	-122 484	635 415	757 899
693000	Logistiikka	-24,4	-30 422	94 384	124 806
693100	Kuljetusväline-toiminta ja huolto	-12,4	-569 058	4 025 724	4 594 781
693200	Ilma-alustoiminta ja huolto	-8,3	-456 287	5 019 424	5 475 711
693300	Alustoiminta ja huolto	6,3	331 517	5 612 369	5 280 852
6940	Hankintatoimi		-2 686	8 866	11 552
6950	Matkahallinto		-1 558	15 675	17 234
6960	Turvallisuus ja riskienhallinta		-33 757	108 491	142 248
6970	Ympäristönsuojelu		9 724	9 992	268
698000	Muonitustoiminta	9,3	59 316	696 813	637 497
698100	Varasto- ja vaatetuspalvelut	87,3	848 082	1 819 076	970 994
698200	Koiratoiminta	5,9	27 499	497 106	469 607
698300	Voimankäyttö/suojavälineet	-7,5	-33 342	411 077	444 420
698000, 698400	Muut tukitoiminnot	-26,3	-342 387	957 582	1 299 969
900100	Avoin toiminto	22,7	-75 547	-2 225 183,16	-1 813 160,47
Investointimenot 26.20.70. ilma- ja vartioalusten hankinta		21,5	7 127 006	40 263 101	33 136 095

Muut toimintamenot ovat 27 % Rajavartiolaitoksen toimintamenoista (-2,9 %). Laskun tärkein selittävä tekijä on se, että toimintamenumomentille nettoutettiin tuloja 2,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2011 (sairaankuljetukset, yhteistoiminnan/-rahoitteisen toiminnan tuotot). Kiinteistöhallinnon kustannukset nousivat 5,8 % ja tästä merkittävin erä on maksetut vuokrat, jotka

nousivat 4,8 %. Kuljetusvälinemenojen laskuun vaikuttivat vuonna 2011 tehdyt merkittävät ajoneuvohankinnat, joita vuonna 2012 oli vähemmän (17 kpl vuonna 2012, 35 kpl vuonna 2011). Rajavartiovaatetus muuttui vuoden 2012 alusta työnantajan kokonaan korvattavaksi, tämä nosti varasto- ja vaatetuspalveluiden kuluja (ml. kokeiluvaatteet).

Investointimenojen kassamenoissa kasvun aiheutti AB412 helikopterihankinnan käynnistyminen.

Muut toimintamenoja toiminnoittain 2012 (netto)

6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA SEKÄ ARVIOINNIN TULOKSET

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Rajavartiolaitoksessa

Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykymalli arvioitiin sisäisen ja ulko-puolisen arvioijan toimesta. Havaintojen ja suositusten sekä tehtyjen johtopäätösten perusteella aloitettiin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen toimintamallien uudistus, joka toimeenpannaan vuoden 2013 aikana.

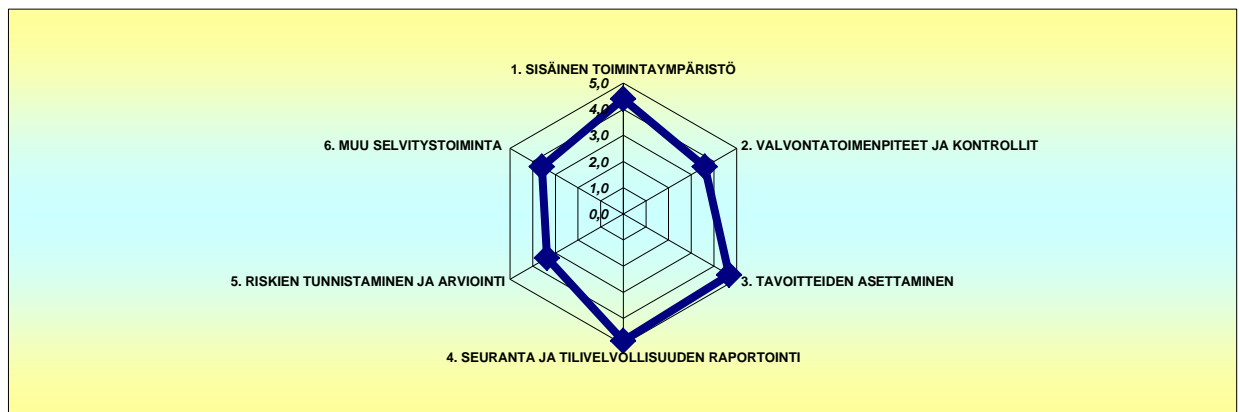
Operatiivinen laillisuusvalvonta Rajavartiolaitoksessa

Laillisuusvalvonta on vakiintunut osa Rajavartiolaitoksen toimintaa ja se on täyttänyt sille asetetut tavoitteet. Toimintatapoja on ohjattu ja tarvittaessa muutettu ylimpien laillisuusvalvojen sekä Rajavartiolaitoksen esikunnan että hallintoyksiköiden oman laillisuusvalvonnan havaintojen perusteella. Uusi sisäistä laillisuusvalvontaa koskeva määräys saatetaan voimaan vuoden 2013 alkupuolella. Määräyksessä on huomioitu sisäasiainministeriön oikeusyksikön sisäisestä laillisuusvalvonnasta sisäasiainministeriössä ja sen hallinnonalalla annettu ohje. Sisäasiainmi-

nisteriön asettamien laillisuusvalvonnan kehittämistyöryhmän sekä poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperustatyöryhmän työn tulokset huomioidaan Rajavartiolaitoksen laillisuusvalvonnassa.

Sisäisen valvonnan arviointi ja tulokset

Rajavartiolaitoksen vuoden 2012 sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan arviointi tehtiin Sisäasiainministeriön yhteisellä arviointilomakkeella. Hallintoyksiköissä arviointi tehtiin apulaiskomentajien johdolla. Rajavartiolaitoksen esikunnassa arviointi tehtiin osastopäällikkökokouksessa.

Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan arviointi, keskiarvot 2012

Arviointialue	2010	2011	2012
Sisäinen toimintaympäristö	4,2	4,3	4,4
Valvontatoimenpiteet ja kontrollit	4,0	4,1	3,6
Tavoitteiden asettaminen	4,3	4,5	4,7
Seuranta ja tilivelvollisuuden raportointi	4,6	4,6	4,9
Riskien tunnistaminen ja arviointi	4,0	4,0	3,4
Muu selvitystoiminta	2,9	3,2	3,6

Taulukko: Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan yhteenveto 2010–2012.

Arvioinnissa havaittiin kehitettävää valvontatoimenpiteiden ja kontrollien sekä riskien tunnistamisen ja arvioinnin osalta. Puutteiden korjaustoimenpiteet ovat jo käynnissä.

Sisäisen valvonnan vahvistuslausuma ja kehittämistarpeet

Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan arviointi perustuu COSO-ERM viitekehykseen ja sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät sille talousarvioasetuksen 69 §:ssä asetetut vaatimukset, mutta tehdyn arvioinnin perusteella voidaan todeta, että Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjä on tarkoituksenmukaista edelleen kehittää.

Arviointien tulokset

Rajavartiolaitoksessa ei toteutettu vuonna 2012 sen organisaatiosta tai toiminnasta tehtyä tuoksellisuuden ja toiminnan vaikuttavuuden kokonaisarviointia.

7. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Vuoden 2012 aikana ei havaittu Rajavartiolaitoksen varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä.

ALLEKIRJOITUKSET

Rajavartiolaitoksen vuoden 2012 toimintakertomus on hyväksytty.

Helsingissä 13 . päivänä maaliskuuta 2013

Rajavartiolaitoksen päällikkö
Kenraaliluutnantti

Jaakko Kaukanen

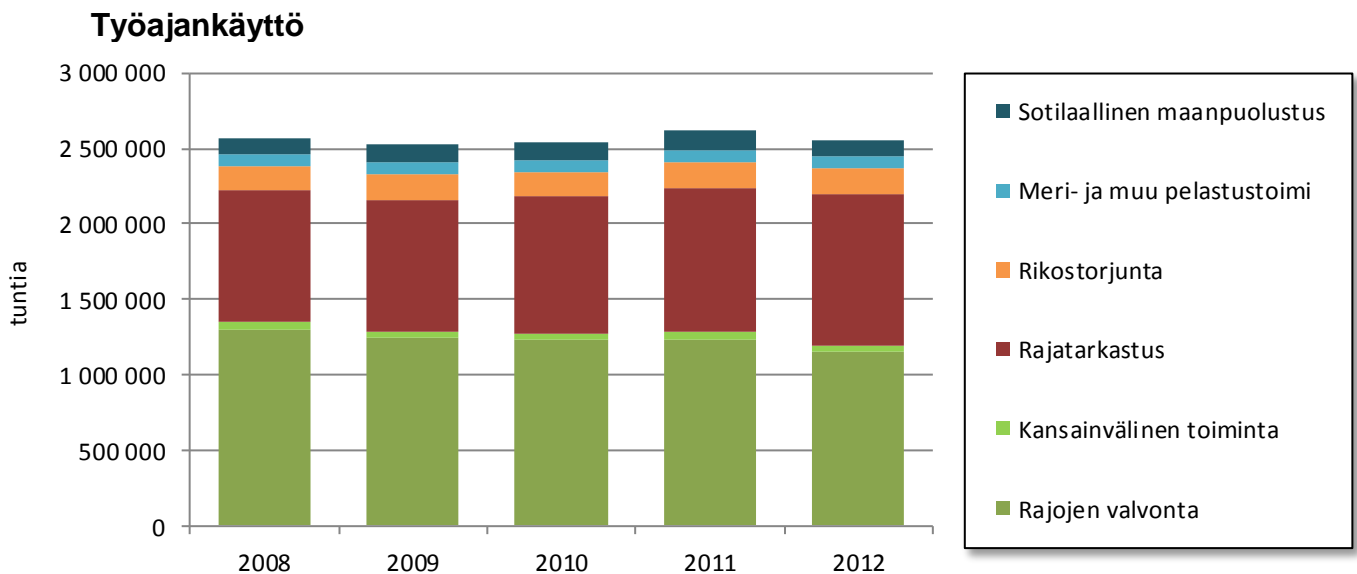
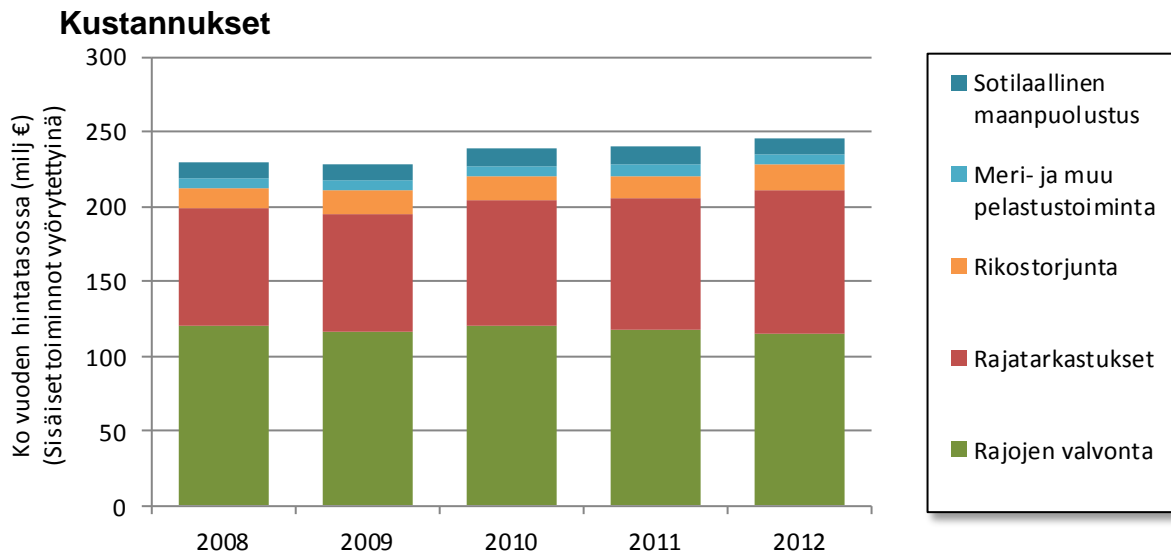
Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Matti Möttönen

TILASTOT JA MUUT TÄYDENTÄVÄT LIITETIEDOT

TUOTANNONTEKIJÖIDEN KÄYTTÖ

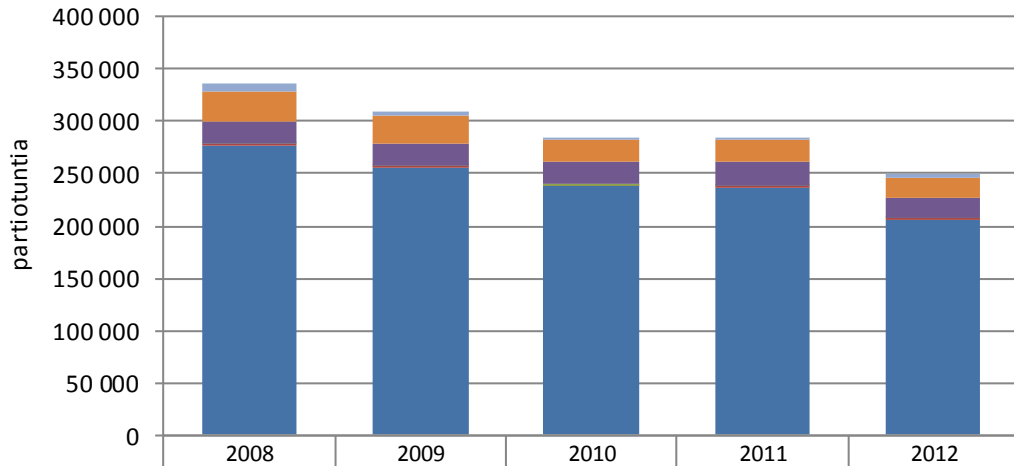

	2008	2009	2010	2011	2012
OPERATIIVINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	58,2 %	60,3 %	61,8 %	62,6 %	62,6 %
Rajojen valvonta	29,5 %	29,8 %	29,9 %	29,4 %	28,1 %
Kansainvälinen toiminta	1,0 %	1,0 %	1,1 %	1,3 %	1,1 %
Rajatarkastus	19,9 %	20,6 %	22,0 %	22,9 %	24,5 %
Rikostorjunta	3,4 %	4,2 %	4,0 %	3,9 %	4,2 %
Meri ja pelastustoimi	1,8 %	1,8 %	1,9 %	2,0 %	1,9 %
Sotilaallinen maanpuolustus	2,6 %	3,0 %	3,0 %	3,1 %	2,7 %
SISÄISET TOIMINNAT YHTEENSÄ	41,8 %	39,7 %	38,2 %	37,4 %	37,4 %
KAIKKI YHTEENSÄ	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

RAJOJEN VALVONTA

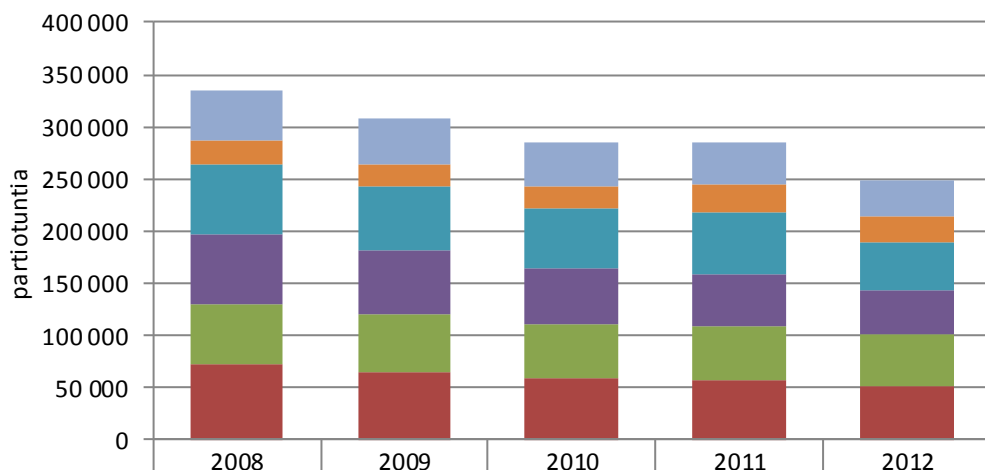
Partiointi

Kokonaismäärä

	2008	2009	2010	2011	2012
PARTIOINTI YHTEENSÄ	335 547	309 015	285 230	284 447	249 663
Ulkomaalaisvalvonta	6 930	2 932	2 237	2 748	4 202
Vene, kiitoreki ja ilmatyynyalus	28 289	26 490	21 650	20 292	18 252
Vartiolaiva (vast)	21 817	21 074	21 451	22 746	19 104
Lentokone (Dornier)	486	379	763	578	592
Helikopteri	1 832	1 709	1 168	1 544	1 165
Jalka-, pp-, mtp-, kelkka-, auto tai vastaava partio	276 193	256 431	237 962	236 540	206 348

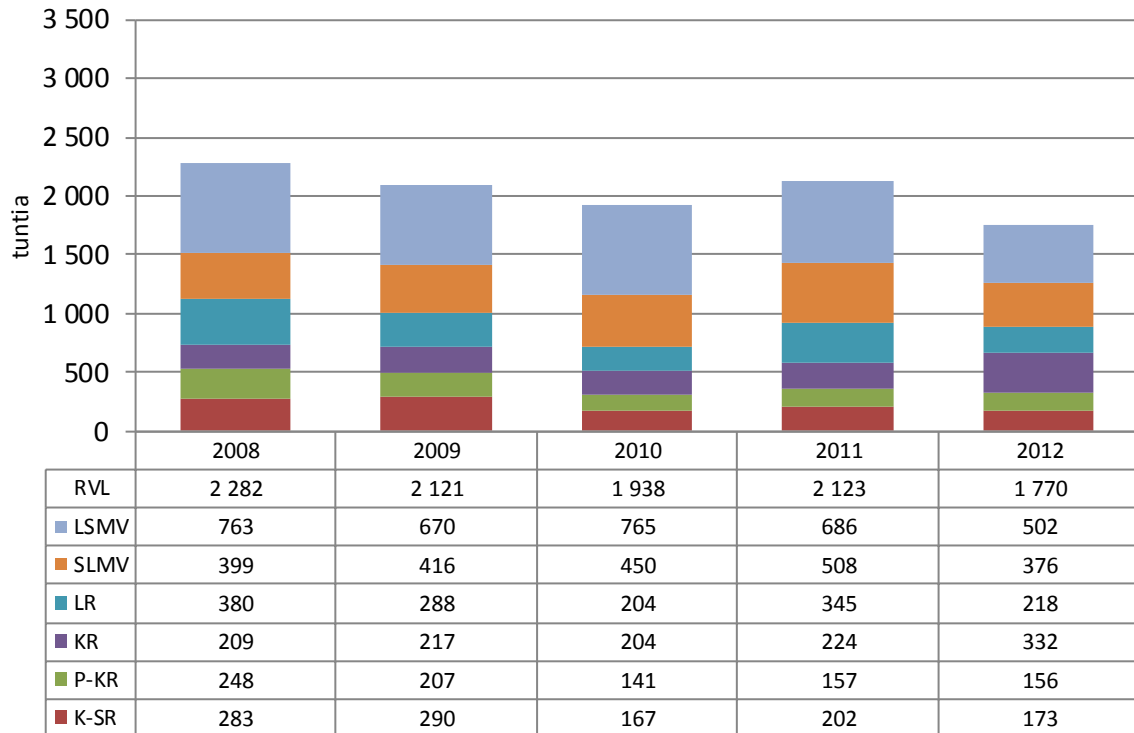
Hallintoyksiköittäin

	2008	2009	2010	2011	2012
RVL	335 547	309 015	285 230	284 447	249 663
LSMV	48 003	45 142	41 506	40 382	35 466
SLMV	22 901	21 426	21 026	25 076	24 592
LR	68 157	59 864	57 758	60 644	45 399
KR	66 675	61 434	53 841	49 348	43 318
P-KR	57 850	57 064	51 897	51 323	49 024
K-SR	71 962	64 085	59 203	57 675	51 864

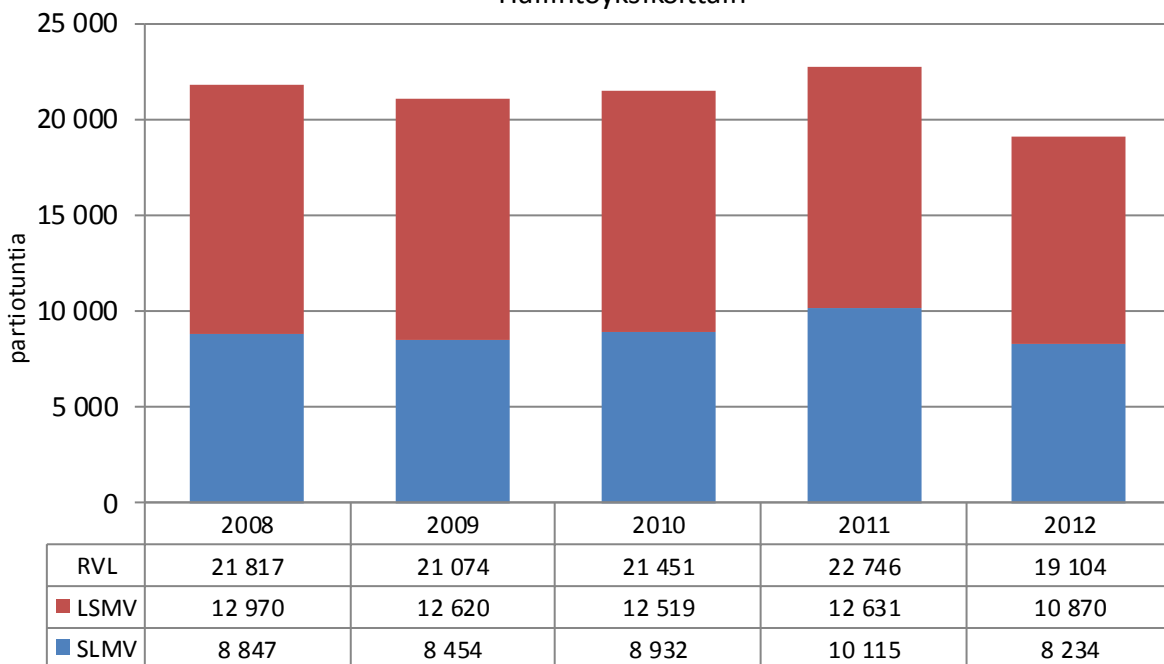
Ilma-aluspartiointi

Hallintoyksiköittäin
valvonta-ajan jakauma

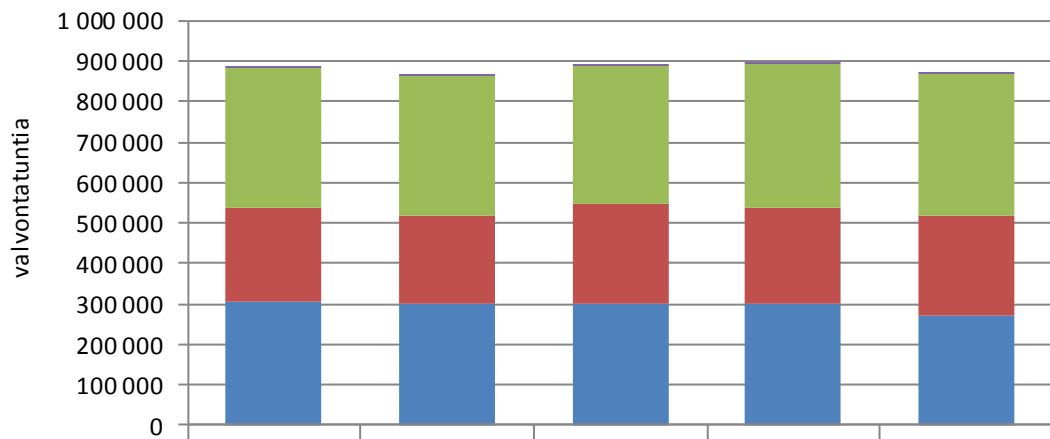
Vartioaluspartiointi

Hallintoyksiköittäin

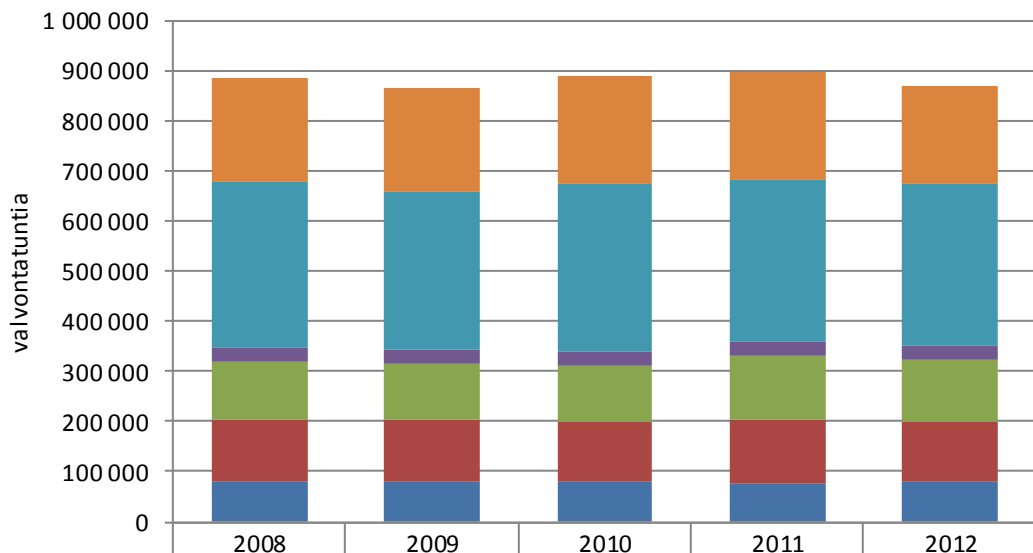
Kiinteä valvonta

Kokonaismäärä

vuosi	2008	2009	2010	2011	2012
Kiinteä vedenalainen valvonta	3 164	2 703	1 749	1 918	1 583
Kiinteä valvontajärjestelmä	346 042	343 149	338 079	357 917	351 706
Tutkavalvonta	227 721	216 812	248 047	236 945	248 434
Optinen valvonta	308 123	303 105	300 359	299 955	268 966
KIINTEÄ VALVONTA YHT	885 050	865 769	888 234	896 735	870 689

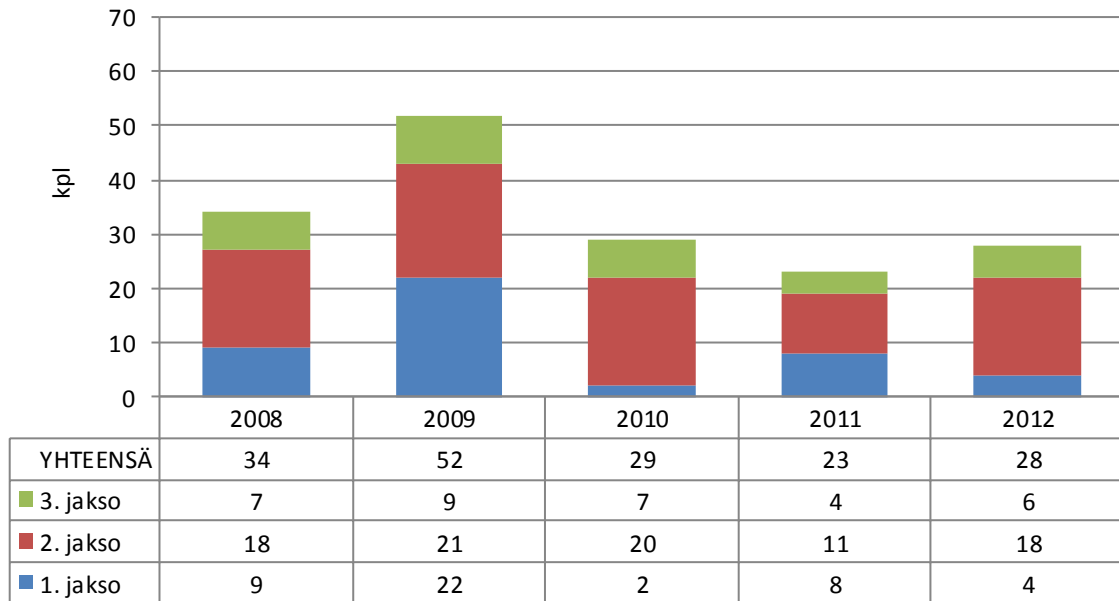
Hallintoyksiköittäin

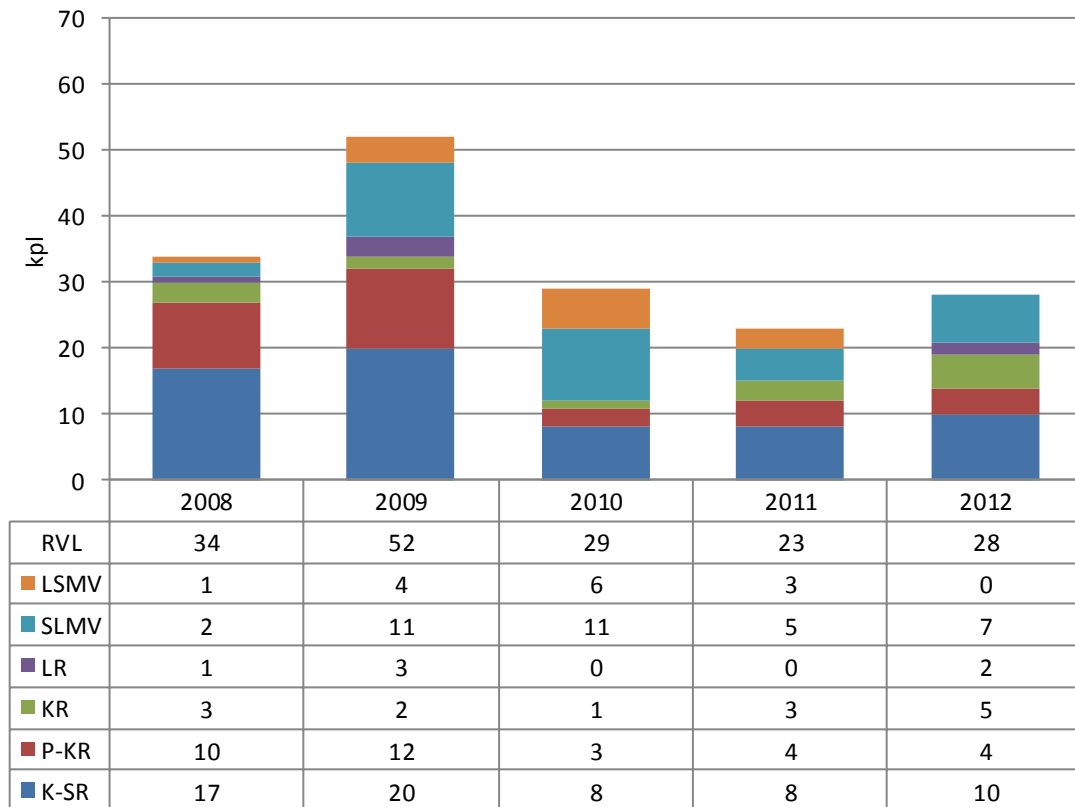
vuosi	2008	2009	2010	2011	2012
RVL	885 050	865 769	888 234	896 735	870 689
LSMV	206 858	209 374	215 888	215 849	197 055
SLMV	332 150	313 246	334 267	322 969	321 928
LR	26 255	26 272	26 246	26 167	27 471
KR	116 566	111 889	110 857	126 868	124 872
P-KR	125 048	126 340	122 282	129 036	120 808
K-SR	78 173	78 648	78 694	75 846	78 555

Rajatapahtumat raja- ja merialueella

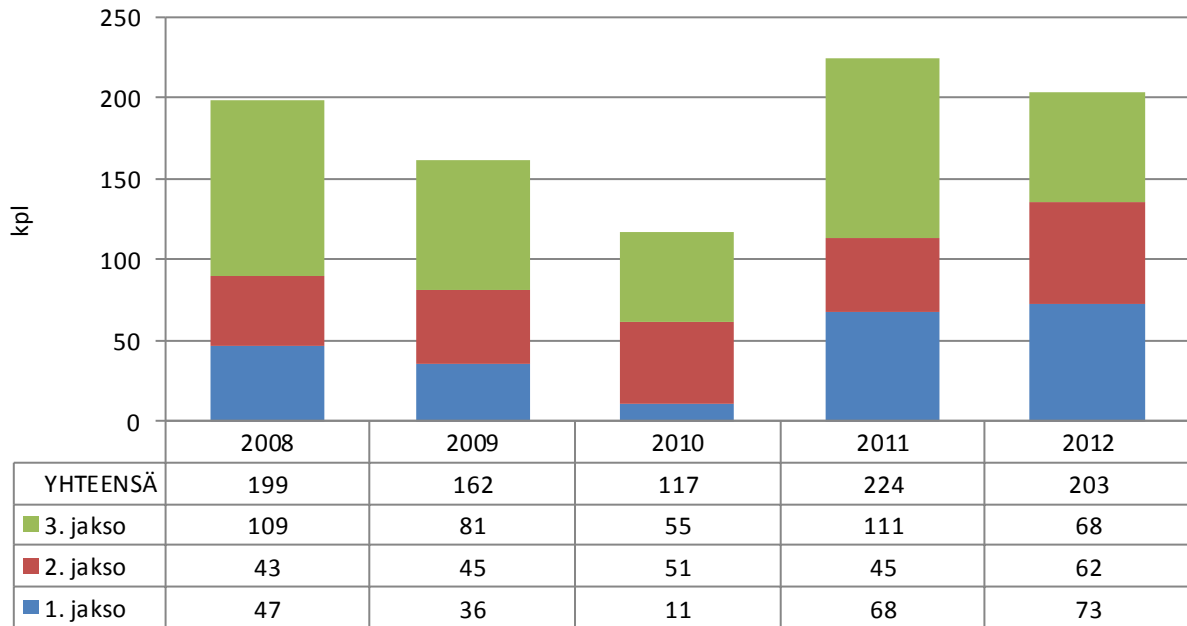
Luvattomat rajanylitykset (hlö, ilma-alus, alus)

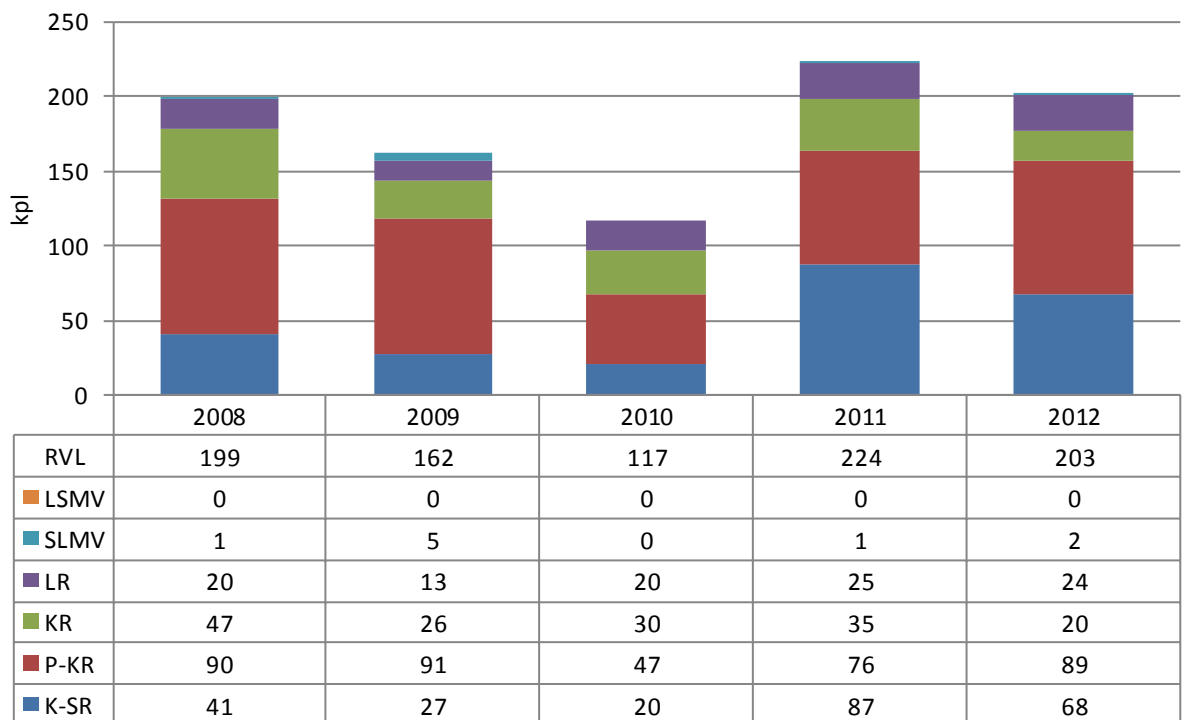
Hallintoyksiköittäin

Rajajärjestys sopimuksen rikkomukset (hlöt, kotieläimet, muut)

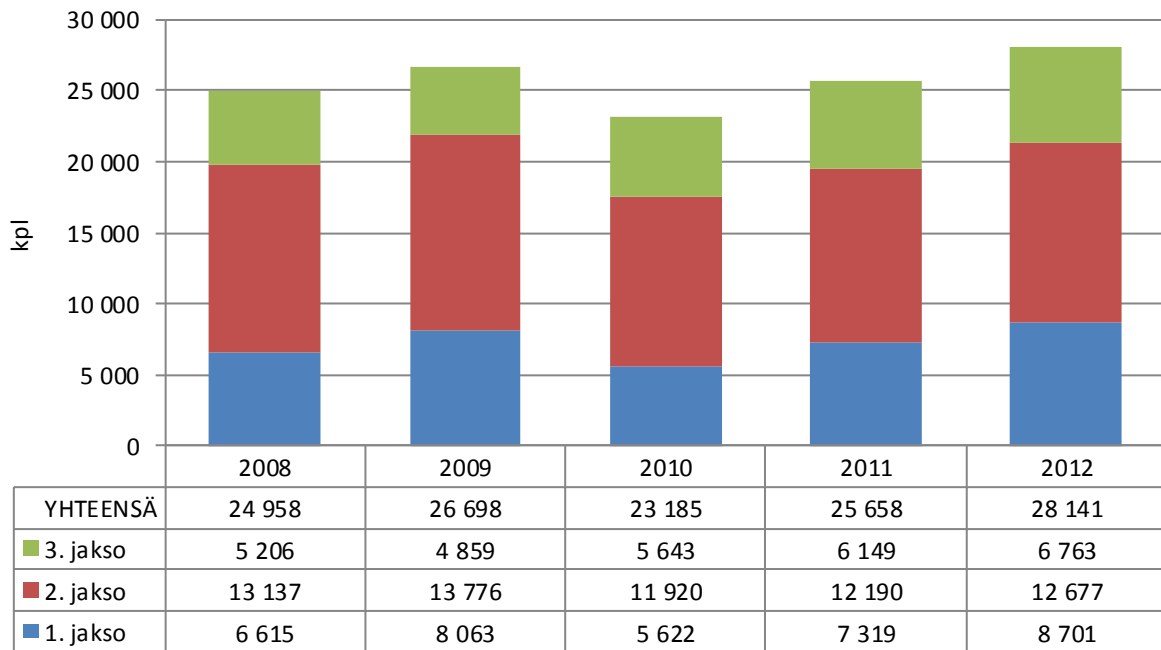

Hallintoyksiköittäin

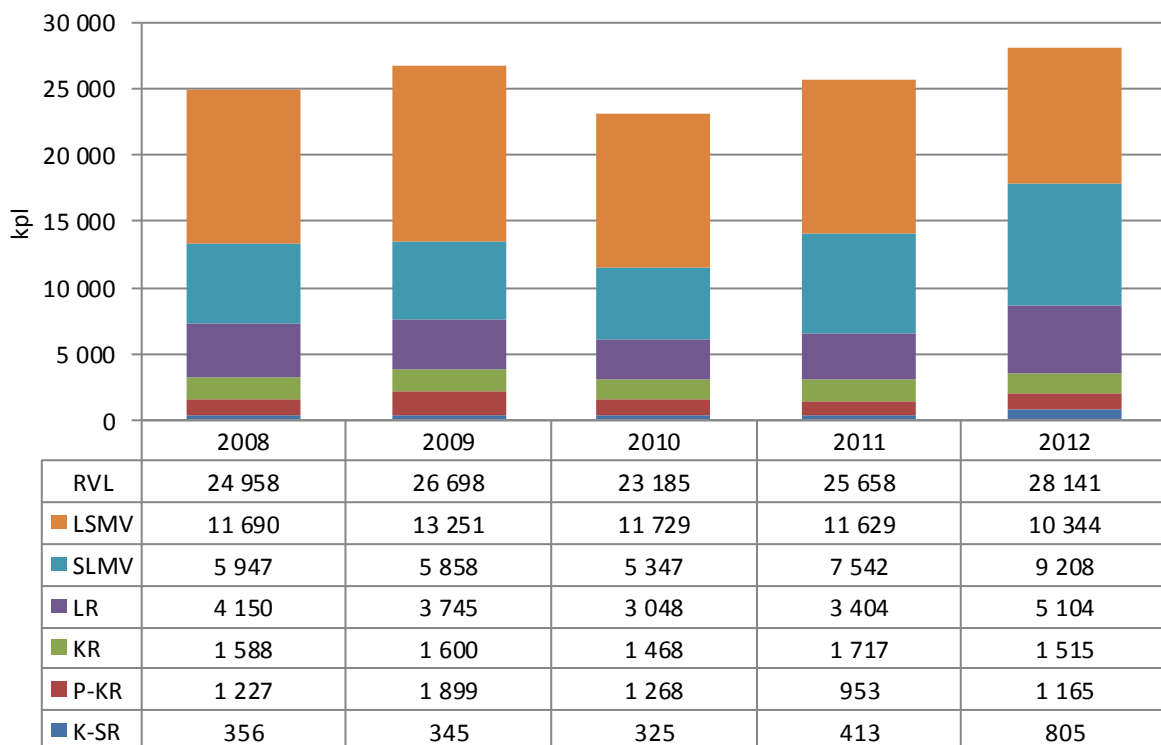

Muut suoritteet raja- ja merialueella

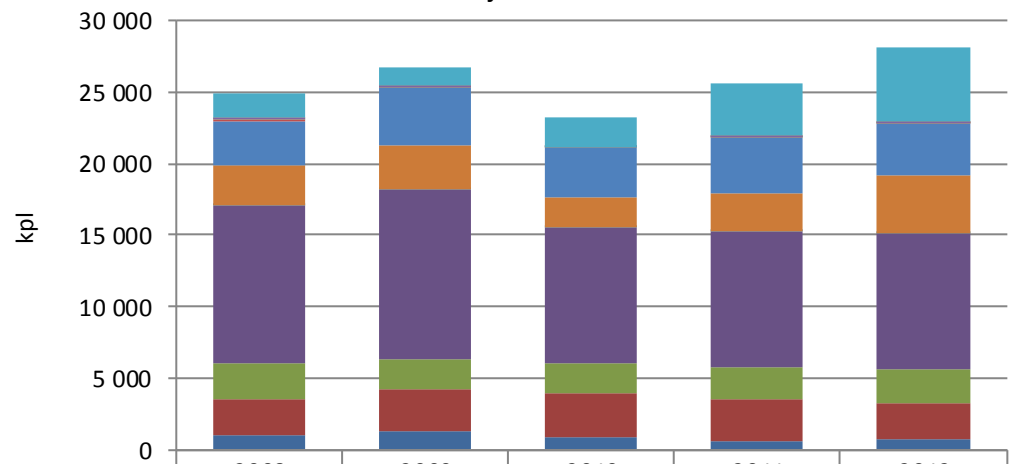
Tarkastukset

Hallintoyksiköittäin

Lajeittain

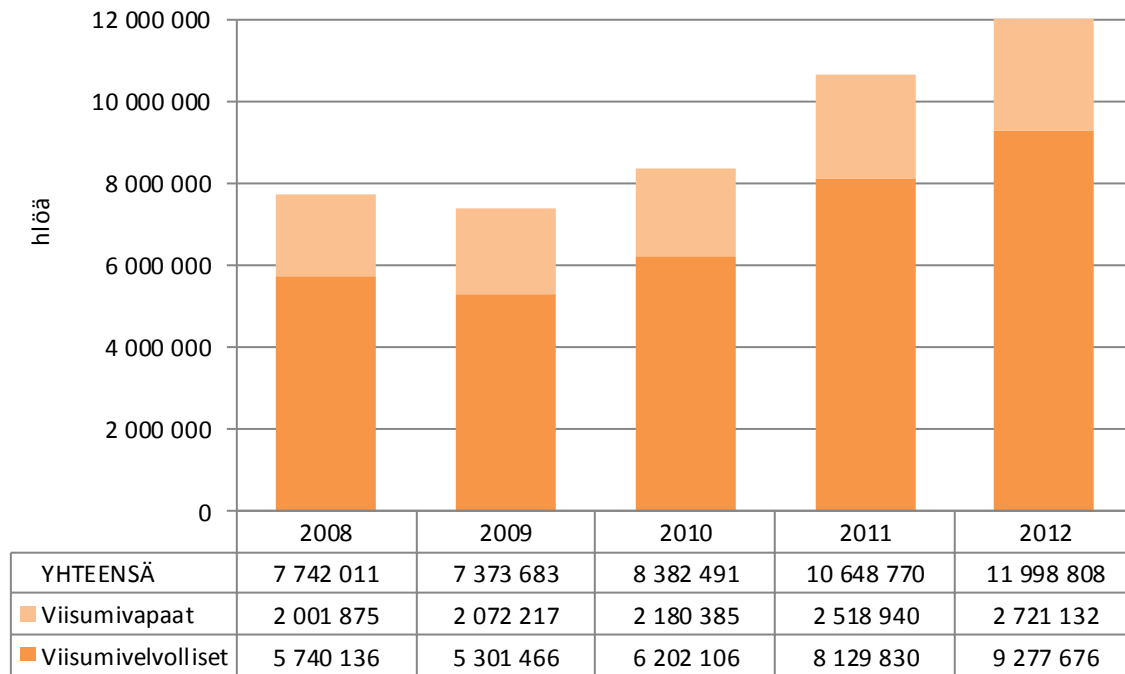

	2008	2009	2010	2011	2012
YHTEENSÄ	24 958	26 698	23 185	25 658	28 141
Ulkomaalaisvalvontaan liittyvät tark	1 784	1 296	2 052	3 695	5 240
Öljynäytteenottotarkastus	61	52	36	64	32
Ympäristösuojelusäännöksiin liittyvä tark	48	15	11	23	25
Luonnonsuojelusäännöksiin liittyvä tark	65	22	12	60	20
Maastoliikennesäännöksiin liittyvä tark	3 091	4 025	3 365	3 833	3 618
Tieliikennesäännöksiin liittyvä tark	2 844	3 066	2 195	2 738	4 062
Tullitarkastus	11	17	12	42	11
Vesiliikennesäännöksiin liittyvä tark	11 019	11 802	9 481	9 451	9 528
Kalastussäännöksiin liittyvä tark	2 460	2 153	2 089	2 147	2 405
Metsästyssäännöksiin liittyvä tark	2 599	2 915	3 075	3 038	2 404
Rajavyöhykesäännöksiin liittyvä tark	976	1 335	857	567	796

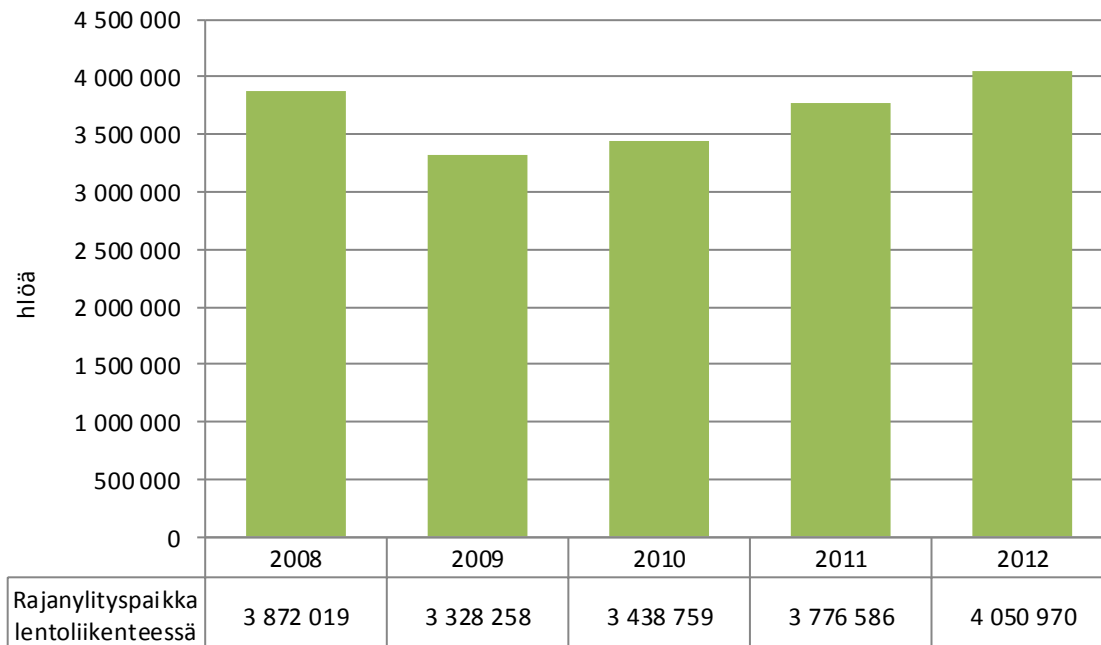
RAJATARKASTUKSET

Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä

Itärajan liikenne

Lentoliikenne

Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain

PASSINTARKASTUSPAIKAT SUOMEN JA VENÄJÄN VÄLISELLÄ RAJALLA

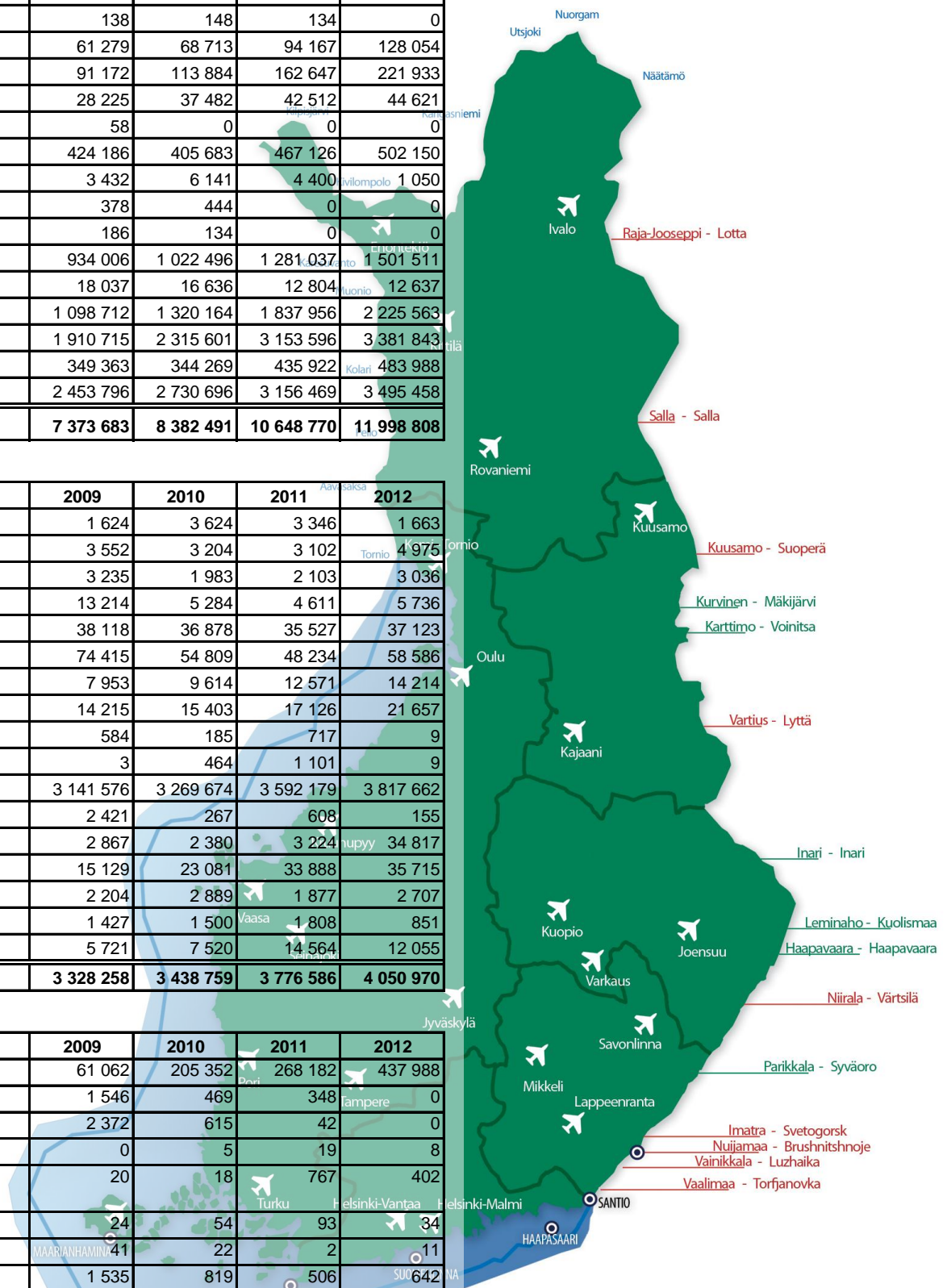
	2009	2010	2011	2012
VIRTANIEMI	138	148	134	0
RAJA-JOOSEPPI	61 279	68 713	94 167	128 054
SALLA	91 172	113 884	162 647	221 933
KUUSAMO	28 225	37 482	42 512	44 621
KURVINEN	58	0	0	0
VARTIUS	424 186	405 683	467 126	502 150
INARI	3 432	6 141	4 400	1 050
LEMINAHO	378	444	0	0
RUHOVAARA	186	134	0	0
NIIRALA	934 006	1 022 496	1 281 037	1 501 511
PARIKKALA	18 037	16 636	12 804	12 637
IMATRA	1 098 712	1 320 164	1 837 956	2 225 563
NUIJAMAA	1 910 715	2 315 601	3 153 596	3 381 843
VAINIKKALA	349 363	344 269	435 922	483 988
VAALIMAA	2 453 796	2 730 696	3 156 469	3 495 458
YHTEENSÄ	7 373 683	8 382 491	10 648 770	11 998 808

LENTOASEMAT

	2009	2010	2011	2012
LAPPEENRANTA	1 624	3 624	3 346	1 663
JOENSUU	3 552	3 204	3 102	4 975
KAJAANI	3 235	1 983	2 103	3 036
KUUSAMO	13 214	5 284	4 611	5 736
ROVANIEMI	38 118	36 878	35 527	37 123
KITILÄ	74 415	54 809	48 234	58 586
IVALO	7 953	9 614	12 571	14 214
ENONTEKIÖ	14 215	15 403	17 126	21 657
KEMI-TORNIO	584	185	717	9
HKI-MALMI	3	464	1 101	9
HKI-VANTAA	3 141 576	3 269 674	3 592 179	3 817 662
MAARIANHAMINA	2 421	267	608	155
TURKU	2 867	2 380	3 224	34 817
OULU	15 129	23 081	33 888	35 715
PORI	2 204	2 889	1 877	2 707
KRUUNUPYY	1 427	1 500	1 808	851
VAASA	5 721	7 520	14 564	12 055
YHTEENSÄ	3 328 258	3 438 759	3 776 586	4 050 970

SATAMAT

	2009	2010	2011	2012
HELSINKI	61 062	205 352	268 182	437 988
KOTKA	1 546	469	348	0
TURKU	2 372	615	42	0
NAANTALI	0	5	19	8
MAARIANHAMINA	20	18	767	402
PORI	24	54	93	34
RAUMA	41	22	2	11
KALAJOKI	1 535	819	506	642
KOKKOLA	0	117	0	9
TORNIO	0	22	16	3
SAIMAAN KANAVA (NUIJAMAA)	2 780	4 599	5 515	3 243
LAPPEENRANTA	20 601	22 001	17 389	21 618
HUVIALUSLIIKENNE	3 809	3 020	3 414	3 758
YHTEENSÄ	94 092	237 141	296 861	468 970

Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajaliikenteessä

PASSINTARKASTUSPAIKAT SUOMEN JA RUOTSIN
SEKÄ SUOMEN JA NORJAN VÄLISELLÄ RAJALLA

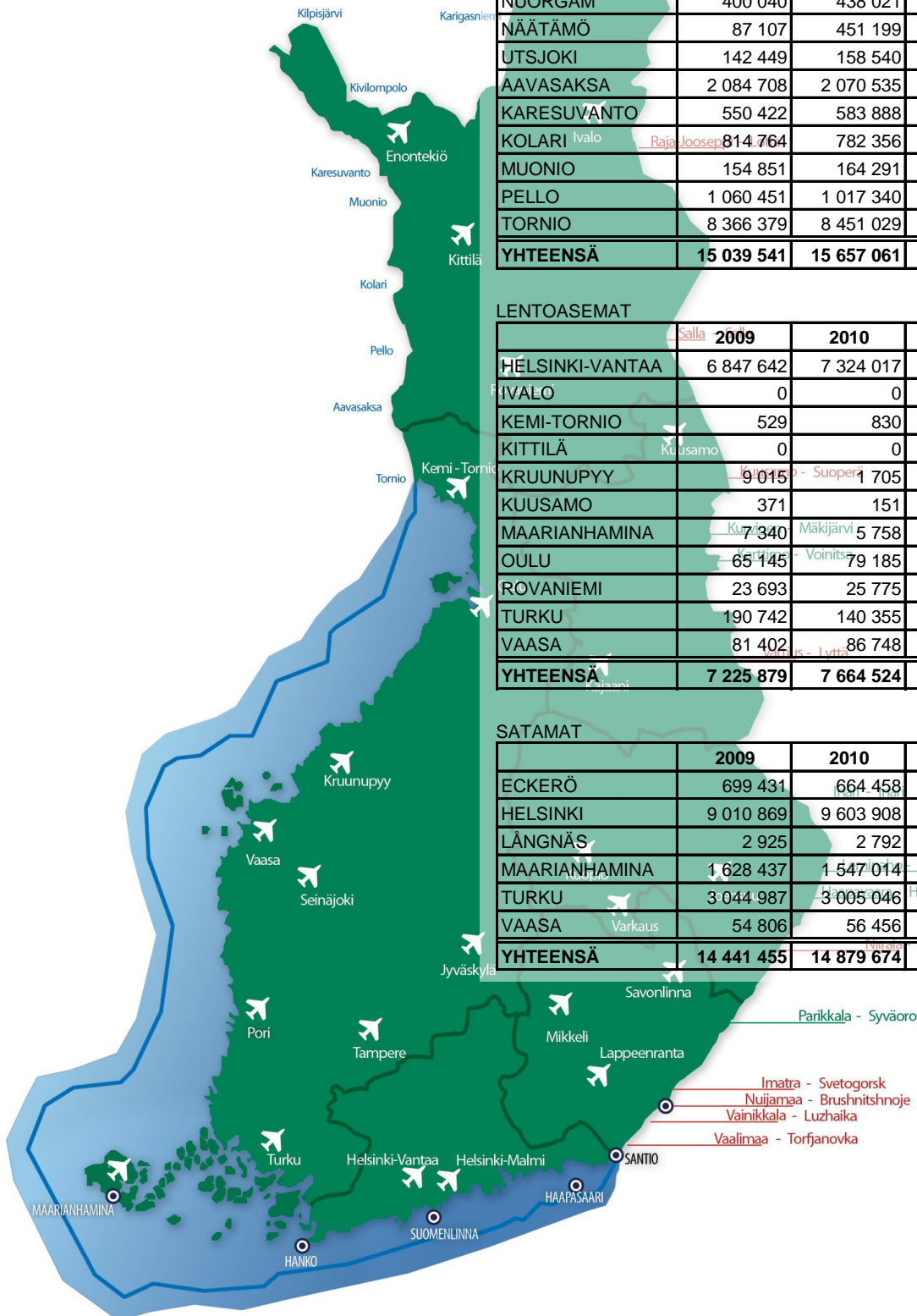
	2009	2010	2011	2012
KARIGASNIEMI	613 867	697 270	778 332	737 433
KILPISJÄRVI	455 060	499 313	528 972	528 917
KIVILOMPOLO	309 443	343 279	374 722	374 591
NUORGAM	400 040	438 021	671 523	666 913
NÄÄTÄMÖ	87 107	451 199	475 224	498 070
UTSJOKI	142 449	158 540	173 883	168 062
AAVASAKSA	2 084 708	2 070 535	2 019 884	2 035 126
KARESUVANTO	550 422	583 888	570 164	608 950
KOLARI	814 764	782 356	763 943	783 744
MUONIO	154 851	164 291	158 853	165 847
PELLO	1 060 451	1 017 340	1 001 232	1 000 472
TORNIO	8 366 379	8 451 029	8 302 124	8 704 643
YHTEENSÄ	15 039 541	15 657 061	15 818 856	16 272 768

LENTOASEMAT

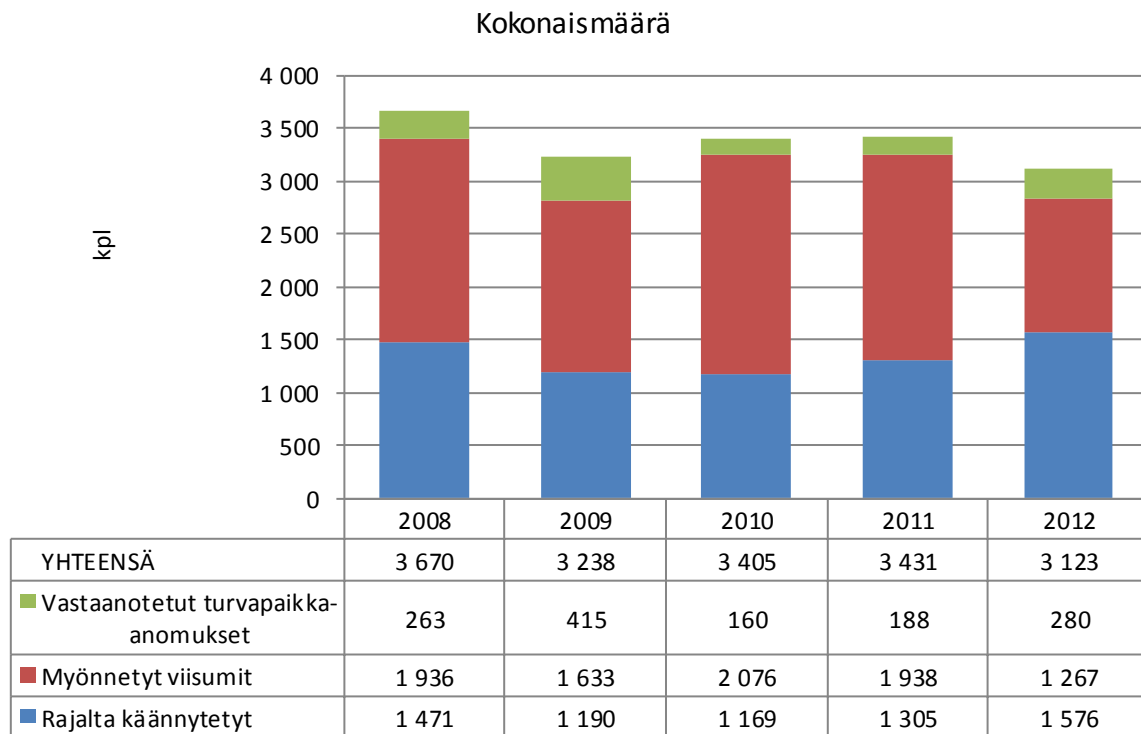
	2009	2010	2011	2012
HELSINKI-VANTAA	6 847 642	7 324 017	8 404 272	8 327 806
IVALO	0	0	7 275	9 347
KEMI-TORNIO	529	830	1 013	1 176
KITTILÄ	0	0	20 110	22 827
KRUUNUPYY	9 015	1 705	4 812	25 240
KUUSAMO	371	151	5 930	3 583
MAARIANHAMINA	7 340	5 758	11 688	13 173
OULU	65 145	79 185	87 866	139 097
ROVANIEMI	23 693	25 775	23 198	21 416
TURKU	190 742	140 355	260 057	320 169
VAASA	81 402	86 748	95 751	139 029
YHTEENSÄ	7 225 879	7 664 524	8 924 728	9 038 645

SATAMAT

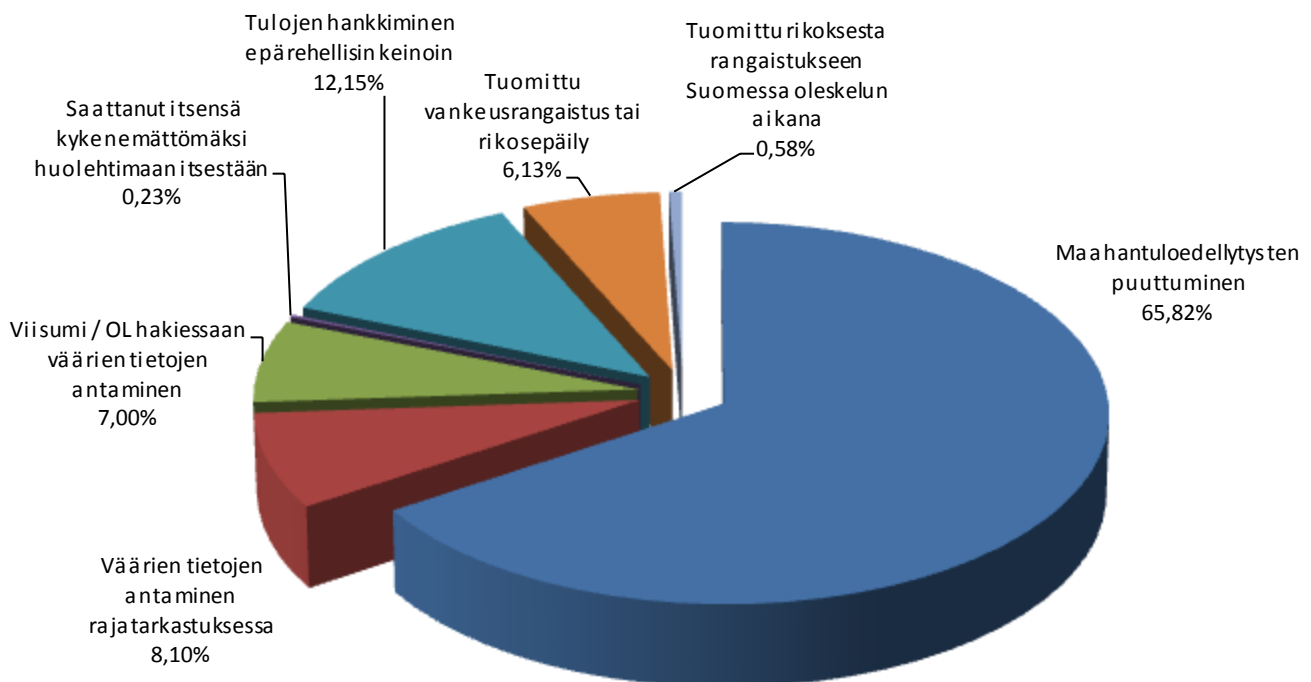
	2009	2010	2011	2012
ECKERÖ	699 431	664 458	2 767 076	889 351
HELSINKI	9 010 869	9 603 908	9 981 049	10 167 493
LÄNGNÄS	2 925	2 792	5 127	0
MAARIANHAMINA	1 628 437	1 547 014	2 759 807	2 752 601
TURKU	3 044 987	3 005 046	2 824 509	2 749 217
VAASA	54 806	56 456	46 888	72 094
YHTEENSÄ	14 441 455	14 879 674	18 384 456	16 630 756

Havainnot ja jatkotoimenpiteet

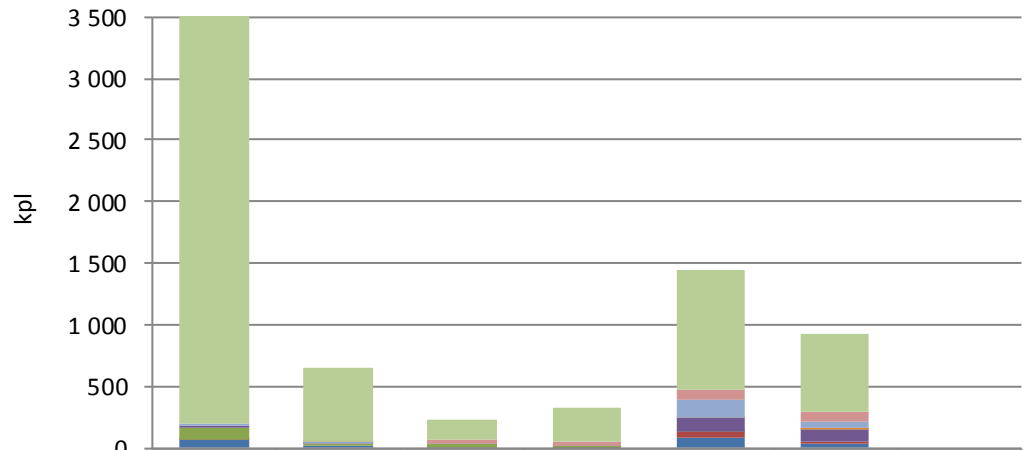
Käännytyserusteet vuonna 2012

RIKOSTORJUNTA, HALLINNOLLISET MAKSUSEURAAMUKSET JA VALVONTATOIMENPITEET

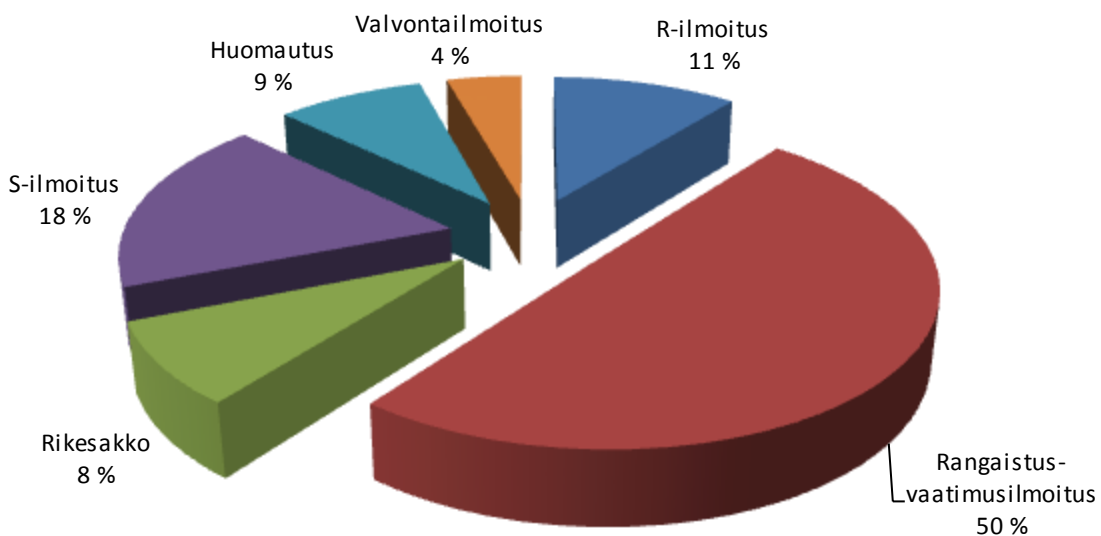
Esitutkintaan tulleet tapaukset

Hallintoyksiköittäin

	K-SR	P-KR	KR	LR	SLMV	LSMV	RVL
YHTEENSÄ VUONNA 2012	3 676	657	232	320	1 442	930	7 257
Muut rikokset tai rikkomukset	3 484	606	169	262	963	635	6 119
Ympäristö- ja luonnonvararikokset	0	4	30	35	90	82	241
Valtionrajarikokset	19	7	5	4	138	55	228
Alueloukkaus	0	2	0	2	5	5	14
Ihmiskauppa	0	2	0	0	0	1	3
Vesiliikennejuopumus	2	0	0	0	110	101	213
Rattijuopumus	104	21	27	12	10	0	174
Laittoman maahantulon järjestäminen	5	0	0	1	40	25	71
Väärennysrikokset	62	15	1	4	86	26	194

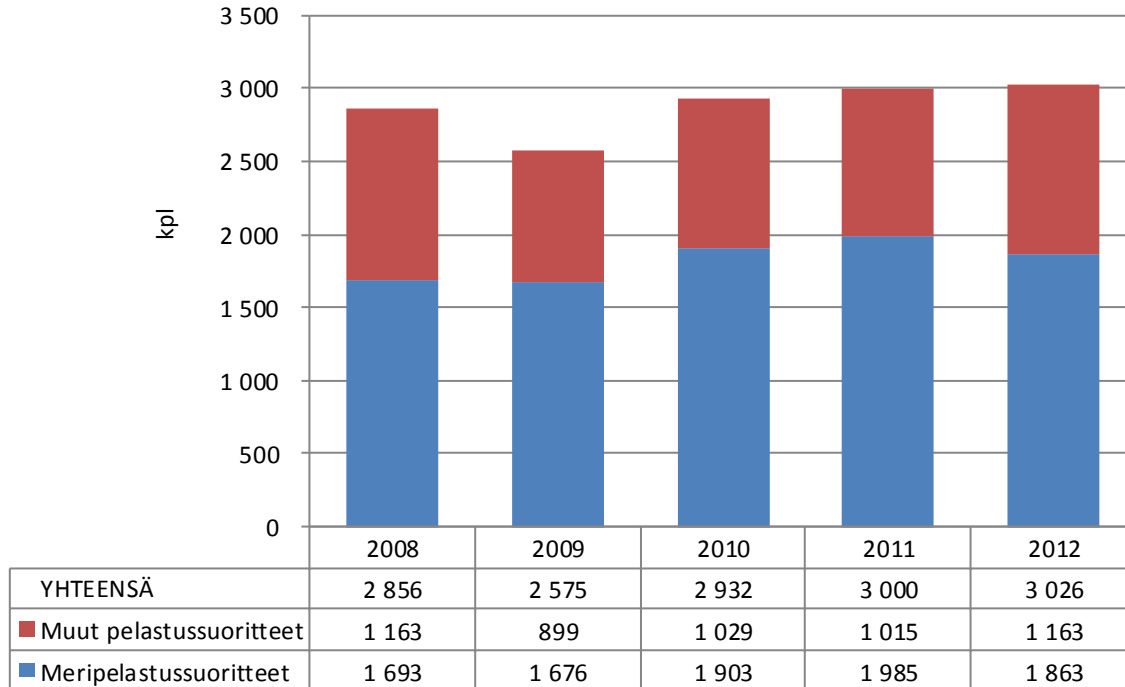
Jatkotoimenpiteet

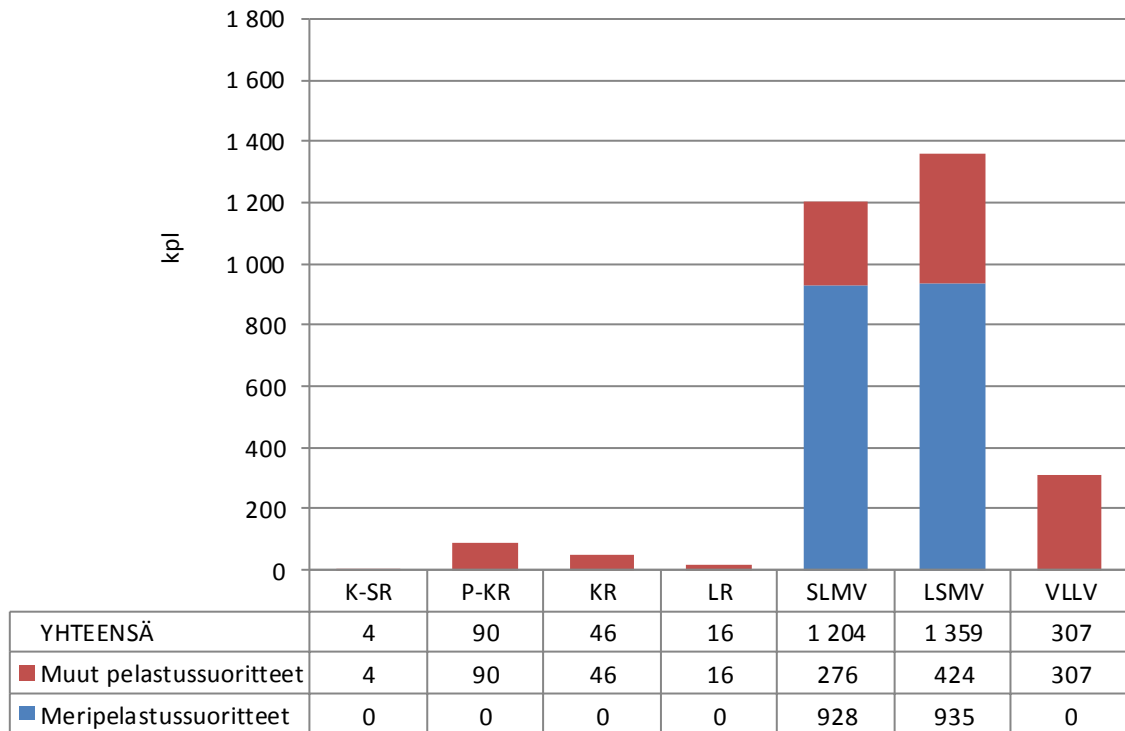
MERITURVALLISUUS JA PELASTUSTOIMI

Pelastus- ja avustussuoritteet

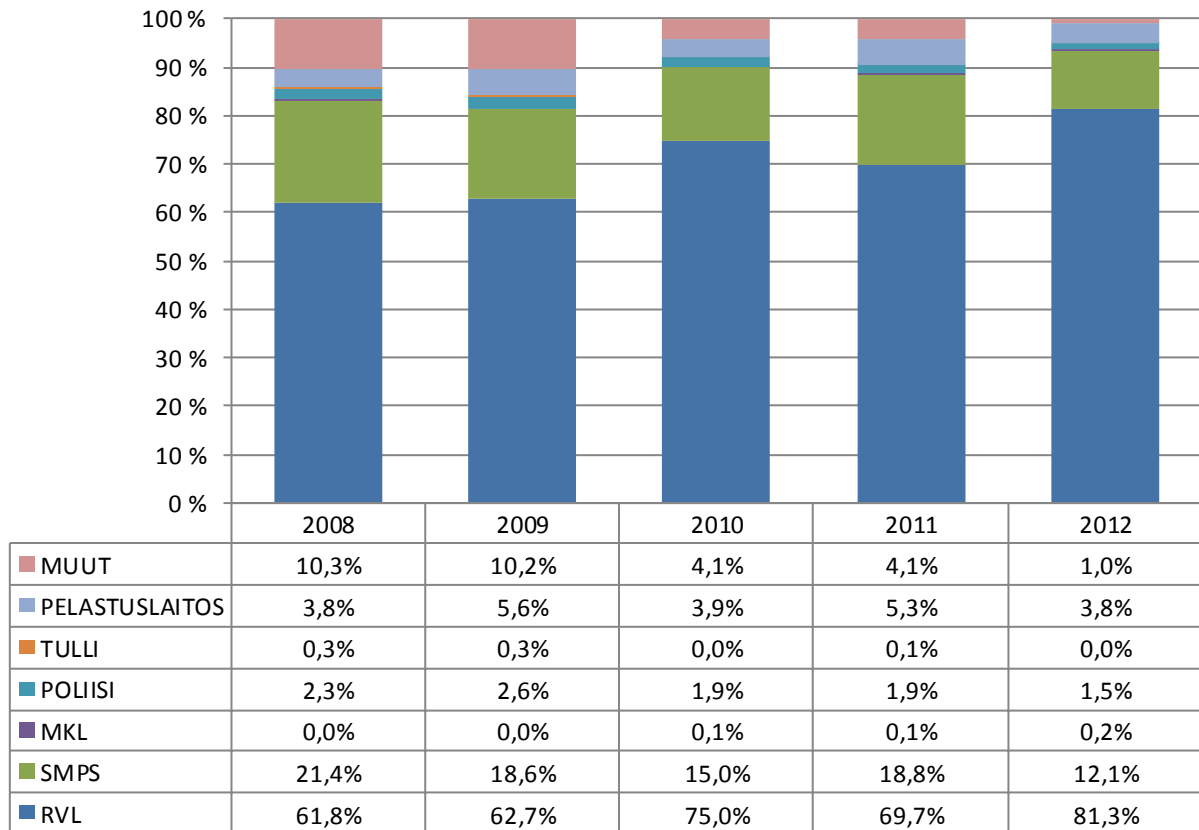
Kokonaismäärä

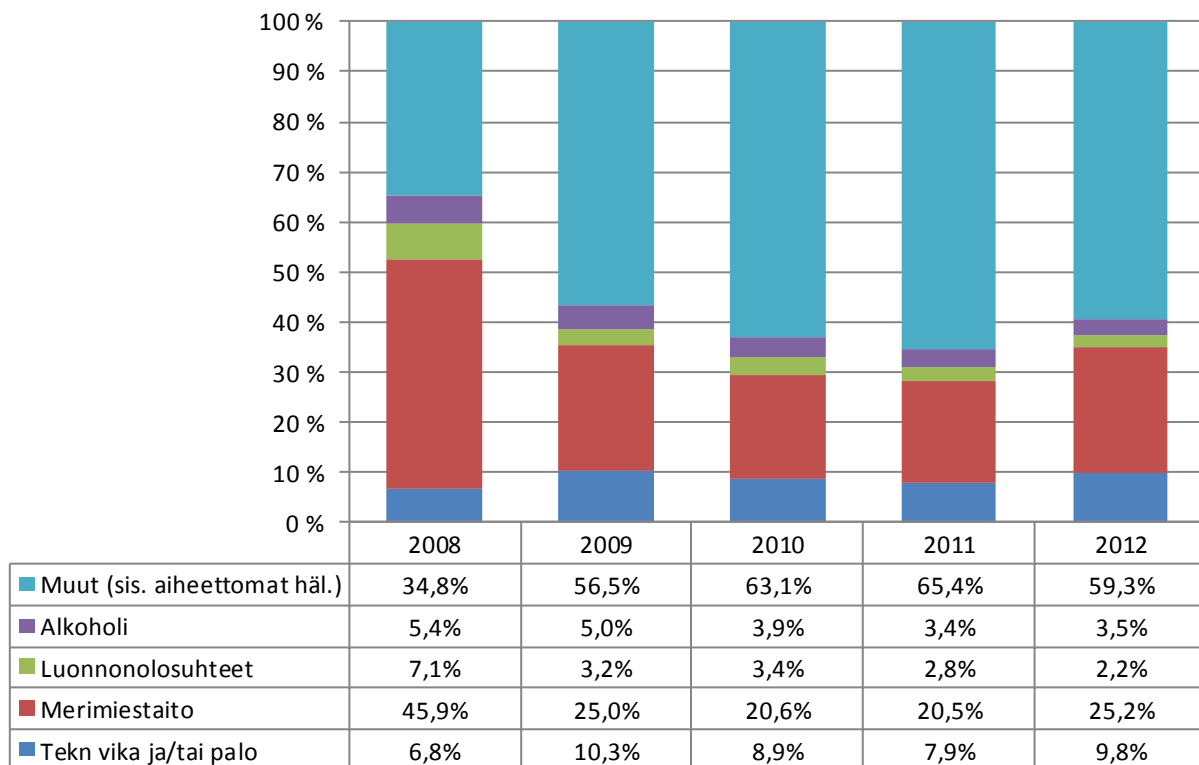
Hallintoyksiköittäin vuonna 2012

Meripelastuspalvelun työpanosten jakaantuminen

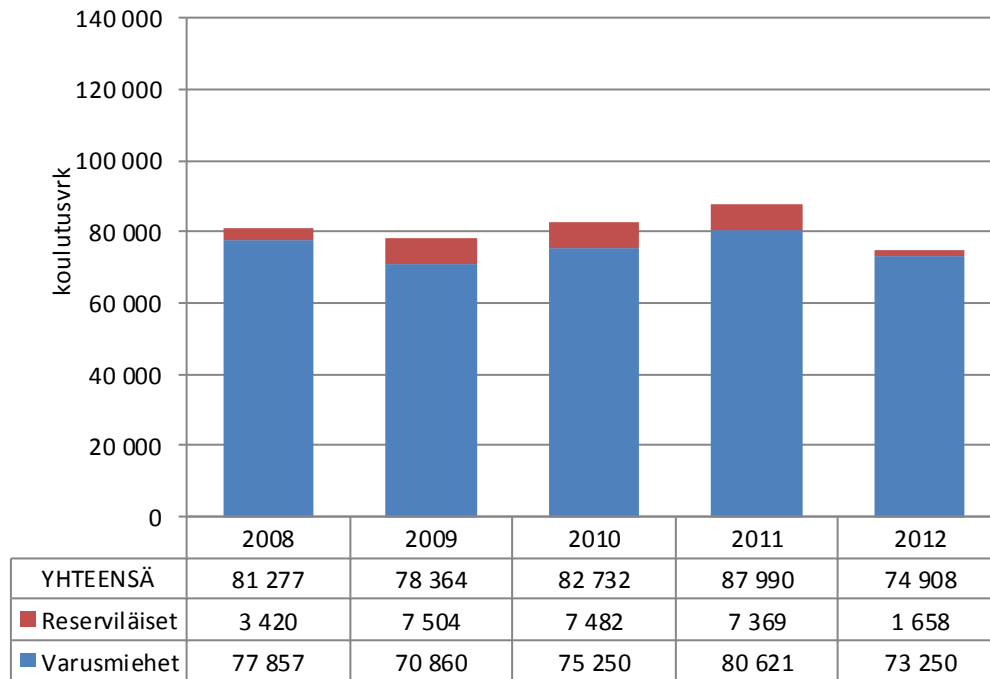

Onnettomuksien syyt merialueella

SOTILAALLINEN MAANPUOLUSTUS

Koulutusvuorokaudet

Hallintoyksiköittäin

Varusmiehet	2008	2009	2010	2011	2012
RVLE	0	0	0	0	0
K-SR	0	0	0	0	0
P-KR	37 556	34 030	34 158	36 054	32 546
KR	0	0	0	0	0
LR	24 549	23 168	26 132	29 607	24 804
SLMV	0	0	0	0	0
LSMV	0	0	0	0	0
RMVK	15 752	13 662	14 960	14 960	15 900
VLLV	0	0	0	0	0
RVL	77 857	70 860	75 250	80 621	73 250

Reserviläiset	2008	2009	2010	2011	2012
RVLE	0	0	0	0	0
K-SR	972	1 251	2 101	2 554	567
P-KR	1 050	1 661	1 536	1 528	452
KR	1 398	1 092	2 070	1 731	152
LR	0	2 490	1 067	996	202
SLMV	0	416	283	164	0
LSMV	0	594	425	396	285
RMVK	0	0	0	0	0
VLLV	0	0	0	0	0
RVL	3 420	7 504	7 482	7 369	1 658